

Økonomiplan for 2026 — 2029

Stjørdal

Plangrunnlaget

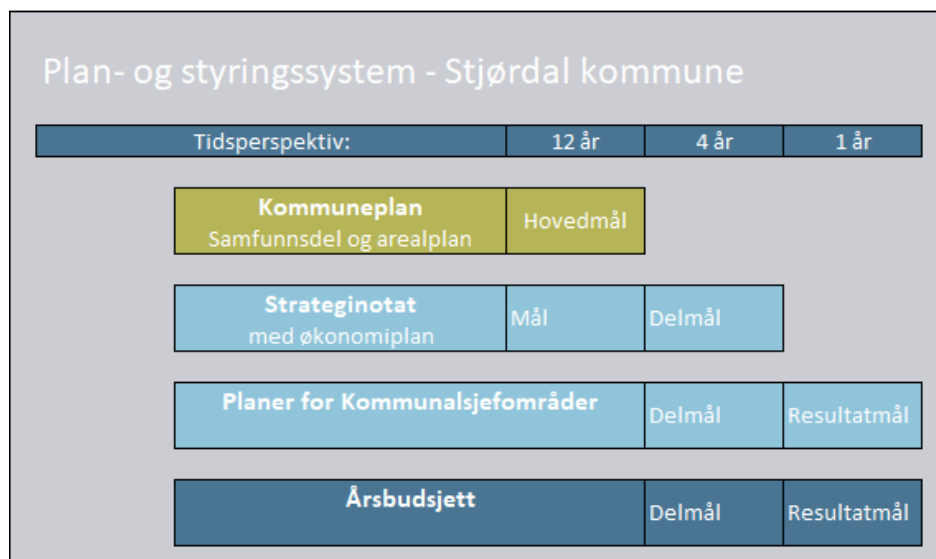
Vi har et godt utgangspunkt

Stjørdal kommune leverer generelt godt på svært mange områder, og det vises f. eks til at vi har både Fosslia omsorgssenter og Helsehuset som er bygd for fremtiden. KOSTRA tall viser også at vi driver våre omsorgstjenester svært effektivt. Det er godt å bo i Stjørdal og dette skal fortsette med klare prioriteringer og gjennomføringskraft, hvor vår befolknings ve og vel som den fremste rettesnor for alt vi gjør.

Dette strateginotatet skal være grunnlag for kommunestyrets strategidebatt for økonomiplanperioden 2026-2029. Notatet har tatt utgangspunkt i følgende dokumenter:

- * kommuneplanens samfunns- og arealdel
- * økonomiplan 2025-2028 og budsjett 2025
- * økonomistatus pr. 30.04.25
- * Vedtak strategidebatt 13. juni 2024 for økonomiplan 2025 - 2028
- * Revidert nasjonalbudsjett for 2025 og kommuneproposisjon for 2026

Kommunestyrets strategidebatt, de opplistede dokumenter, økonomiseminarene samt de politiske signal og føringer gitt i vedtak er kommunedirektørens grunnlag for å starte arbeidet med endelig budsjettforslag for 2026 og økonomiplan 2026 - 2029. Normalt vil ikke statsbudsjettet som kommer i oktober gi store innvirkninger på dette arbeidet da slike forhold er signalisert på forhånd gjennom blant annet kommuneproposisjonen i mai.

Strateginotatet svarer ut både kommunelovens krav til handlingsdel som skal angi hvordan kommuneplanen skal følges opp de fire påfølgende år, og plan- og bygningslovens krav om handlingsdel som skal angi tiltak i 4 års perspektiv.

Det er et avvik mellom forslag til økonomiplan og kravet kommunestyret har satt til finansielle måltall. Spesielt kravet til netto driftsresultat blir svært vanskelig å oppnå. Det blir avgjørende å redusere aktivitetsnivået slik at det fortsatt blir samsvar mellom oppgaver og økonomiske rammer. Imidlertid er det vanskelig å redusere innenfor lovpålagte tjenestekområder som brann- og redningstjeneste,

barnehage, skole, helse og omsorg uten at kvaliteten/tjenesteomfanget reduseres til et nivå vi ikke kan stå inne for eller bryter lovfestede minimumsnivå på tjenestene

Satsingsområder

Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens overordnede styringsdokument. Her fastsettes de langsiktige målene og strategiene for Stjørdal kommune. Samfunnsdelen gir retning for kommunens arbeid. Budsjett og økonomiplan, kommuneplanens arealdel og virksomhetsplaner for områdene/sektorene skal alle ta utgangspunkt i mål og strategier fastsatt i denne planen, slik at vi sammen bidrar til å gjøre Stjørdal til et godt valg for framtida.

Vår visjon: Et godt valg for framtida

Våre verdier: ANNERLEDES – RAUS – AKTIV - MILJØVENNLIG

Når vi er ANNERLEDES, bidrar vi til NYSKAPING og UTVIKLING i Stjørdal

Når vi er RAUS, blir det TRYGT og INKLUDERENDE på Stjørdal

Når vi er AKTIV, blir det LEVENDE på Stjørdal

Når vi er MILJØVENNLIG, bidrar vi til et BÆREKRAFTIG samfunn i Stjørdal

Våre mål:

1. Ta hele kommunen i bruk, gjennom målrettet arbeid og tiltak som bidrar til vekst og tilflytting i alle våre lokalsamfunn
2. Bygge en by i sentrum, gjennom fortetting, forsert og effektivt planarbeid, samt en utviklingsorientert holdning overfor næringslivet
3. Ha orden i økonomien gjennom overholdelse av tildelte budsjettrammer, uten innføring av eiendomsskatt og levere gode tjenester innenfor disse.
4. Alle skal oppleve trivsel, trygghet, mestring og tilhørighet
5. Være en foregangskommune innen klima- og miljøtiltak

Føringer for budsjett og økonomiplan 2025-2028 (vedtak i strategidebatten 13.juni 2024)

1. I Stjørdal kommune skal det aktivt arbeides for god og stabil tjenesteyting for kommunenes innbyggere innenfor tilgjengelige økonomiske rammer hensyntatt lovpålagte føringer.

2. Stjørdal kommune har et omstillingsbehov for å kunne nå målet om netto driftsresultat (korrigert) på 1,5% fra og med 2026. Kommunedirektøren bes i budsjett for 2025 og økonomiplan 2025-2028 fortsette omstillingsarbeidet, med et eget omstillingsprogram hvor det tas inn kost/nytte vurderinger, avveies hva som er lovpålagte tjenester og beskriver økonomiske konsekvenser samt viderefører strategisk styring etter årsverksrammer. Det forutsettes at arbeidet med å vurdere forvaltningspraksis og gjennomgang av drift fortsetter. Det skal sammenlignes med andre kommuner etter prinsippet om beste praksis.

3. Det skal arbeides for at øvrige finansielle måltall nås - netto låneopptak eks. selvfinansierende lån ikke skal overstige 5% av driftsinntektene i perioden og at disposisjonsfondet skal være over 8% av driftsinntektene.

4. Det skal ikke forberedes eller innføres eiendomsskatt på boliger, fritidsboliger eller næring i perioden. Kommunedirektøren bes vurdere skatt på kraftanlegg og kraftnett
5. Størrelsen på formannskapets disposisjonspost skal ikke reduseres.
6. Kommunedirektøren bes gjennomgå administrasjon med sikte på reduksjoner slik at den ordinære driften styrkes. Tjenestene til innbyggerne skal prioriteres i økonomisk sammenheng.
7. Kommunedirektøren bes gjennomgå omfanget av innkjøpte konsulent tjenester med sikte på reduksjon.
8. Kommunestyret ber kommunedirektøren gå i dialog med Malvik kommune med sikte på å optimalisere utnyttelsen av kommunens bygningsmasse, utstyr og personell innenfor veg, park og idrett. Kommunedirektøren bes også vurdere opprettelse av et kommunalt selskap i fellesskap mellom Malvik og Stjørdal kommune, dersom dette er formålstjenlig. Kommunedirektøren bes legge dette frem i forbindelse med Økonomiplan 2025-2028.
9. Kommunedirektøren bes se videre på områder hvor Stjørdal kan samordne tjenester med andre, herunder også videre samarbeid i Værnesregionen.
10. Kommunedirektøren bes legge skoleplan og skolebruksplan til grunn for budsjett og økonomiplan. Det kan ikke planlegges med endringer i skolestruktur eller investeringer i skolebygg før skoleplan og skolebruksplan er politisk behandlet. Forholdet mellom spesialundervisning og ordinær undervisning skal vektlegges med sikte på å styrke den ordinære undervisningen.
11. Ved neste års behandling av strategidokumentet bes kommunedirektøren legge en tidsplan slik at behandling kan skje på ordinær måte som inkluderer råd, utvalg og formannskap før kommunestyrets behandling

Forslag økonomiplan 2026 til 2029

Innledning

Stjørdal kommune er blant de kommuner med desidert laveste frie inntekter (skatteinntang, overføringer fra staten og eiendomsskatt) pr. innbygger korrigert for utgiftsbehovet. I en vekstkommune med lave inntekter pr. innbygger er det viktig å planlegge, prioritere og utnytte ressursene på en best mulig måte for innbyggerne. God økonomistyring og planlegging vil være fundamentet for at vekstkommunen Stjørdal skal fremstå som en god samfunnsutvikler og tjenesteprodusent fremover.

Fødselstallene har de senere år vært lavere enn tidligere. For grunnskolene betyr det nå at kullene som går ut er langt høyere enn hva kullene er for førsteklassingene. Fremover legger vi til grunn stabile fødselstall. Samtidig ser vi en relativ stor økning i antall eldre. Dette medfører et behov for en dreining av ressurser spesielt fra grunnskole til pleie- og omsorgstjenester. Dette vil også utfordre den totale kommuneøkonomien fremover.

Vi har de siste årene klart å bygge opp nye kapasiteter innenfor omsorgssiden uten at dette har tynget gjeldssituasjonen til kommunen. Årsaken har vært deltagelse i SIO-prosjektet. Prosjektperioden er nå over. Ferdigstilling av ny Halsen barneskole skjer snart. Den nye barneskolen vil belaste kommunens budsjett med ytterligere 20 mill pga. økte rente- og avdragskostnader. Dette er et område vi må redusere rammene for fremover på grunn av lavere elevtallsutvikling. Elevtallsutviklingen gjør at det vil være naturlig å se på muligheten for å innlemme Haraldreina skole til nye Halsen barneskole. Dette vil gi en årlig total besparelse på nærmere 10 mill. Nye Halsen barneskole ble planlagt ut fra et høyere elevtall enn hva vi nå ser for Stjørdal sentrum.

Den nye kommuneloven legger sterkere vekt på langsiktig økonomisk handlefrihet, der finansielle måltall er ett av verktøyene. Kommuneloven har nå en generalbestemmelse som slår fast at kommunene skal forvalte sin økonomi slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid.

Vedtatte finansielle måltall for planperioden:

- Netto driftsresultat (korrigert) skal være minimum 1,5 %.
- Netto låneopptak, ekskl. selvfinansierende lån, i økonomiplanperioden skal ikke overstige 4 % (110 mill. årlig eller maks 450 mill. i perioden 2026-29) av driftsinntektene.
- Disposisjonsfondet ift. driftsinntektene (soliditet) skal være over 8 % (225 mill.).

Basert på de utfordringer som løftes i dette dokumentet er det særs utfordrende å klare et netto driftsresultat på minimum 1,5 % samtidig som en skal videreføre dagens tjenestekvalitet og omfang. I 2024 ble resultatet negativt 1,9 % (minus 55 mill). Siste prognose for 2025 (1.tertialrapport 2025) tilsier et negativt resultat på omtrent 5 mill. I skisse til ny økonomiplan legges det opp til et marginalt positivt netto driftsresultat i 2026 og årene frem til 2029. Som en følge av lave netto driftsresultat i perioden blir det også utfordrende å nå et tilstrekkelig nivå på disposisjonsfondet. Imidlertid legges det opp til at disposisjonsfondet ikke skal bli lavere enn 100 mill.

Forslag til ny økonomiplan

Forslag til økonomiplan 2026-2029 er basert på en videreføring av vedtatt økonomiplan 2025-2028 og endringer skissert i kapitlet under (forslag endringer). Endringene som er skissert er rammeendringer for å få realistiske budsjett og endringer i sentrale poster. Dette er i hovedsak en videreføring av en forsvarlig drift og ikke endringer/økninger i tjenestetilbud. Økningene som er beskrevet er knyttet til økt antall tjenestemottakere og for å drifte kommunen i henhold til lovkrav. Videre er det lagt inn høyere finanskostnader basert på forslag til ny investeringsplan 2026-2029 og høyere markedsrenter. Finanskostnader inngår ikke i driftsutgifter, men påvirker netto driftsresultat. Nytt utgangspunkt for netto driftsresultat er basert på dagens kostnadsnivå og at helårseffekt av vedtatte besparelser. I dagens økonomiplan er det allerede forskuttet 4 mill årlig i økte demografiinntekter (totalt 16 mill i perioden). Nå foreslår vi å forskuttede ytterligere 13 mill årlig (totalt 17 mill årlig). 6 mill av dette er knyttet til regjeringens forslag til budsjett for 2026 (kommuneproposisjonen).

Tall i mill. kr	2025	2026	2027	2028	2029
Netto driftsresultat dagens øk.plan 2025-2028	8,5	33,2	41,6	46,2	46,2
Økte renter (effekter finans)	- 11,5	- 22,8	- 25,8	- 23,7	- 23,7
Økte overføring fra staten (demografi++)		13,0	13,0	13,0	13,0
Forslag endringer basert på politiske føringer	- 2,0	- 16,2	- 17,2	- 18,2	- 22,2
Anslag nto dr res 2026-2029	- 5,0	7,1	11,6	17,3	13,3
Sammenslåing skoler				8,0	16,0
KDs forslag	- 5,0	7,1	11,6	25,3	29,3
Disposisjonsfondet	115,1	110,2	109,4	123,3	138,9

Netto driftsresultat kommer frem som brutto driftsresultat fratrasket resultat finans pluss motpost avskrivninger. Netto driftsresultat øker fra 7 mill 2026 til 29 mill i 2029. Forslag til endringer er beskrevet inngående i neste kapittel ("Forslag til endringer").

Forslag til endringer

Innledning

Forslag til endringer er kun overordnede og prinsipielle endringer som må løftes i strategidebatten. Basert på den økonomiske situasjonen ønsker KD igjen å løfte spørsmålet om sammenslåing av skoler basert på den demografiske utviklingen. Vi har også justert økonomiplanen for vedtak som ikke er realiserbare. Videre har vi justert sentrale inntekter i tråd med kommuneproposisjon, demografiutvikling (2026) og oppdatert renteinntekter og utgifter. Forslag til nye tiltak og endringer vil eventuelt komme i ordinær budsjettbehandling til høsten. Strategidebatten skal gi føringer for administrasjonen i forkant av høstens budsjettbehandling, og skal ikke være en realitetsbehandling av budsjett og økonomiplan 2026 til 2029.

Fordeling av økte demografiinntekter (minus betyr reduserte overføringer) i perioden 2026-2029 per aldersgruppe:

Prognose (tall i tusen)	2026	2027	2028	2029	Totalt
0 - åringer	194	291	388	194	1 066
Barnehage (1-5 år)	-1 169	-6 748	-542	2 887	-5 572
Grunnskole (6-15 år)	-16 204	-4 630	-11 960	-9 838	-42 632
Videregående (16-19 år)	977	125	-80	252	1 275
Voksne (20-66 år)	1 291	784	2 004	1 473	5 552
Eldre (67-79 år)	-134	1 803	2 003	-67	3 605
Eldre (80-89 år)	18 822	16 829	9 522	16 607	61 780
Eldre (90 år og eldre)	7 380	5 535	12 454	5 996	31 366
Total	11 158	13 989	13 788	17 504	56 439

Tallene er endringer fra år til år. Eksempelvis betyr det at overføringer til grunnskoleelever reduseres med 42,6 mill i 2029 i forhold til årets overføringer.

Økte demografiinntekter i perioden vil også bety tilsvarende økt press på de kommunale tjenestene, spesielt innenfor helse og omsorg. De nærmeste 2-3 årene har vi god kapasitet, men vi vil raskt få behov for et nytt bo- og velferdssenter. Inntil videre finner vi ikke grunnlag for å dekke verken økte finanskostnader eller hva det vil koste å øke opp antall plasser. Imidlertid foreslås det at byggingen av et nytt bo- og velferdssenter bør starte opp i 2029. Bare økte kapitalkostnader vil utgjøre over 30 mill årlig. Dagens økonomiplan vil ikke kunne bære en slik kostnadsøkning.

Skisserte kostnader med nytt bo- og velferdssenter:

Økonomiplan for 2026-2029

Prosjektøkonomiplan - nytt bo- og velferssenter								
<i>tall i mill.kr</i>	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Investering	4	50	200	400	500			
Tilskudd						-500		
Refusjoner	-0,8	-10	-40	-80	-100	0		
Låneopptak	3,2	40	160	320	400	-500		
Akk.lån	3	43	203	523	923	423	415	406
Renter	0,2	2,2	9,1	23,5	41,5	19,0	18,7	18,3
Avdrag						11,5	11,5	11,5
Finanskostnader	0,2	2,2	9,1	23,5	41,5	30,6	30,2	29,8
Driftskostnader (bemanning+)								
Driftskostnader 70 nye plasser						30	35	70
FDV bygg, netto økning								
Annet								
Sum årlige kostnader	0,2	2,2	9,1	23,5	41,5	60,6	65,2	99,8

Vi har brukt erfaringstall som tilsier at kostnaden med 1 plass er 1 mill. Altså vil 70 nye plasser koste 70 mill. Det er ikke regnet på hva kostnadene er i byggetiden knyttet til de som benytter eksisterende bygningsmasse som skal rives. Videre er det ikke regnet på økte kostnader til forvaltning, drift og vedlikehold av nytt bo- og velferdssenter.

Den store utfordringen i kommende økonomiplanperiode er å redusere kostnadene knyttet til grunnskole på 42 mill. Hvis det ikke gjøres strukturelle grep innenfor skolesektoren, vil høyst sannsynlig nedtrekket på vel 40 mill måtte gjøres i andre sektorer. For å gjøre et så drastisk nedtrekk er det ikke nok å redusere variable kostnader som reduksjonen i antall lærere utgjør. Til grunn for overføringer fra staten er det også faste kostnader som må reduseres. Dette er kostnader til for eksempel ledelse, administrasjon og til skolebygg. Et grep som kommunedirektøren igjen vil peke på er å sammenslå flere skoler. Foreløpig beregning viser at dette kan redusere kostnadene umiddelbart med omtrent 16 mill alene. Vi har lagt til grunn at dette skjer umiddelbart etter valget i 2027 og fra nytt skoleår 2028/2029. Fra 2026 har vi lagt til grunn et nedtrekk på halvparten (8 mill) av hva vi får i reduserte overføringer på 16 mill knyttet til færre grunnskoleelever.

En sammenslåing av skoler gir reduserte kostnader til ledelse, administrasjon, lærere, forvaltning, drift av vedlikehold av byggene, salg av eiendom og redusert vedlikeholdsetterslep.

Forslag til endringer

Nedenfor vises forslag til endringer. Alle endringer er i mill. kr og synliggjør effekter på netto driftsresultat.

Tall i mill. kr	2025	2026	2027	2028	2029
Bortfall avtale med St.Olavs (sak 25/1137)	- 6,0	- 4,0	- 4,0	- 4,0	- 4,0
DMS, ny avtale (sak 25/928)		- 0,7	- 0,7	- 0,7	- 0,7
Integrering/bosetting reduksjon		- 8,0	- 9,0	- 10,0	- 14,0
Brannstasjon – husleie 4,5 mill		- 4,5	- 4,5	- 4,5	- 4,5
Styrking hjemmetjeneste (kutt i 2026 på 2 mill)..		- 8,0	- 8,0	- 8,0	- 8,0
Fosslia økt antall plasser (8+8 åpnes i -25 +8 i -26)	- 2,0	- 16,0	- 16,0	- 16,0	- 16,0
Reduksjon på bosentrene	2,0	16,0	16,0	16,0	16,0
Økte gebyrer (økte kapitalkostnader)	4,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Økt vedlikehold		- 2,0	- 2,0	- 2,0	- 2,0
Færre grunnskoleelever		8,0	8,0	8,0	8,0
Forsvarskoordinator videreføres fra 2027			- 0,3	- 0,3	- 0,3
Halsen B. – nye serviceavtaler			- 0,2	- 0,2	- 0,3
Korrigerer Valgkostnader (-28/-29)				1,1	- 1,1
Anslag nto dr res 2026-2029	- 5,0	7,1	11,2	18,0	11,6
<i>Disposisjonsfondet</i>	<i>119,1</i>	<i>114,2</i>	<i>113,4</i>	<i>119,3</i>	<i>118,9</i>
Sammenslåing skoler				8,0	16,0
KDs forslag		7,1	11,2	26,0	27,6
Disposisjonsfondet	119,1	114,2	113,4	127,3	142,9

Nederst i tabellen har vi synliggjort nivået på disposisjonsfondet basert på endringsforslagene.

Bortfall avtale med St. Olavs

Det ble vedtatt i sak 15/25 i kommunestyret å stenge fire plasser ved korttids- og rehabiliteringsavdelingen fra 1.3.2025, samt å redusere bemanningen med tre årsverk i enheten. Vedtaket gjelder for 2025 og 2026. Fra og med 2027 er det behov for å tilføre avdelingen 3 årsverk igjen. Erfaringene så langt viser at det er krevende å holde plasser stengt, da behovet for sengeplasser er stort. Dette kan sannsynligvis føre til økt antall liggedøgn i sykehus. Årlig innsparing på 6 mill. (av totalt innteksttap på 10 mill.) i 2026 er i tabellen over videreført i hele planperioden. Hvordan dette løses fra og med 2027 må KD komme tilbake til i budsjettarbeidet til høsten.

DMS, ny avtale

Jfr. sak 13/25 vedtatt i kommunestyret 27. februar 2025, er det behov for å tilføre sektor Helse og omsorg 0,7 mill. fra og med 2026, når ny avtale med HNT trer i kraft.

Integrering

Forutsetter stabilt mottak av 60 flyktninger årlig. Nedgang i bosetting gjør at overskuddet reduseres.

Økonomiplan for 2026-2029

Årstall	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Forslag/innstilling	204	100	60	60	60	60
Inntekter	131	130	114	88	72	58
Kostnader	108	108	100	75	60	50
Netto	23	22	14	13	12	8

Forklaring til tabell (beløp er i mill.kr):

Forslag/innstilling er antall bosatte pr år.

Inntekter er årlig integreringstilskudd. Det er ikke lagt inn inntekter knyttet til Voksenopplæringen og ordinære innbyggertilskudd. For flyktninger uten integreringstilskudd får kommunen et ekstra «innbyggertilskudd».

Kostnader er alle kostnader til integreringsenheten. I tillegg er det lagt inn alle kostnader fra øvrige enheter i kommunen som har merkostnader knyttet til integreringen/bosatte flyktninger.

Netto er overskudd basert på forutsetningen beskrevet for inntekter og kostnader.

Ved å gå ned til et bosettingstall på for eksempel 30 vil overskuddene (netto) bli langt lavere.

Brannstasjon

Ny brannstasjon vil gi en årlig husleie (inklusive felleskostnader) på kr 4,5 mill. Besparelse/finansiering er tenkt gjennom å selge dagens brannstasjon/eiendom. For å finansiere ei årlig husleie på 4,5 mill. må det frigjøres/selges eiendom for nærmere 60 mill.

Styrking hjemmetjenester

Slik det fremgår av vedtak i politisk sak 49/25 er det behov for å styrke Hjemmetjenester. Det foreslås å tilføre sektoren 8 mill. Dette for å utligne tidligere vedtatte nedtrekk av rammen, samt gjøre sektoren i stand til å imøtekomme økt aktivitet som følge av demografisk utvikling i planperioden.

Fosslia, økt antall plasser tas i bruk og Reduksjon bosentre

Det skal i 2026 åpnes 16 nye plasser ved Fosslia omsorgssenter. Dette medfører et finansieringsbehov på om lag 16 mill. for sektor Helse og omsorg. I tråd med vedtak i PS 49/25, skal bosentre bebos av brukere med relativt lave omsorgsbehov. Det må derfor gjøres tilpasninger i brukersammensetningen, som reduserer bemanningsbehovet på bosentrene tilsvarende 16 mill. Dette vil muliggjøre allokering av 16 mill. fra Hjemmetjenester til Helse og omsorg.

Økte kommunale avgifter

Negative fond og økte renter gjør at vi kan øke de kommunale avgiftene med omtrent 3 mill. årlig. Dette føres som et rammetrekk hos Samfunn som sitter på inntektene fra kommunale avgifter. Endelig beregning kommer i forbindelse med endelig forslag til budsjett og økonomiplan 2026-2029.

Økt vedlikehold

For å motvirke konsekvensene av manglende prisjusteringer i økonomiplanen, foreslås det å øke rammen for vedlikehold av kommunale bygg. Selv med en slik økning vil vedlikeholdsnivået fortsatt ligge under det som kreves for å sikre verdibevarende standard. Den samlede nåverdien av kommunens bygningsportefølje er anslått til over 4 milliarder kroner, og det er avgjørende å avsette tilstrekkelige midler for å unngå økende vedlikeholdsetterslep. Dersom avsetningene ikke økes, vil konsekvensene på sikt være redusert funksjonalitet, økte driftskostnader og fare for verdiforringelse av kommunens eiendommer med langt høyere reparasjonskostnader.

Færre grunnskoleelever

Vi legger opp til å redusere rammen til grunnskole med 8 mill fra og med 2026. Nærmere beregninger vil gjøres frem mot fremleggelse av endelig budsjettforslag for 2026. Som utgangspunkt for beregningen er nedgangen i antall elever.

Forsvarskoordinator

I forbindelse med budsjettvedtak 19 desember 2024 ble det gjort følgende vedtak:

Pkt 27 «Utfra den sikkerhetspolitiske situasjonen og styrkingen av Værnes Garnison forutsettes det at samarbeidet om forsvars koordinator fortsetter etter 2026.»

Midlene er i gjeldende økonomiplan tatt ut av budsjettrammen fra 2027 og må derfor tilbakeføres.

Halsen B. nye serviceavtaler

Det er per i dag ikke avsatt økte midler til forvaltning, drift og vedlikehold (FDV), inkludert renhold, for den nye Halsen barneskole.

Selv om prosjektets forutsetninger innebar at dagens rammer skulle videreføres, viser erfaringer fra nyere kommunale bygg – som Helsehuset og Fosslia omsorgssenter – at dette er lite realistisk når det gjelder service- og driftsavtaler.

Moderne skolebygg stiller vesentlig høyere krav til teknisk oppfølging enn eldre bygningsmasse, både under og etter garantitiden. Manglende midler til forskriftsmessig oppfølging kan i verste fall svekke muligheten for å stille krav ved eventuelle feil eller mangler. Basert på sammenlignbare bygg bør FDV-rammen økes med minimum 400 000 kroner årlig. Behovet for eventuelle justeringer knyttet til renhold vurderes særskilt.

SAMMENSLÅING SKOLER

Ved å sammenslå/legge ned 3 skoler så gir foreløpig beregning en besparelse på omtrent 16 mill.

Mulig tap av grunnskoletilskudd vil først skje fra år 2030. Det er i beregningene også hensyntatt økte kostnader til skoleskyss. Besparelsene vil endre seg fra skoleår til skoleår. Endelig beregning av besparelser vil foretas i forkant av nytt skoleår.

Sammenslåing Haraldreina og Halsen barneskole - Årlig besparelse 8,3 mill.

Eiendommen kan realiseres raskt. Årlig sparte kapitalutgifter på 2 mill.

Besparelse skoledriften 2,5 mill.

Besparelse forvaltning og drift 1,7 mill.

Besparelse vedlikeholdsetterslep 1,8 mill.

Besparelse SFO 0,3 mill.

Linjeleie og teknisk infrastruktur 0,2 mill.

Økt kostnader skoleskyss - 0,2 mill.

Sammenslåing Forradal oppvekstsenter og Hegra barneskole/SFO - årlig 4 mill.

Totalt ca. 4 mill. Fordeling: 2 mill. på skole, 1 mill. barnehageområdet og 1 mill. FDV/fremtidig vedlikehold.

Sammenslåing Elvran og Lånke skole/SFO - årlig 4 mill.

Fordeling: skoleområdet 3 mill. skole, 1 mill. FDV/lisenser osv.

Løpende barnehageopptak

Viser til vedtak i Kommunestyret 18.12.2024: Barnefamilier skal sikres at når barn fyller 1 år vil de kunne få barnehageplass i Stjørdal, enten foreldrene velger kommunal eller privat barnehage.

Det er ikke økonomisk rom for å innføre løpende barnehageopptak i rammen for Velferdsområdet i 2026 eller videre i økonomiplanperioden.

Når løpende barnehageopptak iverksettes for barn fra fylte 1 år, må den økonomiske rammen til sektor barnehage økes med anslått ytterligere minst 17,5 millioner kroner (netto) første år, og innarbeides i budsjett og økonomiplan fremover. Det anslås at fleksibelt barnehageopptak vil kreve mange nye årsverk med barnehagelærere og fagarbeidere i henhold til pedagog- og bemanningsnorm, noe som vil være svært krevende i dagens rekrutteringssituasjon. Økt mengde forvaltningsoppgaver gjennom hele året vil også kreve at administrativ ressurs økes.

Administrasjonen vil utrede alternativer for løpende barnehageopptak i Stjørdal, i samarbeid med private barnehager høsten 2025.

Planer

Kommunal planstrategi

Kommunal planstrategi er en oversikt over kommunens planer og en prioritering av det kommunale planarbeidet. Til grunn for strategien ligger analyse av kunnskapsgrunnlag om utfordringer og muligheter innen tema som demografi, folkehelse, klima, miljø, arealstrategi, bolig, næringsliv, mobilitet og beredskap. Planstrategien er ment som et verktøy kommunestyret kan bruke til å klargjøre hvilke planoppgaver som kommunen bør starte opp eller videreføre for å legge til rette for en ønsket utvikling i kommunen.

Planstrategien i sin helhet revideres hvert fjerde år, mens årlig status på planarbeidet har tidligere blitt lagt fram i egen sak.

Fra 2025 er det etablert en ny praksis hvor planoversikten er en del av budsjett- og økonomiplanen. Hensikten med dette er å gjøre koblingen til ressursbruk tydeligere ved at planbehovet avstemmes mot tilgjengelige ressurser og kommunens øvrige behov og prioriteringer. Målet er at planoversikten i større grad kan bli et styringsverktøy for både kommunestyret og kommunens administrasjon.

Planoppgave	Type endring	2024	2025	2026	2027	Kort beskrivelse
Arbeidsgiverpolitikk 2019-2023	Videreføres		X	X		
Boligsosial handlingsplan	Rullering	X	X			Ferdigstilling utsatt fra 2024 til 2025.
Finnmyra/Remyra områderegulering	Ny	X	X			Prioritet UA. Forventet planbehandling første kvartal 2025.
Forebyggende plan for barn og unge i Værnesregionen - lokal del Stjørdal	Videreføres					Prioritet X. Velferd følger opp planen.
Grønnstruktur i Stjørdal - muligheter og anbefalinger	Ny	X	X			Prioritet UA. Politisk sak feb. 25. Innarbeides i strateginotatet juni 25.
Handlingsplan mot vold i nære relasjoner	Rullering		X			Prioritet 1. Interkommunal plan i Værnesregionen.
Hegramo områderegulering	Ny			X	X	Prioritet 1. I forslag til ny KPA er mer av Hegramo vist til sentrumsformål. Det er behov for en helhetlig plan for området, med særlig fokus på mobilitet og trafikale forhold. Dette må også sees i sammenheng med framtidig utbedring av E14.
Hovedplan VA	Rullering	X	X			Prioritet UA.
Hovedplan veg	Rullering				X	Prioritet 2.
Klima- og energiplan	Rullering	X	X			Prioritet UA. Vedtatt mars 2025.
Kommunal overordnet risiko- og sårbarhetsanalyse	Rullering	X				Prioritet UA. Vedtatt oktober 2024. Følger opp anbefalinger i vedtaket.

Økonomiplan for 2026-2029

Kommunedelplan for naturmangfold 2022-2023	Videreføres					Prioritet X. Tiltaksdel følges opp. Revidert tiltaksplan til politisk vedtak 2025.
Kommuneplanens arealdel	Rullering	X	X			Prioritet UA. Ferdigstillelse avhenger bl.a. av høringssvar og ev. behov for ny høringsrunde. Forventet vedtatt i kommunestyreperioden, tidligst i 2025
Kommuneplanens samfunnsdel	Videreføres					Prioritet X. Vedtatt 5.11.2020 sak 95/20 Planen foreslås ikke rullert i denne planperioden. Viser til kapittelet «Vurdering av kommuneplanen».
Kulturmiljøplan	Rullering	X	X			Prioritet UA.
Kulturplan - kommunedelplan	Rullering		X	X		Prioritet 1. Kommunestyrets behandling av sak 128/2024 i møte den 31.10.2024: Arbeidet med Kulturplan inklusive kunstplan startes opp i 2025 med ferdigstillelse i 2026
Landbruksplan	Videreføres					Prioritet X. Vurderes tatt opp ved endringer i rammebetingelser.
Mobilitetsplan	Ny	X	X			Prioritet 1. Helhetlig mobilitetsplan med handlingsdeler for bl.a. trafiksikkerhet, gåstrategi, hovedplan sykkel, parkering mm. Mandat for mobilitetsplanen legges fram vår 2025.
Overordnet overvannsplan	Ny				X	Prioritet 2.
Oversikt over folkehelsen og påvirkningsfaktorer	Rullering	X	X			Prioritet UA. Skal inngå i øvrig planverk. Noe forsinket. Forventet ferdigstillelse 2025.
Plan for idrett og fysisk aktivitet - kommunedelplan	Rullering	X				
Remarka	Ny			X		Prioritet 2. Remarka er et mye brukt utfartsområde hele året. Etter hvert som byen vokser vil også bruken av området øke, og det er behov for en plan for å håndtere denne utviklingen. Dette gjelder tema som turveinnett, skiløypenett, parkering m.m.
Rusmiddelpolitisk handlingsplan					X	Prioritet 2.
Sektorplan barnehage	Ny	X	X			Prioritet UA. Strategiplan med handlingsdel.
Sektorplan forebygging og mestring	Ny	X	X			Prioritet UA. Strategiplan med handlingsdel.
Sektorplan grunnskole og sfo (skoleplan)	Ny	X	X			Prioritet UA. Samfunn utarbeider skolebruksplan som inkluderer barnehage.
Sektorplan helse og omsorg	Ny	X	X			Prioritet UA. Strategiplan med handlingsdel.
Sektorplan hjemmetjenester	Ny	X	X			Prioritet UA. Strategiplan med handlingsdel.
Steinvikholmen	Ny	X	X	X	X	Prioritet 1Kommunestyrets behandling av sak 128/2024 i møte den 31.10.2024: Områdereguleringsplan for Steinvikholmen med fokus på det historiske 1000-års jubileet i 2030. Planen skal også inkludere tilgang til friluftsområdet i Håmmårsbukta

Økonomiplan for 2026-2029

Steinvikholmen Langstein	Ny					Prioritet X. Kommunestyrets behandling av sak 128/2024 i møte den 31.10.2024: Det er ønskelig å etablere en turvei mellom Steinvikholmen og friområdene på Langstein. Dette vil kreve en reguleringsplan.
Stjørdal stasjon - områderegulering	Ny	X	X			Prioritet UA.
Strategi for kommunal eiendomsforvaltning	Ny	X	X	X		Prioritet UA.
Tangen områderegulering	Rullering				X	Prioritet 2. Det er ikke samsvar mellom dagens arealbruk og gjeldende reguleringsplan på Tangen. Dersom ny KPA åpner for større endringer i tillatt arealbruk bør det utarbeides en ny helhetlig plan for området. Oppstart avhengig av ny KPA.
Velferd 2040	Ny	X	X			Prioritet UA.

Klimabudsjett

Rammebetingelser

Stjørdal kommune har mål om være en foregangskommune inne klima- og miljøtiltak.

Klima- og energiplan 2024 – 2036 ble vedtatt i kommunestyret 27.03.2025. Klima- og energiplanen har 7 innsatsområder: Energi, bygg og anlegg, landbruk, næring, forbruk og avfall, areal og mobilitet, klimatilpasning og klimaledelse og kompetanse.

Klima- og energiplanen blir fulgt opp i budsjett og økonomiplan og i det årlige klimabudsjettet. Hvert hovedområde (velferd, samfunn, økonomi, HR og digitalisering) i kommunen er ansvarlig for å planlegge hvilke klimatiltak de skal gjennomføre de fire neste årene i klimabudsjettet.

Status

Målinger av status på kommunens klimamål viser at vi beveger oss i riktig retning, men at tempoet på utslippskutt må økes om vi skal nå målene våre. Fra 2009 til 2023 har de direkte klimagassutslippene i kommunen hatt en nedgang på 18 %. Her er målet 58 % innen 2030. Når det gjelder kommunens virksomhet, har kommunen hatt en nedgang i utslipp med 13 % fra 2009 til 2022. Her er målet en reduksjon på 40 % innen 2030.

Utfordringer og muligheter

Kommunens klima- og energiplan beskriver utfordringer og muligheter, og strategier for å nå klimamålene. Kommunene har et stort handlingsrom - og dermed et stort ansvar - til å påvirke framtidige utslippskutt. Kommunen kan bruke sine roller som samfunnsutvikler, myndighetsutøver, tjenesteyter, innkjøper og eier og drifter for å redusere klimagassutslipp.

For at klima- og energiplanen skal gjennomføres er følgende sentralt:

- Hvert hovedområde/sector/enhet definerer hvordan de skal bidra til gjennomføringen av klima- og energiplanen i økonomiplan og budsjett, og i klimabudsjettet.
- Klima- og energiplanen hensyntas i all planlegging og planverk, både på kommuneplannivå, reguleringsnivå, og i enkeltutredninger.
- Arbeid med klima krever samarbeides på tvers i kommuneorganisasjonen, og med innbyggere, næringsliv, forskning og utdanning og myndighetene.
- Klima- og energiarbeidet settes i system
- Ledelsen setter klima på agendaen
- Kompetansebygging på klima- og energi.

Klimautfordringene er i likhet med folkehelseutfordringene såkalt «gjenstridige problemer», fordi sammenhengene i mange tilfeller er komplekse og utfordringene vanskelig å løse. I kommende periode vil vi jobbe for å styrke det tverrsektorielle samarbeidet om tema som klima og folkehelse i Stjørdal, slik at planer og tiltak ivaretar disse bedre enn i dag. Dette vil vi blant annet gjøre gjennom det tverrfaglige prosjektet “sammen fra kunnskap til handling”, i samarbeid med Trøndelag fylkeskommune og NTNU.

Status og rammebetingelser

Utvikling i økonomiske nøkkeltall

	Stjørdal 2023	Stjørdal 2024	Malvik	Levanger	Steinkjer	Kostragruppe 09	Trøndelag
Økonomi							
Frie inntekter i kroner per innbygger	64 753	67 211	66 861	69 050	73 746	69 439	69 315
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	-2,6 %	-1,7 %	-0,5 %	-2,7 %	-2,4 %	-1,7 %	1,3 %
Netto lånegjeld i kroner per innbygger	108 909	113 574	126 428	149 234	140 455	108 887	113 432
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	93,2 %	91,9 %	124,4 %	126,9 %	112,0 %	100,9 %	99,8 %

Teoretisk innsparingspotensial

Tabellen på neste side viser foreløpige KOSTRA-tall for 2024. Tallene kan hefte med feil. Offisielle tall kommer i løpet av sommeren. For å sammenligne med andre kommuner bør en i tillegg gå mer detaljert til verks. De enkelte kommuner kan ha ulik organisering som gjør at fordelingen av kostnader mellom tjenesteområder gjøres ulikt. Teoretisk handlingsrom er i forhold til snittet i KOSTRA-gruppen. Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov. Dette betyr at det justert for de ulike demografier som er i de enkelte kommuner. Noen kommuner har for eksempelvis mange grunnskoleelever.

Tjeneste	Indikator	Stjørdal	Malvik	Levanger	Steinkjer	Lavest i KOSTRA gruppen	Lavest i KOSTRA-gruppen - kroner	Gjennomsnitt for gruppen	Innbyggere i målgruppen	Teoretisk handlingsrom i mill.	Teoretisk handlingsrom %
Grunnskole	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Grunnskole (B)	18 541	17 401	18 542	18 027	Kristiansund	16 822	18 518	24 927	0,6	0,1
Pleie og omsorg	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Pleie og omsorg (B)	22 608	25 356	24 664	22 240	Steinkjer	22 240	26 211	24 927	-90,1	-16,0
Barnevern	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnevern (B)	2 587	2 661	2 769	4 917	Lillehammer	1 705	2 699	24 927	-2,9	-4,5
Barnehage	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnehage (B)	11 090	9 955	11 152	11 814	Ås	9 231	10 992	24 927	2,4	0,9
Kommunehelse	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunehelse (B)	3 921	4 105	3 731	4 751	Levanger	3 731	4 834	24 927	-22,6	-23,2
Sosiale tjenester	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Sosiale tjenester (B)	5 579	5 011	5 075	5 806	Kongsberg	3 146	4 397	24 927	24,1	17,3
Kultur og idrett	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kultur og idrett (B)	3 293	2 262	2 144	3 277	Askøy	1 535	2 708	24 927	14,6	17,8
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Plan, kulturminner, natur og nærmiljø (B)	1 022	888	548	980	Elverum	510	1 007	24 927	0,4	1,5
Adm, styring og fellesutgifter	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Adm, styring og fellesutgifter (B)	4 781	5 229	4 865	5 730	Horten	3 380	5 212	24 927	-10,3	-8,6
Brann og ulykkesvern	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Brann og ulykkesvern (B)	929	1 054	1 228	1 519	Stange	788	1 123	24 927	-4,8	-20,9
Kommunale boliger	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunale boliger (B)	329	237	745	-187	Steinkjer	-187	300	24 927	0,7	8,8
Samferdsel	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Samferdsel (B)	1 677	1 345	1 402	1 631	Sola	463	1 415	24 927	6,5	15,6
Næringsforv. og konsesjonskraft	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Næringsforv. og konsesjonskraft (B)	135	-38	407	167	Rana	-1 743	42	24 927	2,3	68,9
Kirke	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kirke (B)	658	452	509	734	Horten	471	683	24 927	-0,6	-3,8
Landbruk	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Landbruk (B)	122	192	91	122	Kristiansund	0	144	24 927	-0,9	-28,1

**) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov

Befolkningsutvikling

Befolkningsutvikling

14. mai 2025 var det 25001 innbyggere i Stjørdal.

Per 1.1.2025 var det 24927 innbyggere, og aldersfordelingen var slik:

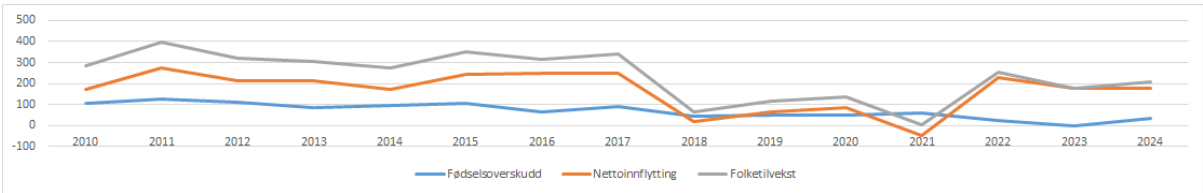
- Aldersgruppen 0-5 år: 1435 innbyggere
- Aldersgruppen 6-15 år: 3080 innbyggere
- Aldersgruppen 16-18 år: 1036 innbyggere
- Aldersgruppen 19-66 år: 14799 innbyggere
- Aldersgruppen 67 +: 4577 innbyggere

Tabell 1 viser registrert folketall fordelt på aldersintervall for perioden 2010-2025, samt prognose for årene 2030-2050. Prognosen, som er utarbeidet i 2024 av Trondheim kommune for Trondheimsregionen, viser fortsatt vekst i Stjørdal, selv om veksten avtar i forhold til tidligere år. Det er framskrevet vekst i alle aldersgrupper, unntatt i gruppen 0-19 år. Mer detaljert viser prognosene at det vil være en nedgang i grunnskole-aldersgruppen, fram mot 2050. Prognosen blir mer usikker jo lengre ut mot 2050 vi kommer, men det er beregnet en tredobling av antall eldre 80+ mot slutten av perioden. Selv om antallet øker i de fleste aldergrupper vil andelen eldre øke kraftig i forhold til andelen unge.

Tabell 1: Registrert folketall (2010-2025) og prognoser (2030-2050), pr 01.01. Kilde: SSB (statistikk tom. 2025) og Trondheimsregionen (prognose utarbeidet i 2024).

Aldersgruppe	2010	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
0-19	5988	6045	5883	5634	5573	5645	5736	5776
20-29	2393	2946	2800	2833	2862	2782	2700	2687
30-39	2849	2844	3034	3006	3000	3014	3005	2961
40-66	7461	8370	8633	8892	8929	8834	8868	8952
67-79	1828	2917	3243	3312	3669	4049	4177	4071
80-89	715	839	1158	1486	1661	1767	1945	2230
90+	141	184	176	257	338	467	533	614

Folketallsveksten har tre hovedkomponenter: netto innenlandsk flytting, fødselsoverskudd og nettoinnvandring. Figur 1 viser fordelingen mellom disse fra 2010-2024. Det er netto innvandring og netto innenlandsk flytting som driver folkeveksten i Stjørdal, da fødselsoverskuddet har sunket jevnt over tid.

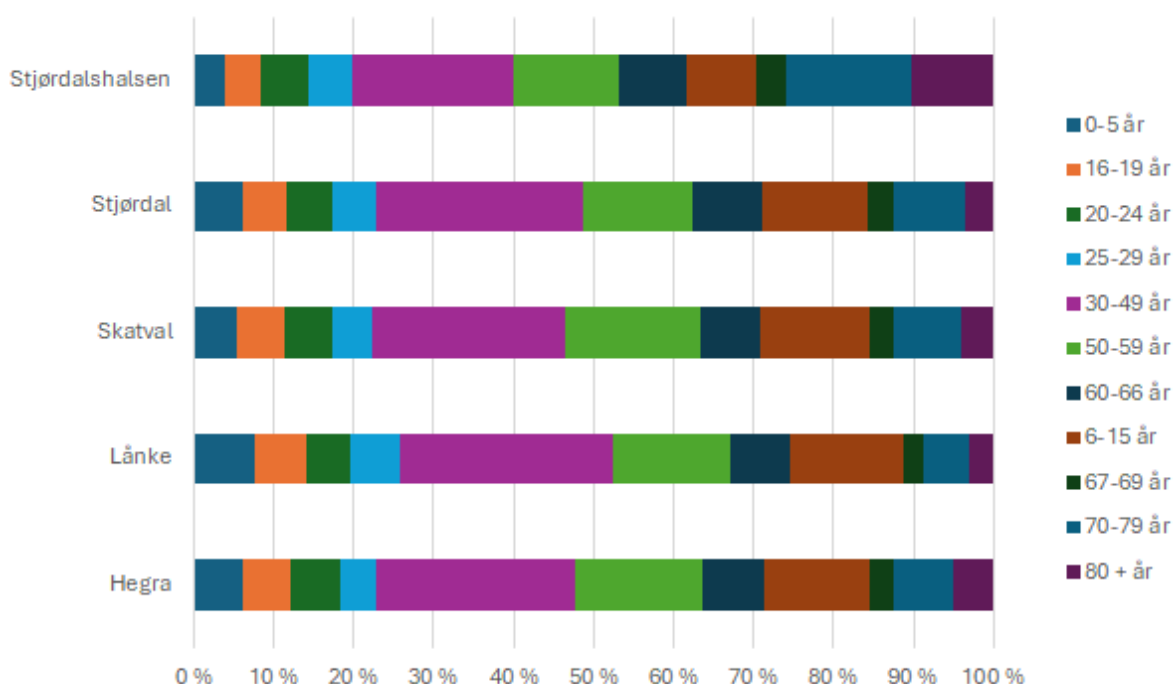

Figur 1: Fødselsoverskudd, nettoinnflytting (inkl. inn- og utvandring) og folketilvekst, vist som antall personer pr. 1.1. Stjørdal kommune 2010-2023. Kilde: SSB

Utvikling i kommunedelsentrene

Alle kommunedelsentrene har hatt vekst i de siste 10 årene, og prognosen fra 2024 indikerer at denne trenden vil fortsette. Det har vært sterkest vekst i de sentrale delene av Stjørdal, innen de fire kretsene Kvislabakken, Halsen, Haraldreina og Fossli. Slik vil det også bli framover mot 2060.

Figur 2 viser prosentvis aldersfordeling av innbyggerne i de ulike kommunedelsentrene 1.1.2025. Lånke (gjennom Geving) har den største andelen yngre (0-19 år) i kommunen. Det sentrumsnære Stjørdal (gjennom grunnkretsene Sentrum, Værnesmoen og Øian) har den største andelen eldre i kommunen. Eldre bor mer sentralt enn den øvrige del av befolkningen. Delvis forklares dette med hvor bosentra og sykehjem er lokalisert, men mye skyldes også ønske om å bo mer sentralt og i leilighet.

Figur 2: Prosentvis aldersfordeling av innbyggerne i de ulike kommunedelsentrene i Stjørdal kommune, 1.1.2024. Kilde: KOMPAS

Folkehelse

Rammebetingelser

Mange faktorer som har innvirkning på folkehelsen, kan i stor grad påvirkes gjennom kommunale virkemidler, som saksbehandling, planlegging og drift. Om politikere og ansatte i Stjørdal kommune er bevisst på å utnytte handlingsrommet sitt til å påvirke folkehelsen i en god retning vil vi få en befolkning med bedre helse og livskvalitet og et samfunn som tåler kriser bedre.

I Stjørdal forvalter vi ressurser som påvirker folks tilgang til natur, stillhet, ren luft og rent vann, som igjen har innvirkning på innbyggernes helse. Lokalsamfunnets utforming og tilgjengeligheten til sosiale møteplasser, tettsteder, sentrum, gang- og sykkelveger, bygg og anlegg er viktige faktorer for inkludering, tilhørighet og trivsel. Det samme er mulighetene for aktivitet (arbeid, lek, læring og fritid/rekreasjon) i kommunen. En god barndom er viktig i seg selv og legger grunnlaget for god helse senere i livet. Hvis et barn faller utenfor, vil både individet og kommuneøkonomien bære konsekvensene av dette i svært mange år. Deltakelse i skole, arbeid og fritid gir god helse i befolkningen og en sunn kommuneøkonomi.

God helse i befolkningen er en av våre aller viktigste ressurser, både for hver enkelt av oss og for Stjørdalsamfunnet.

Status

Styrker i Stjørdalsamfunnet:

- De fleste innbyggerne trives i Stjørdal
- Forventet levealder er stabil høy, og de fleste innbyggerne (unge og voksne) opplever helsa si som god.
- De fleste ungdommene er fornøyde med livet sitt, foreldrene og vennene sine
- De fleste barn, unge og voksne føler seg trygge i nærmiljøet sitt
- Stjørdal er en kommune i vekst, med en relativt ung befolkning
- Det er lav arbeidsledighet, og sysselsettingsgraden har økt de siste 10 årene
- Stjørdal har mange lag og foreninger, og mange innbyggere er aktive i kulturlivet og frivilligheten
- En høy andel ungdommer deltar på organiserte fritidsaktiviteter
- En høy andel ungdomsskoleelever er fysisk aktive, og tellerdata viser at mange innbyggere besøker kommunens friområder
- Det er god vaksinasjonsdekning (barnevaksinasjonsprogrammet) i Stjørdal.

Utfordringer i Stjørdalsamfunnet:

- Vi vil få en stor økning i andelen eldre i befolkningen, samtidig som veksten i øvrige aldersgrupper er forholdsvis lav (negativ i alderen 6-15 år). Eldre har flere helseutfordringer enn yngre, som gjør at andelen innbyggere med hjelpebehov vil øke i fremtiden, uten en tilsvarende økning i antall yrkesaktive.
- Andelen av befolkningen med fullført videregående skole eller høyere utdanning har gått ned de siste årene, og en lavere andel har fullført vgs. sammenlignet med landsgjennomsnittet. I tillegg sier en lavere andel elever i Stjørdal at de vil ta høyskole eller universitetsutdanning, sammenlignet med andelen nasjonalt.

- Det er store sosioøkonomiske forskjeller i fullføringsgrad av videregående opplæring i Stjørdal (større forskjeller enn nasjonalt).
- Skoletrivselen har gått ned blant elevene, både på mellomtrinn og ungdomstrinn
- Det er store sosiale ulikheter blant ungdom som deltar på organiserte fritidsaktiviteter. Det er også sosiale ulikheter i andelen ungdommer som opplever å ha en fortrolig venn, opplever mobbing, trives i lokalmiljø og på skole og som har mange psykiske plager.
- Andelen voksne, barn og unge med overvekt/ fedme er høy
- En høyere andel ungdomsskoleelever har drukket seg fulle enn landsgjennomsnittet, og det har vært en jevn økning i andelen ungdomsskole- og vgs.-elever som har brukt eller fått tilbudt cannabis.
- Andelen ungdom og voksne med psykiske helseutfordringer er fremdeles høy.
- Over halvparten av ungdomsskoleelevene synes de er for mye på skjerm, og 42 % sier de har prøvd å kutte ned på skjermbruken, uten å lykkes.

Utfordringer/ muligheter

Folkehelseutfordringene har mange av kjennetegnene til såkalt «gjenstridige problemer», fordi sammenhengene i mange tilfeller er komplekse og utfordringene vanskelig å løse. Dette krever godt samarbeid på tvers i kommuneorganisasjonen, samt med innbyggere, næringsliv, forsknings- og utdanningsinstitusjoner og andre. En av utfordringene i folkehelsearbeidet er at mange ansatte og politikere ikke nødvendigvis ser sin rolle i folkehelsearbeidet, og da utnyttes ikke mulighetene som ligger i handlingsrommet til kommunen godt nok. Det ligger en stor mulighet i å fremme befolkningens helse ved å gjøre gode vurderinger av helsekonsekvens i saker, vedtak og planer, samt når vi gjennomfører tiltak. I kommende periode vil vi jobbe for å styrke det tverrsektorielle samarbeidet om folkehelse i Stjørdal, slik at planer og tiltak ivaretar folkehelsen enda bedre enn i dag. Dette vil vi blant annet gjøre gjennom det tverrfaglige prosjektet “sammen fra kunnskap til handling”, i samarbeid med Trøndelag fylkeskommune og NTNU.

Investeringer i økonomiplanen

Investeringstabell for kommunen samlet

Ikke-selvfinansierende

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum
	2026	2027	2028	2029	2026-29
VELFERD					
FORSKUTTERING SPILLEMIDLER	200	200	200	200	800
INVESTERINGSMIDLER VELFERD	625	625	625	625	2 500
UTEANLEGG SKOLE OG BARNEHAGE	625	625	625	625	2 500
VELFERD - INVESTERINGSPAKKE IKT	1 250	1 250	1 250	1 250	5 000
Sum VELFERD	2 700	2 700	2 700	2 700	10 800
SAMFUNN					
BRANN/BEREDSKAP UTSTYR	3 563	1 813	4 938	1 813	12 126
BRUKERTILPASNING STOKKAN UNGDOMSSKOLE	2 500	15 000	20 000	0	37 500
EKSTRAORDINÆRT VEDLIKEHOLD BYGG	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
ELEKTRIFISERING AV BILPARK	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
ENØK	3 500	3 500	3 500	3 500	14 000
GATELYS	375	375	375	375	1 500
HANDLINGSPLAN GRØNT	625	625	625	625	2 500
HEGRA BOSENTER - 3 EKSTRA ROM	3 850	0	0	0	3 850
HUSBYVEGEN PARK	5 125	0	0	0	5 125
IKT INFRASTRUKTUR BYGG	625	625	625	625	2 500
INVENTAR OG UTSTYR KIMEN	1 250	1 250	1 250	1 250	5 000
KJØRETØY OG UTSTYR	600	600	600	600	2 400
KLIMATILTAK	3 125	3 125	3 125	3 125	12 500
KOMMUNALE VEGER	15 250	15 250	15 250	15 250	61 000
MASKINUTSTYR PARK	1 500	1 500	1 500	1 500	6 000
MILJØPAKKEN	2 500	2 500	2 500	2 500	10 000
MILJØRETTET HELSEVERN - BYGNINGSMESSIGE TILTAK	1 250	1 250	1 250	1 250	5 000
MINILASTER EL BYGG	1 000	0	0	0	1 000
NY SENTRUMSBARNEHAGE - MULIGHETSSTUDIE	1 563	0	0	0	1 563
NYTT GULV HEGRAHALLEN	0	2 500	0	0	2 500
RASSIKRINGSTILTAK	1 250	1 250	1 250	1 250	5 000
SAMLOKALISERING AV TEKNISKE TJENESTER (skisseprsj)	1 250	0	0	0	1 250
SPRINKLING AV BYGNINGSMASSE IHT. LOVKRAV	11 420	0	0	0	11 420
TEKNISK OPPGRADERING HALSEN SYKEHEIM	7 500	6 250	0	0	13 750
TEKNISKE HJELPEMIDLER RENHOLD	312	312	312	312	1 250
TILSTAND- OG ENERGIKARTLEGGING + DRIFTSOMLEGGING	1 250	0	0	0	1 250
TURSTI LANGS STJØRDALSELVA HELL	0	0	1 250	0	1 250
UNIVERSELL UTFORMING BYGG	1 250	1 250	1 250	1 250	5 000
UTBYGGING HALSEN BARNESKOLE	21 263	0	0	0	21 263
UTREDNING VIDERE BRUK AV BARNE- OG AVL.BOLIG	2 500	37 500	62 500	0	102 500
VARMEPUMPE STOKKAN U-SKOLE	1 000	0	0	0	1 000
VENTILASJON OG FASADER HALSEN UNGDOMSSKOLE	5 000	0	0	0	5 000
Sum SAMFUNN	105 197	99 476	125 100	38 225	367 997
ØKONOMI, HR OG DIGITALISERING					
GRAVLUNDER	300	300	300	300	1 200
KIRKER	500	500	500	500	2 000
STJ. ANDEL VARIT INVESTERINGER	6 250	6 250	6 250	6 250	25 000
Sum ØKONOMI, HR OG DIGITALISERING	7 050	7 050	7 050	7 050	28 200

Økonomiplan for 2026-2029

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum
	2026	2027	2028	2029	2026-29
FINANS					
INVESTERINGER I AKSJER OG ANDELER I SELSKAPER	5 300	5 300	5 300	5 300	21 200
Sum FINANS	5 300	5 300	5 300	5 300	21 200
Sum	120 247	114 526	140 150	53 275	428 197

Selvfinansierende

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum
	2026	2027	2028	2029	2026-29
SAMFUNN					
AVLØP	43 000	60 000	45 000	65 000	213 000
FEIING OG TILSYN	150	1 275	150	1 275	2 850
KJØP AV BOLIGER	10 500	10 500	10 500	10 500	42 000
LILLEMOEN 2	47 500	62 500	0	0	110 000
NÆRINGSAREAL (SELVKOST)	1 800	1 800	1 800	1 800	7 200
RENOVERING/OPPGRADERING/OMGJØRING AV BOLIGER	1 250	1 250	1 250	1 250	5 000
RESERVEVANNFORSYNING	3 000	9 000	9 000	105 000	126 000
UTSKIFTING AV BILER BILPOOL	1 250	1 250	1 250	1 250	5 000
VANN	116 000	84 000	47 000	52 000	299 000
Sum SAMFUNN	224 450	231 575	115 950	238 075	810 050
Sum	224 450	231 575	115 950	238 075	810 050

Ikke-selvfinansierende

VELFERD

FORSKUTTERING SPILLEMIDLER

Årlig beløp på 0,2 mill. til forskuttering av spillemiddeltiltak videreføres.

INVESTERINGSMIDLER VELFERD

Beløpene inkludert merverdiavgift som kommunen mottar kompensasjon for, og nettobeløp per år er 0,5 mill.

Årlig beløp på 0,5 mill. til utskifting/fornyning av utstyr innen Velferdsområdet. Beløpet skal også dekke mindre ombygginger/tilpasninger.

UTEANLEGG SKOLE OG BARNEHAGE

Beløpene inkludert merverdiavgift som kommunen mottar kompensasjon for, og nettobeløp per år er 0,5 mill.

Et årlig beløp på 0,5 mill. til generell avsetning for uteanlegg skoler og barnehager. Lovkrav til løsninger og utførelse for uteleker påvirker kostnadene. Behov kartlegges og rulleres årlig. Tiltak som enten kommer via trafiksikkerhetsutvalg, FAU, offentlige krav og behov.

VELFERD - INVESTERINGSPAKKE IKT

Beløpene inkludert merverdiavgift som kommunen mottar kompensasjon for, og nettobeløp per år er 1,0 mill.

Årlig beløp på 1,0 mill. til utskifting/fornyning av IKT-utstyr innen velferdsområdet videreføres.

SAMFUNN

BRANN/BEREDSKAP UTSTYR

Beløpene inkludert merverdiavgift som kommunen mottar kompensasjon for, og nettobeløp per år i perioden 2026-2029 er hhv. er 2,85 mill., 1,45 mill., 3,95 mill. og 1,45 mill.

Brann- og redningstjenesten har utarbeidet en plan for utskifting/fornyning av bilparken. Årlig beløp til diverse utstyr er 0,45 mill. I tillegg er følgende lagt inn:

2026: Utskifting av First responder-bil (2,0 mill.) samt Stjørdals andel av ny administrasjonsbil (0,4 mill.)

2027: Stjørdals andel av Forebyggende-bil (0,6 mill.) og ATV.

2028: Tankbil

2029: Innsatslederbil og hengerpumpe.

BRUKERTILPASNING STOKKAN UNGDOMSSKOLE

Beløpene inkludert merverdiavgift som kommunen mottar kompensasjon for, og nettobeløp i 2026-2028 er hhv. 2,0 mill., 12,0 mill. og 16,0 mill.

Prosjektet omfatter tilpasning til ungdom med nedsatt funksjonsevne. Elevene starter høsten 2028, skolen må være klar før dette.

EKSTRAORDINÆRT VEDLIKEHOLD BYGG

Beløpene inkludert merverdiavgift som kommunen mottar kompensasjon for, og nettobeløp er 1,6 mill. p.a. i planperioden. Budsjettposten gjelder ekstraordinært vedlikehold bygg, og skal dekke uforutsette tiltak. I gjeldene økonomiplan er årlig beløp satt til 0,5 mill. Pga. svært stramme driftsbudsjett på vedlikehold anses det som nødvendig å gjøre denne oppjusteringen.

ELEKTRIFISERING AV BILPARK

Beløpene inkludert merverdiavgift som kommunen mottar kompensasjon for, og nettobeløp per år er 0,8 mill.

Krav om elbil for stat/kommune. Sum er lav, bør økes for å kunne følge tritt med krav og utvikling.

ENØK

Beløpene inkludert merverdiavgift som kommunen mottar kompensasjon for, og årlig nettobeløp er 2,4 mill.

Løpende investeringer for å redusere energibehovet i formålsbygg. Det er et stort potensial for å redusere driftskostnader med målrettet bruk av ENØK-midler. Årlig beløp i gjeldende økonomiplan er 2,0 mill. Dette foreslås økt på grunn av nye krav om LED-belysning i bygg.

GATELYS

Beløpene inkludert merverdiavgift som kommunen mottar kompensasjon for, og nettobeløp per år er 0,3 mill.

Årlig avsettes 0,3 mill. til utbedring av gatelys/utskifting av armatur til mer energibesparende løsninger. Tiltakene er oppfølging av hovedplan vei.

HANDLINGSPLAN GRØNT

Beløpene inkludert merverdiavgift som kommunen mottar kompensasjon for, og nettobeløp per år er 0,5 mill.

Tiltak som gjenstår i gjeldende handlingsplan grønt er snarveger og mindre tiltak under strand/ kyst og friluftsliv.

HEGRA BOSENTER - 3 EKSTRA ROM

Beløpet inkludert merverdiavgift som kommunen mottar kompensasjon for, og nettobeløp for 2026 er 3,08 mill.

Det er behov for å ferdigstille tre boenheter ved Hegra bosenter. Dette forutsetter at riving av gamle Hegra B, samt skredsikringen er fullført. Det er budsjettet med 2,0 mill. pluss mva. i 2025. Det er i tillegg behov for beløpet i 2026 da avsatt beløp i 2025 var for lite, og at en nå ønsker å utvide herregarderoben for å ivareta arbeidsmiljøloven.

HUSBYVEGEN PARK

Beløpet inkludert merverdiavgift som kommunen mottar kompensasjon for, og nettobeløp er 4,1 mill.

Husbyvegen park – inkl. prosjektering/anbud og opparbeidelse grønn lunge med lek og sosialt sted.

IKT INFRASTRUKTUR BYGG

Beløpene inkludert merverdiavgift som kommunen mottar kompensasjon for, og årlig nettobeløp er 0,5 mill.

Årlig beløp på 0,5 mill. til utskifting/fornyng av IKT-utstyr innen Velferdsområdet. Løpende oppgradering av IKT-struktur i bygg, inkludert WIFI.

INVENTAR OG UTSTYR KIMEN

Beløpene inkludert merverdiavgift som kommunen mottar kompensasjon for, og nettobeløp per år er 1,0 mill. årlig i perioden 2026-2029.

KJØRETØY OG UTSTYR

Beløpene inkludert merverdiavgift som kommunen mottar kompensasjon for, og nettobeløp per år er 1,28 mill.

Årlig beløp for å gjennomføre systematisk utskifting av eldre maskiner og utstyr hos Vei.

KLIMATILTAK

Beløpene inkludert merverdiavgift som kommunen mottar kompensasjon for, og nettobeløp per år er 2,5 mill.

Klima- og miljøtiltak skal etter hovedregel finansieres gjennom hovedområdenes egne investerings- og driftsbudsjetter. I tillegg foreslås det at det settes av 2,5 mill. til klima- og miljøtiltak årlig. Dette skal være katalyserende midler for omstilling til lavutslippsløsninger, klimatilpasning og ivaretagelse av naturmangfoldet i kommunen.

KOMMUNALE VEGER

Beløpene inkludert merverdiavgift som kommunen mottar kompensasjon for, og nettobeløp er 13,0 mill. årlig i planperioden.

MASKINUTSTYR PARK

Beløpene inkludert merverdiavgift som kommunen mottar kompensasjon for, og nettobeløp per år er 1,2 mill.

Årlig beløp for å gjennomføre systematisk utskifting av eldre maskiner og utstyr hos Park og idrett.

MILJØPAKKEN

Beløpene inkludert merverdiavgift som kommunen mottar kompensasjon for, og nettobeløp per år er 2,0 mill.

Dette gjelder Byvekstavtalen. Stjørdal kommune har vedtatt å gå inn i byvekstavtale og med den følger en forpliktelse til en egenandel i avtaleperioden på 5 mill. per år sammen med Melhus og Malvik. Fordelt etter folketall slik det fremgår i dag vil dette bli en andel for Stjørdal på 2,2 mill. per år og midlene kan være både driftsmidler og investeringsmidler. Det legges opp til at tiltakene er av investeringsmessig karakter innenfor en ramme på 2,0 mill. per år.

MILJØRETTET HELSEVERN - BYGNINGSMESSIGE TILTAK

Beløpene inkludert merverdiavgift som kommunen mottar kompensasjon for, og årlig nettobeløp er 1,0 mill.

Tiltak som dukker opp gjennom året via tilsyn eller særskilte behov.

MINILASTER EL BYGG

Beløpet inkludert merverdiavgift som kommunen mottar kompensasjon for, og nettobeløp er 0,8 mill.

Erstatning for traktor, elektrisk drift skal vurderes ved alle nye behov.

NY SENTRUMSBARNEHAGE - MULIGHETSSTUDIE

Beløpet inkludert merverdiavgift som kommunen mottar kompensasjon for, og nettobeløp er 1,25 mill.

Mulighetsstudie. Erstatning for Midtheim barnehage, mulighetsstudie ifht behov, plassering etc.

NYTT GULV HEGRAHALLEN

Beløpet inkludert merverdiavgift som kommunen mottar kompensasjon for, og nettobeløp er 2,0 mill.

Levetiden på gulvet i Hegrahallen går ut i 2028. Nytt gulv er påkrevd hvis hallen skal være åpen.

RASSIKRINGSTILTAK

Beløpene inkludert merverdiavgift som kommunen mottar kompensasjon for, og nettobeløp per år er 1,0 mill.,

Årlig beløp på 1,0 mill. til ras og erosjonssikring foreslås videreført.

SAMLOKALISERING AV TEKNISKE TJENESTER

Beløpet inkluderer mva., og nettobeløp er 1,0 mill. Kun planleggingskostnader medtatt, ikke kostnader ved fysisk samlokalisering. Dette må en komme tilbake til etter endt planlegging. Ved å samlokalisere driftspersonell fra enhetene VA, Vei, park og idrett og bygg vil en kunne:

- Frigjøre flere salgbare eiendommer i kommunen (den gamle brannstasjonen, Kjøpmannsgata 6, Hangartomta, gamle SARA)
- Redusere kommunens samlede bygningsportefølje

- Terminere flere kostbare leieavtaler (eks. Pottemakergata, Kjøpmannsgt, 13 og Gjensidigegården).

SPRINKLING AV BYGNINGSMASSE IHT. LOVKRAV

Beløpet inkluderer mva., og nettobeløp er kr 9 136 000,-.

I henhold til § 22 i forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen skal brannvesenets utrykningstid ikke overstige 10 minutter til bygg som krever assistert rømning, som sykehjem og omsorgsboliger. Dette gjelder blant annet Fosslia (eksisterende boliger). Vil kunne endres ved kaserneing.

TEKNISK OPPGRADERING HALSEN SYKEHEIM

Beløpene inkludert merverdiavgift som kommunen mottar kompensasjon for, og nettobeløp for 2025-2027 er hhv. 1,0 mill, 6,0 mill. og 5,0 mill.

Teknisk oppgradering og utbedringer i forbindelse med tilstandsanalyse knyttet til nytt bo- og velferdssenter. Primært tekniske anlegg og funksjonalitet/tilgjengelighet.

TEKNISKE HJELPEMIDLER RENHOLD

Beløpene inkludert merverdiavgift som kommunen mottar kompensasjon for, og nettobeløp per år er 0,25 mill.

Årlig beløp for å gjennomføre utskifting av maskiner og utstyr hos Renhold.

TILSTAND- OG ENERGIKARTLEGGING + DRIFTSOMLEGGING

Beløpet inkluderer mva., og nettobeløpet er 1,0 mill. Ekstern bistand til kartlegging, driftsomlegging og organisering i tråd med eiendomsstrategien. Målet er å tilpasse organisasjonen til dagens behov og sikre bedre ressursutnyttelse.

TURSTI LANGS STJØRDALSELVA HELL

Beløpet inkludert merverdiavgift som kommunen mottar kompensasjon for, og nettobeløp på dette prosjektet er 1,0 mill.

Viser til sak 2023/4756 hvor Kommunedirektøren bes forberede en sak som viser hvordan tursti langs Stjørdalselva til Hellstranda fra jernbaneovergangen ved Coop Prix Hell kan realiseres.

UNIVERSELL UTFORMING BYGG

Beløpene inkludert merverdiavgift som kommunen mottar kompensasjon for, og årlig nettobeløp er 1,0 mill.

Dette prosjektet omfatter ulike tiltak knyttet til tilpasninger og universell utforming av bygg. Offentlige krav og behov i form av universell tilpasning av bygg og uteområder. Det foreslås i tillegg å sette av midler til et større brukertilpasningsprosjekt på Stokkan ungdomsskole, med oppstart i 2026. Dette fremgår av prosjektet 12014 [Brukertilpasning Stokkan ungdomsskole](#).

UTBYGGING HALSEN BARNESKOLE

Forventede utgifter til prosjektet eks. mva for resten av prosjektperioden fremgår av tabellen under:

Økonomiplan for 2026-2029

	2024	2025	2026	202x	
Gjenstående kontraktsarbeider	41 520 000	67 220 000	11 710 000		
Byggherrekostnader	2 400 000	21 000 000	4 000 000		
LPS (lønns- og prisvekst)	1 870 000	5 200 000	1 300 000		Beløp for 2025 og 2026 ikke bevilget
Utbetaling av spillemidler				-4 900 000	Uvisst når utbetalingen faktisk skjer
SUM	45 790 000	93 420 000	17 010 000	-4 900 000	

UTREDNING VIDERE BRUK AV BARNE- OG AVL.BOLIG

Med henvisning til vedtak i Kommunestyrets behandling av sak 118/2024 om «Barn- og avlastningstjenesten og botiltak for ungdom og unge voksne - Videreføring fra forprosjekt til fase 2» den 26.09.24, foreslås følgende avsetninger (tall ekskl. mva):

Budsjett 2025: 2 mill. for fullføring av neste utviklingsfase, som vil danne grunnlaget for videre investeringer, hvor behovet antas å bli som følger:

2026: 30 mill., og

2027: 50 mill.

Botiltak for ungdom og unge voksne (15-25 år) er ikke med her, da omfang og økonomi må avventes til etter at neste fase er gjennomført, jfr. nevnte sak.

VARMEPUMPE STOKKAN U-SKOLE

Beløpet er inkludert mva. Nettoutgift er 0,8 mill.

Behovet anses som akutt og bør prioriteres for å unngå dyre reparasjoner.

VENTILASJON OG FASADER HALSEN UNGDOMSSKOLE

Beløpene inkludert merverdiavgift som kommunen mottar kompensasjon for, og nettobeløp i 2025 og 2026 er hhv. 2,5 og 4,0 mill.

Dårlig ventilasjon i store deler av bygget, samt at fasader mot vest og sør er klar for utskifting.

ØKONOMI, HR OG DIGITALISERING

GRAVLUNDER

Årlig beløp på 0,3 mill. til Kirkelig fellesråd for gravlunder forslås videreført.

KIRKER

Årlig beløp på 0,5 mill. til Kirkelig fellesråd for kirker forslås videreført.

STJ. ANDEL VARIT INVESTERINGER

Beløpet inkludert merverdiavgift som kommunen mottar kompensasjon for, og nettobeløp per år er 5,0 mill.

Årlig sum på 5,0 mill. for investeringer på IT foreslås videreført.

FINANS

INVESTERINGER I AKSJER OG ANDELER I SELSKAPER

Beløpet gjelder årlig egenkapitalinnskudd til KLP.

Selvfinansierende

SAMFUNN

AVLØP

De største investeringene i økonomiplanperioden er utskifting av eldre pumpestasjoner samt nødvendige oppgraderinger/reparasjoner på spillvanns nettet. Det er et stort vedlikeholds etterslep på spillvanns nettet. Det foreslås derfor en årlig saneringstakt på 1 %, som tilsvarer at det skal saneres ca. 1,5 km spillvannsledning per år.

Investeringene er i tråd med hovedplan VA.

FEIING OG TILSYN

Beløpene inkludert merverdiavgift som kommunen mottar kompensasjon for, og nettobeløp per år i perioden 2026-2029 er hhv. 0,12 mill., 1,02 mill., 0,12 mill. og 1,02 mill.

0,12 mill. ligger som en fast årlig sum for utskifting av utstyr for feiervesenet. Det er planlagt med utskifting av en feierbil i 2027 (0,9 mill.) og en i 2029 (0,9 mill.)

KJØP AV BOLIGER

Jfr. politisk sak 32/2023 ble bevilgning til kjøp av boliger økt til 30 mill. i 2023. Dette nivået ble opprettholdt i budsjett 2024, men foreslås nedjustert fra og med 2025.

LILLEMOEN 2

Beløpene inkludert merverdiavgift som kommunen mottar kompensasjon for, og nettobeløp er 38 mill. i 2026 og 50 mill. i 2027. Basert på erfaringstall fra Lillemoen 1 er det beregnet forventet ekstern finansiering (Husbanktilskudd, salgsinntekter for leiligheter m.m.) på 70 mill. Disse er lagt til 2027.

Prosjektet vil tilføre 12 nye omsorgsboliger for mennesker med nedsatt funksjonsevne (alder 18-30 år), og vil langt på vei imøtegå kommunens behov på dette området. Prosjektet lokaliseres sør for byggetrinn 1 på Gnr 107 Bnr 406 (Øyanveien). Tre av leilighetene i 1. etasje oppføres i en ekstra robust utførelse.

Disse vil eies av kommunen og tjene som kommunale utleieboliger for beboere i den samme brukergruppen, men med et mer midlertidig behov.

Dette vil sikre en fleksibilitet i kommunens boligportefølje som savnes per dags dato. Ved prosjektering (Fase 1) vil en se til Lillemoen, byggetrinn 1, som beskrives som en ubetinget suksess av beboere, pårørende og ansatte. Etter endt prosjektering vil prosjektets rammer med tilhørende kostandskalkyle fremlegges i en egen politisk sak, trolig medio 2026. Bygging igangsettes først når en har politisk vedtak i saken (ref. målpris i samspillsmodellen).

Som innstillingen i politisk sak 111/2023 «Lillemoen omsorgsboliger, byggetrinn 2» skal «Endelige driftsutgifter legges frem som en del av politisk sak før igangsetting/bygging».

Det er estimert årlige driftsutgifter på 16,8 mill. med fratrekk for økt tilskudd særlig ressurskrevende tjenester. Dette er ikke beregnet enda, men vil trolig utgjøre flere millioner.

NÆRINGSAREAL (SELVKOST)

Stjørdal har de siste årene solgt betydelig næringsareal. Det er viktig også å ha fokus på opparbeidelse av nye områder og ikke bare på salg. Opparbeidelse og salg av næringsareal skal være selvfinansierende for kommunen. I realiteten blir det alltid en periode hvor kommunen må forskuttere erverv og utbygging. Disse kostnadene vil belaste kommunens likviditet. Det er avsatt en årlig sum på 1,8 mill. til erverv og utbygging av næringsareal.

RENOVERING/OPPGRADERING/OMGJØRING AV BOLIGER

Beløpet inkludert merverdiavgift som kommunen mottar kompensasjon for, og nettobeløp er 1,0 mill. p.a.

Det bør legges inn en fast sum til større oppgraderinger/ombygginger av omsorgsboliger pga. svært stramme driftsbudsjett.

RESERVEVANNFORSYNING

Ausetvatnet er vedtatt valgt som reservevannkilde for Stjørdal.

Budsjettbeløpet i økonomiplanperioden dreier seg om forprosjekt, forundersøkelser og regulering. Det største pådraget til reservevannforsyning vil først komme i 2029. Utgifter til reservevann-utbygging i økonomiplanperioden 2026-2029 er hhv. 3 mill., 9,0 mill., 9,0 mill. og 105 mill.

UTSKIFTING AV BILER BILPOOL

Beløpene inkludert merverdiavgift som kommunen mottar kompensasjon for, og nettobeløp er 1,0 mill. årlig i planperioden.

Beløpet gjelder løpende utskifting av kjøretøy i bilpool.

VANN

De største investeringene er ny hovedvannledning Leren-Stjørdalselva, ny råvannsledning fra Lauvvatnet til vannbehandlingsanlegget på Hjelset samt nye høydebasseng på Hjelset og Skatval. Det er ellers et stort vedlikeholds etterslep på vannledningsnett i Stjørdal, og det er en beregnet lekkasjeprosent på ca. 40%. Det foreslås derfor saneringstakt på 1,3%. Dette innebærer at det skal saneres ca. 3,4 km vannledninger per år.

Investeringene er i tråd med hovedplan VA

Oversikt Investering og finansiering

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029
Investeringer i varige driftsmidler	338 397	339 801	249 800	285 050
Tilskudd til andres investeringer	1 000	1 000	1 000	1 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	5 300	5 300	5 300	5 300
Sum finansieringsbehov	344 697	346 101	256 100	291 350
Kompensasjon for merverdiavgift	-23 035	-22 400	-27 300	-12 250
Tilskudd fra andre	-600	-4 900	0	0
Salg av varige driftsmidler	-25 000	-95 000	-25 000	-25 000
Bruk av lån	-296 061	-223 800	-203 800	-254 100
Videreutlån	80 000	80 000	80 000	80 000
Bruk av lån til videreutlån	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000
Avdrag på lån til videreutlån	25 000	25 000	25 000	25 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000
Overføring fra drift	0	0	0	0
Sum finansiering	-344 697	-346 101	-256 100	-291 350
Sum finansieringsbehov	344 697	346 101	256 100	291 350
Sum finansiering	-344 697	-346 101	-256 100	-291 350
Udekket finansiering	0	0	0	0

Hovedtallene i budsjettforslaget

Rammetilskudd og skatter er ført opp slik de framkommer i statsbudsjettet for 2025 og i KS sine prognosemodeller for 2026 til 2029. Det er lagt til grunn økte overføringer i 2026 knyttet til signalene i kommuneproposisjonen for 2026 og forventet økte overføringer knyttet til demografi. For demografi er det forskuttet økte inntekter for 2026. For perioden 2027 til 2029 er det ikke lagt inn økte demografikostnader eller økte overføringer fra staten knyttet til dette.

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Årsprognose 2025	Økonomiplan			
			2026	2027	2028	2029
Rammetilskudd	-884 192	-961 475	-935 131	-935 131	-935 131	-935 131
Inntekts- og formuesskatt	-786 629	-846 892	-902 494	-902 494	-903 494	-903 494
Andre generelle dr.innt	-16 355	-16 360	-16 034	-15 725	-15 725	-15 725
Sum sentrale inntekter	-1 687 176	-1 824 727	-1 853 659	-1 853 350	-1 854 350	-1 854 350

Andre generell driftsinntekter er overføringer fra staten. Dette består av vertskommunetilskudd (HVPU-reformen) på kr 11,6 mill. og ulike rentekompensasjonsordninger.

Driftsutgifter per rammeområde i planperioden (1B)

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Årsprognose 2025	Økonomiplan			
			2026	2027	2028	2029
KD OG KD'S RESSURSTEAM	8 598	8 938	8 938	8 938	8 938	8 938
VELFERD	1 333 418	1 355 278	1 352 864	1 355 364	1 348 364	1 344 364
SAMFUNN	144 787	142 514	145 214	145 902	145 902	146 002
ØKONOMI, HR OG IT	77 866	83 876	85 031	85 031	85 031	85 031
POLITISK	11 317	12 686	11 766	12 936	12 936	12 936
VÆRNESREGIONEN	2 461	0	0	0	0	0
FINANS	-4 126	32 665	44 144	43 181	42 119	44 389
Driftsutgifter per område	1 574 321	1 635 956	1 647 956	1 651 351	1 643 289	1 641 659

Stjørdals andel av Værnesregionen inngår i de enkelte rammeområdene. Værnesregionen som rammeområde skal i utgangspunktet gå i null. Alt av kostnader skal faktureres ut til kommunene i samarbeidet. Til grunn for rammene er tidligere vedtak og forslag til endringer skissert innledningsvis.

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Årsprognose 2025	Økonomiplan			
			2026	2027	2028	2029
Renteinntekter	-2 733	-2 250	-2 250	-2 250	-2 250	-2 250
Utbytter	-16 780	-22 000	-17 500	-17 500	-17 500	-17 500
Gevinst/tap på finansielle OM	0	0	-2 400	-2 800	-2 800	-2 800
Renteutgifter	172 381	160 135	156 960	150 973	146 000	146 000
Avdrag på lån	90 519	92 473	98 732	98 360	97 591	97 591
Renter bankinnskudd	-25 645	-7 400	-7 400	-7 400	-7 400	-7 400
Renter startlån	-20 335	-25 000	-27 000	-28 000	-28 000	-28 000
Netto finans	197 407	195 958	199 142	191 383	185 641	185 641
Totale finansutgifter	203 203	195 408	198 592	190 833	185 091	185 091

Renteutgiftene er økt som følge av økte renteforutsetninger.

Økonomiplan for 2026-2029

Totaloversikt Drift

Beløp i 1000

	Regnskap		Økonomiplan			
	2024	Årsprognose 2025	2026	2027	2028	2029
Sentrale inntekter						
Rammetilskudd	-884 192	-961 475	-935 131	-935 131	-935 131	-935 131
Inntekts- og formuesskatt	-786 629	-846 892	-902 494	-902 494	-903 494	-903 494
Andre generelle driftsinntekter	-16 355	-16 360	-16 034	-15 725	-15 725	-15 725
Sum sentrale inntekter	-1 687 176	-1 824 727	-1 853 659	-1 853 350	-1 854 350	-1 854 350
Driftsutgifter per tjenesteområde						
KD OG KD'S RESSURSTEAM	8 598	8 938	8 938	8 938	8 938	8 938
VELFERD	1 333 418	1 355 278	1 352 864	1 355 364	1 348 364	1 344 364
SAMFUNN	144 787	142 514	145 214	145 902	145 902	146 002
ØKONOMI, HR OG DIGITALISERING	77 866	83 876	85 031	85 031	85 031	85 031
POLITISK	11 317	12 686	11 766	12 936	12 936	12 936
VÆRNESREGIONEN	2 461	0	0	0	0	0
FINANS	-4 126	32 665	44 144	43 181	42 119	44 389
Driftsutgifter per tjenesteområde	1 574 321	1 635 956	1 647 956	1 651 351	1 643 289	1 641 659
Korr. avsetninger	-1 764	0	0	0	0	0
Brutto resultat (KOSTRA)	42 510	-48 771	-65 703	-61 999	-71 061	-72 691
Netto finansutgifter og inntekter						
Renteinntekter	-2 733	-2 250	-2 250	-2 250	-2 250	-2 250
Utbytter	-16 780	-22 000	-17 500	-17 500	-17 500	-17 500
Gevinster og tap på finansielle OM	0	0	-2 400	-2 800	-2 800	-2 800
Renteutgifter	172 381	160 135	156 960	150 973	146 000	146 000
Avdrag på lån	90 518	92 473	98 732	98 360	97 591	97 591
Renter bankinnskudd	-25 645	-7 400	-7 400	-7 400	-7 400	-7 400
Renter startlån	-20 335	-25 000	-27 000	-28 000	-28 000	-28 000
Netto finansinntekter/finansutgifter	197 407	195 958	199 142	191 383	185 641	185 641
Totale finansutgifter	203 203	195 408	198 592	190 833	185 091	185 091
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0	0
Motpost avskrivninger i tjenesteområdene	-157 130	-140 000	-140 000	-140 000	-140 000	-140 000
Netto resultat (KOSTRA)	54 659	5 188	-6 560	-10 616	-25 420	-27 050
Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner						
Avsetninger til bundne driftsfond	35 322	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Bruk av bundne driftsfond	-16 780	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Avsetninger til disposisjonsfond	0	742	0	-305	16 101	17 731
Bruk av disposisjonsfond	-74 966	-4 835	-5 440	-1 080	-2 681	-2 681
Netto avsetninger	-56 424	7 908	6 560	10 616	25 420	27 050
Netto avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner i tjenesteområdene	1 764	0	0	0	0	0
Totale avsetninger	-54 659	7 908	6 560	10 616	25 420	27 050
Årsoverskudd (-)/Årsunderskudd (+)	0	13 095	0	0	0	0

Kommunens tjenesteområder

VELFERD

Endringer i rammebetingelser

Velferd står ovenfor flere utfordringer; Den demografiske endringen med flere eldre enn barn, rekrutteringsutfordringer, sosial ulikhet og utenforskap.

I tidsperioden 2030-2040 vil andelen innbyggere som er eldre være høyere enn i dag. I starten av perioden vil antallet i skolealder være noe fallende, mens antall barn i barnehagealder være over dagens nivå. Det betyr at det ikke er mulig å dreie ressurser fra unge til eldre. Hvis vi skal bruke større andel av budsjettet på eldre må det spares på alle aldersgrupper. Det betyr at vi må organisere oss slik at vi kan drive tjenesteproduksjonen så effektivt som mulig. Da kommer vi ikke unna å se på struktur i alle tjenester.

Samfunnsmedisinsk / folkehelse kompetanse innen miljørettet helsevern og folkehelse området, er strategisk viktig for kommunen og VR fremover. Dette gjelder både med tanke på befolkningsvekst, økende krav til folkehelsearbeid, og et mer komplekst risikobilde i samfunnet og næringslivet. I tillegg er samfunnsmedisinsk kapasitet kritisk ved håndtering av hendelser og kriser, noe både pandemien og ettervirkningene tydelig har vist. Rådgiverstilling miljøretta helsevern blir overført til kommuneoverlegene. Dvs. en reduksjon på 1 årsverk. Dette skal evalueres innen juni 2026.

Sosial ulikhet og utenforskap har store samfunnsmessige og individuelle kostnader. Vi har behov for at alle bidrar med verdiskapning gjennom arbeid, frivillighet og sosiale sammenhenger. Sosial ulikhet øker risiko for dårligere helse, og dermed et større behov for kommunale helse- og omsorgstjenester. Utenforskap koster samfunnet i form av offentlig støtte som økonomisk sosialhjelp og trygdeytelser, i tillegg til at vi «går glipp av» av store ressurser i form av arbeidskraft.

Samfunnsplan og budsjettvedtak setter tydelige mål for hva vi skal prioritere opp imot at vi skal gi tjenester innenfor den vedtatte økonomiske ramme.

For å minske presset ser hver sektor på hvilke kjerneoppgaver må utføres, strukturendringer til større enheter og hva kan gjøres av andre. De andre kan være pårørende, frivillige lag og organisasjoner.

Status:

Velferd består av sektorene Barnehage, Grunnskole med SFO, Forebygging og mestring, Bolig, arbeid og kvalifisering, Hjemmetjenesten, Helse og omsorg og rådgivere.

Velferd jobber etter prinsippet «Sammen om å få det til». Vi skal jobbe aktivt for god samhandling mellom tjenestene, i samarbeid med innbyggerne, og med oppdraget i sentrum. Sikre god implementering av Velferd 2040, sikre at verdisynet og målene gjenspeiles i planene for hver sektor og i enhetsplanene- og ute i praksis. Krever god implementering og system for refleksjon, øving og evaluering. All praksis skal ha fokus på;

Medvirkning- innbyggernes og ansattes stemmer er verdsatt og viktig i alle beslutningsprosesser.

Mestringsevne- Innbyggere og ansatte skal føle seg kompetent og trygg i møtet med livets utfordringer og muligheter.

Bærekraft-Vi skal ha en utvikling som tilfredsstiller behovene til innbyggerne som lever i Stjørdal i dag, uten å ødelegge fremtidige generasjoners muligheter til å tilfredsstille sine behov.

Forebyggende plan setter tydelige krav til våre tjenester for barn og unge skal jobbe forebyggende, som gir rett hjelp til rett tid. Planen gir tydelige føringer i at innbyggerne skal ha lik tilgang på kompetanse og hjelp uavhengig av hvor de bor i kommunen. Hjelpen skal gis nærmest mulig innbyggeren og vi bruker LEON prinsippet (hjelp tilbys på lavest effektive omsorgsnivå). Innbyggerne skal få den rette hjelpen til rett tid, med mål om at innbyggerne blir sterk nok til å klare seg selv. Aktiv bruk av handlingsveilederen for barn og unge, slik at de får rett hjelp til rett tid.

Vi skal bygge by i sentrum, men det er viktig at det legges til rette for at de som bor i våre lokalsamfunn får tilgang til de samme tjenestene. Slik at det er kollektivt lett å komme seg inn til byen vår. pr nå er dette utfordrende for mange. Det å bygge by i sentrum skaper behov for en større sentrums barnehage og en styrket hjemmetjeneste.

Vi skal ha gode funksjonelle læringsarena og omsorgsgivelser. Vi jobber for å ha et godt tverrfaglig lag rundt barnet, eleven, brukeren og innbyggerne. Kommuneoverlegene overtar

Utfordring og muligheter:

Medvirkning: Å skape en felles forståelse for at, og hvorfor vi har en strategi som vektlegger medvirkning. Felles forståelse for at innbyggernes og ansattes stemmer er verdsatt og viktig i alle beslutningsprosesser, og vite hvordan vi skal gjøre det. "Sammen om å få det til".

Barnekonvensjon setter fokus på at barn og unge har rett til å delta og påvirke beslutninger som angår dem. Dette inkluderer også de med funksjonshindre, som har krav på tilrettelagte boliger i samsvar med konvensjon om rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne (CRPD).

Laget med innbyggeren: Sikre god samhandling mellom tjenestene. Del C av Velferd 2040, vil gi oss bedre mulighet til å jobbe enda bedre med tverrfaglig samarbeid, gjennom bl.a. å klargjøre rutiner og system for samhandling. Samlokalisere skole og helseenheter - muliggjør hyppigere tverrfaglig tilstedeværelse.

Velferdsområdet står sentralt i kommunens folkehelsearbeid. Det beste for folk, og på sikt kostnadseffektivt, er innsatsen vi gjør på "grønt nivå". Det universelle forebyggende arbeidet skal redusere forekomst av helsesvikt i alle deler av befolkningen, og i tillegg redusere utvikling av omsorgssvikt eller kriminalitet blant barn og unge.

Kapasitetsstyring: Forventningsgapet gir oss både utfordringer og muligheter, til å gjennom aktiv samhandling og samarbeid med offentlige, private og frivillige aktører avklare forventninger, skape felles forståelse og finne nye løsninger.

I TØRN prosjektet jobbes det med nye arbeids og organisasjonsformer, som gjør at vi bruker riktig kompetanse på de riktige oppgavene. Vi skal være en attraktiv arbeidsplass med gode arbeidstidsordninger(turnuser) og heltidsstillinger. Dette bidrar til et positivt omdømme og gjør oss til en foretrukket arbeidsgiver innen velferdstjenester. Ved å fokusere på trivsel og utvikling, sikrer vi at våre ansatte er motiverte og kompetente. Det styrker vår evne til å levere høy kvalitet og rekruttere de beste.

Helsefellesskapet jobber med bedre pasientforløp sammen med kommunen. Det skaper felles forståelse for at innbyggerne skal reise rett hjem fra et sykehusopphold. Mindre overliggere og press på institusjonsplasser. Rett bruker på rett tjenestenivå, gjør at innbyggerne får tjenester med rett kompetanse.

Rådgiver stilling innen miljøretta helsevern overføres til kommuneoverlegene.

Bosetting og kvalifisering: Viktig at vi har et inkluderende samfunn. En god barnehage, skole og godt bolig sosialt arbeid hindrer utenforskap. Skape gode praksisarenaer for elever, lærlinger og studenter, som fullfører sin utdanning og blir fremtidig arbeidskraft.

Lillemoveien 2 ble utsatt og dette utfordrer våre tjenester nå. Unge med funksjonshindre skal ha like muligheter til å leve selvstendige liv og ikke bo sammen med sine foreldre inn i sitt voksne liv.

Fordeling på hovedart - Velferd

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Rev.budsjett	Økonomiplan			
	2024	2025	2025	2026	2027	2028	2029
Driftsutgifter							
Lønn	1 200 831	1 146 270	1 159 902	1 155 477	1 156 977	1 148 242	1 140 242
Kjøp av varer og tjenester	291 038	284 106	284 770	283 371	283 371	283 671	283 671
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	257 258	228 248	227 942	227 942	227 942	227 942	227 942
Overføringsutgifter	47 487	33 733	33 518	33 518	33 518	33 953	33 953
Finansutgifter	3 192	0	0	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	1 799 806	1 692 357	1 706 131	1 700 307	1 701 807	1 693 807	1 685 807
Driftsinntekter							
Salgsinntekter	-76 966	-71 888	-74 122	-72 112	-72 112	-72 112	-72 112
Refusjoner	-250 605	-167 939	-163 930	-164 030	-164 030	-164 030	-164 030
Overføringsinntekter	-136 608	-116 149	-118 952	-110 952	-109 952	-108 952	-104 952
Finansinntekter	-6 679	-350	-350	-350	-350	-350	-350
Sum Driftsinntekter	-470 857	-356 326	-357 353	-347 443	-346 443	-345 443	-341 443
Sum	1 328 948	1 336 031	1 348 778	1 352 864	1 355 364	1 348 364	1 344 364

BARNEHAGE

Endringer i rammebetingelser

Sektor barnehage består av to oppvekstsenter (barnehage, barneskole og SFO) og åtte ordinære kommunale barnehager. I tillegg er det i Stjørdal 12 ordinære private barnehager og tre private Familiebarnehager. Nedgang i barnetall i kommunen gir overkapasitet på barnehageplasser. Overkapasitet på antall barnehageplasser i kommunen, er en økonomisk og budsjettmessig utfordring.

Lov om Barnehager med forskrift (Rammeplan for barnehager), regulerer rammebetingelsene for sektoren. De regulerer bl.a. krav til innhold, regulerer bemanningsnorm, kompetansekrav, organisering og finansiering. I februar 2024 var det høringsfrist på ny barnehagelov, og vedtatte endringer i loven vil komme til august 2024 og august 2025.

Vedtak i Kommunestyret 19.12.2024: PS 157/2024 - Verbalforslag punkt 11: "Barnefamilier skal sikres at når barn fyller 1 år vil de kunne få barnehageplass i Stjørdal, enten foreldrene velger kommunal eller privat barnehage".

Status

Barnehagene i Stjørdal kommune jobber for å oppfylle målene i Rammeplanen for barnehager, gjennom sitt pedagogiske arbeid.

Barnetallet i kommunen har over år vært nedadgående. Tall viser at dette nå er i ferd med å flate ut. Prognosene sier at vi fra 2026/2027 vil få en liten stigning i fødsels-/barnetall framover. Kommunen har full barnehagedekning og ledig kapasitet i enkelte kommunedeler.

Sektoren jobber med oppfølging av politisk sak: PS 157/2024 "Barnefamilier skal sikres at når barn fyller 1 år vil de kunne få barnehageplass i Stjørdal, enten foreldrene velger kommunal eller privat barnehage". Status i denne saken er at det foreligger en politisk sak (juni 2025) som belyser konsekvenser og kostnader knyttet til vedtaket. Vedtaket vil medføre en betydelig merkostnad som vi ikke ser mulighet for å dekke inn i budsjett og økonomiplan.

Barnehagene i Stjørdal har ansatte med høy kompetanse. Kvalitetssatsingen "Sammen om å få det til – styrket kvalitet" (Trygg før 3) videreføres. Regional kompetanseutvikling, Rekom for barnehage, Dekom for skole og Kompetanseløftet for PPT, er /skal være et samarbeid mellom de fem Værnesregion kommunene og universitet-/Høgskolesektoren. Dette finansieres gjennom statlige midler, øremerket for formålet. Privat og kommunal del av sektoren deltar i både lokale og nasjonale satsinger.

Kvaliteten, størrelsen og funksjonaliteten på flere kommunale barnehagebygg utfordrer oss. Vi har i sentrum mange små barnehager med lav standard, som ikke imøtekommer dagens krav til barnehagebygg. Barnehage- og skolebruksplan for Stjørdal kommune viser at Midtheim barnehage, med byggeår 1973, har allerede de kommende 5 år et stort vedlikeholdsbehov. De øvrige sentrumsbarnehagene har også et behov for vedlikehold/ombygging i kommende 10 årsperiode. Hegra

-, Skatval- og Lånke barnehager er barnehager som også blir trukket fram i planen, som barnehager med store vedlikehold og ombyggingsbehov de kommende 10 årene.

Barnehagene i Stjørdal driver innenfor bemanningsnorm og pedagognorm ved start av nytt barnehageår, men vi ser stadig større utfordringer med å rekruttere ansatte med barnehagefaglig kompetanse gjennom året. Kommunale barnehager har relativt høy gjennomsnittsalder i ansattegruppen, og vil ha et stort rekrutteringsbehov de kommende 10 årene. Sykefraværet i sektoren er høyt og det er vanskelig å skaffe vikarer til kortere og lengre fravær. Dette er krevende for enhetene med tanke på stabilitet og daglig drift. Barnehagene har et samarbeid med Nav arbeidslivsenter for å jobbe med å øke nærværet i sektoren. Små barnehager med lav funksjonalitet og fleksibilitet i byggene, kan utfordre oss på å finne de gode ergonomiske løsningene, med tanke på ansattes arbeidsforhold, og begrense muligheter for å kunne tilrettelegge det fysiske arbeidsmiljøet.

Privat og kommunal del av sektoren samarbeider godt når det gjelder kompetanseheving og faglig utvikling av sektoren. Ansatte i barnehagene gis kompetanseheving i samarbeid med DMMH, gjennom regional kompetanseutvikling. Kompetanseutvikling innenfor området psykososialt barnehagemiljø hvor vi som kommune deltok i Læringsmiljøprosjektet, vil videreføres gjennom REKOM satsingen fram mot 2030. Kvalitetsarbeidet "Sammen om å få det til – styrket kvalitet", som omfatter barnehagene, PPT og Fysio/ergoterapitjenesten fortsetter. Økt samarbeid mellom helsestasjonen og barnehagene er satt på dagsorden. Gjennom å styrke det tverrfaglige "laget rundt barnet" vil vi utvikle felles kompetanse, som fokuserer på hvordan alle barn skal gis likeverdige muligheter og inkluderes i barnehagefellesskapet. Vi har lagt vekt på å ha med de private barnehagene inn i en del av de etablerte samarbeidsformene, for å sikre god kunnskap om dette i alle barnehagene og gjennom dette bidra til å sikre et likeverdig tilbud til barna i kommunen.

Arbeidet med barnehageplanen er startet, og vil gi et samlet bilde på sektorens retning og mål for fremtiden. Forebyggende plan og planen Velferd 2040 gir oss et godt utgangspunkt for dette arbeidet.

Anskaffelsesprosess for Oppvekstadministrativt fagsystem for grunnskole, barnehage og SFO iverksettes. En regional anskaffelse - Værnesregionen starter i 2025.

Utfordringer og muligheter

Fram mot 2040 vil vi ha store vedlikehold og investeringsbehov i sektoren. En ny stor sentrumsbarnehage vil gi oss muligheter til å tenke nytt innen organisering, faglig og økonomisk bedre utnyttelse av ressurser, inkluder samlokalisering med andre enheter som f.eks barne- og avlastningsbolig. Dette vil gi økt fleksibilitet og bedre tilrettelegging for både barn og ansatte. Dagens struktur med mange små enheter er mindre fleksibel og effektiv. En ny stor barnehage vil også kunne inkludere Åpen barnehage, som er en viktig møteplass for familier med små barn og bidrar til tidlig innsats.

Kommunestyrevedtaket fra desember 2024 "Barnefamilier skal sikres at når barn fyller 1 år vil de kunne få barnehageplass i Stjørdal, enten foreldrene velger kommunal eller privat barnehage", vil kreve en del omstilling for barnehagene, administrasjonen og barnehagemyndigheten. Det vil utfordre oss på kapasitet, spesielt knyttet ressurs til barnehage faglig kompetanse, barnehagemyndighet og controllerfunksjon, gjennom økt saksbehandling i forbindelse med opptak og finansiering. Vedtaket medfører en betydelig merkostnad, og må inn i budsjett og økonomiplan.

Rekruttering av barnehagelærere og fagarbeidere fram mot 2040 vil være en utfordring lokalt så vel som nasjonalt. Tallet på studenter ved DMMH og Nord Universitet er gått kraftig ned. Dette vil påvirke oss i

årene som kommer, da vi i Stjørdal har høy gjennomsnittsalder. Vi vil i de kommende 10 årene ha store rekrutteringsbehov.

Det blir viktig å ha en god lærlingeordning, et godt samarbeid med Ungdomsskoler, Videregående skoler og Universitet og Høyskolesektoren, for å rekruttere nye fagarbeidere og barnehagelærere.

Sykefraværet i sektoren er høyt og det er utfordrende for barnehagene å skaffe vikarer. Det vil være viktig framover med lederstøtte, ha et godt samarbeid med NAV arbeidslivssenter og ha gode rutiner i arbeidet med sykefraværsoppfølging. Det er viktig å redusere sykefraværet for å skape mer robuste barnehager både når det gjelder bemanning/bemanningsstetthet.

For å opprettholde og videreutvikle gode tjenester er det viktig med gode planverk og strategi for kompetanseutvikling. Ansatte i barnehage får kompetanseheving gjennom statlige finansierte ordninger. Kompetanseutvikling innen psykososialt barnehagemiljø og kvalitetsarbeider "sammen om å få det til" vil videreføres. Barnehageplanen, forebyggende plan og Velferd 2040 gir et godt utgangspunkt for dette arbeidet.

Budsjettsituasjonen for sektoren utfordrer oss. Dette da vi har et budsjett som ikke dekker inn merinntak av barn, ut over barn med rett på barnehageplass etter loven. Barnehagene har hatt og har krevende økonomiske rammevilkår, med marginale driftsbudsjett.

Anskaffelsesprosess for Oppvekstadministrativt fagsystem for grunnskole, barnehage og SFO iverksettes. En regional anskaffelse - Værnesregionen startet i 2025.

GRUNNSKOLE

Endringer i rammebetingelser

Sektor grunnskole består av to oppvekstsenter (barnehage, barneskole og SFO), åtte barneskoler med egne skolefritidsordninger og tre ungdomsskoler. Pr. 01.10.2024 (GSI) var det 2849 elever i kommunale skoler, og 220 elever i private skoler. Samlet elevtall i grunnskolen er pr. 01.10.2024 (GSI) på 3069 elever. Det er en nedgang på 39 elever fra året før.

Rammebetingelsene for grunnskoleområdet med skolefritidsordningen er gitt i lov og forskrift; Opplæringsloven, læreplanen og nasjonal rammeplan for skolefritidsordninger, som begge er forskriftsfestet. Ny opplæringslov ble vedtatt 09.06.2023, og ble gjeldende fra 01.08.2024. I den nye opplæringsloven ble det vedtatt flere endringer som vil føre til endringer i praksis. De mest sentrale endringene er knyttet kapittel 11 Tilpassa opplæring og individuell tilrettelegging og kapittel 12 Skolemiljøet til elevene.

Gjennom Meld. St. 34 (2023-2024) En mer praktisk skole. Bedre læring, motivasjon og trivsel på 5.-10. trinn blir det gitt en tilråding fra Kunnskapsdepartementet til regjeringen som vil gi føringer for viktige prioriteringer for skoleeierne i kommunene. Dette må skoleplanen gjenspeile, og det er varslet at det vil komme et nasjonalt program for en mer praktisk skole og et nytt helhetlig system for karriere- og kompetanseutvikling blant annet. Dette vil komme i 2026 og det vil da være nødvendig å vurdere en revidering av skoleplanen selv om den er skrevet med et fireårsperspektiv.

Status

Grunnskolene jobber godt med å nå nasjonale og lokale mål som er satt. Områder som fortsatt skal prioriteres er blant annet arbeid med læreplanen. Dette gjøres gjennom den nasjonale kompetansestrategien "Desentralisert kompetanseutvikling - DEKOM" og beskrives nærmere i skoleplanen. Videre arbeid med implementering av forebyggende plan, planen for trygt og inkluderende skolemiljø (som skal revideres høsten 2025), planen for overgangen fra barnehagen til barneskolen og rammeplanen for SFO er pågående. Det er viktig å jobbe mer med implementeringen av planverket for å sikre varige endringer av praksis. Skoleplanen, som skal være et retningsgivende plandokument for satsingsområder i grunnskolen, skal ligge til grunn for årsplanene/virksomhetsplanene til den enkelte skole og skolefritidsordning.

Ansatte i grunnskolen i Stjørdal gis relevant kompetanseheving gjennom ulike nasjonale satsinger. De gis mulighet til videreutdanning gjennom ordningen "Kompetanse for kvalitet" og etterutdanning gjennom satsingene i DEKOM og Kompetanseløftet. Det er tydelige nasjonale føringer på at skolene skal bli bedre på tilpasset opplæring gjennom å sette inn innsatsen tidlig og utvikle en mer inkluderende praksis. Det preger også innholdet i skoleplanen.

Det vil være viktig for skolene på Stjørdal å styrke det ordinære opplæringstilbudet, slik at færre elever vil trenge individuelt tilpasset opplæring. Arbeidet med å dreie ressursene fra individuelt tilpassede opplæringstilbud til styrking av det ordinære opplæringstilbudet vil være en av de viktigste oppgavene på grunnskoleområdet. De elevene som trenger et individuelt tilpasset opplæringstilbud skal fortsatt få det, men det er et mål at flere elever skal kunne ha et tilfredsstillende utbytte av det ordinære opplæringstilbudet.

Sektoren og skolene har svært begrensede midler til å iverksette kompetansetiltak på egen enhet, så vi er derfor helt avhengig av statlige midler. Det er ikke noe kompetansemidler som kan brukes på sektoren ut over de statlige midlene.

Anskaffelsesprosess på oppvekstadministrativt system for barnehage, skole og SFO må starte i 2025 og ny avtale må inngås i 2026.

Utfordringer og muligheter - Grunnskole

Skolene har hatt utfordringer med å innfri bemanningskravene til antall lærere på 1.-4. trinn og 5.-10. trinn, og det å ha nok bemanning til å oppfylle vedtak om individuelt tilrettelagt opplæring - ITO. Til tross for nedgang i antall elever og vedtak om individuelt tilrettelagt opplæring på nasjonalt nivå, viser de vedtatte økonomiske rammene at vi ikke har klart å innfri de forskriftsfestede bemanningskravene. Det handler om at vi produserer mange timer med ITO, og mye av de økonomiske ressursene har blitt "bundet" opp til individuell tilrettelegging. For skoleåret 2025/2026 skal de forskriftsfestede bemanningskravene være prioritert, og den individuelt tilrettelagte opplæringen må i større grad foregå i grupper. Denne prosessen har rektorene deltatt i arbeidet med å få til.

Når bemanningskravene ikke er i tråd med forskriften, så blir skolenes mulighet til å fange opp og følge opp elever med utfordringer langt vanskeligere. Hvis vi ikke klarer å ha nok lærere i klasserommet, vil det forebyggende arbeidet bli dårligere. Skolene sier det også er et stort behov for flere ansatte med utfyllende kompetanse, som for eksempel miljøveiledere i hel stilling. I tillegg vil det være veldig sentralt å se på hvordan vi jobber, og om vi har den kompetansen som trengs for å gi rett hjelp til rett tid. Det er planlagt en felles fagdag for alle ansatte i skolen i oktober 2025, hvor vi skal lære om den autoritative voksenrollen i skolen. I tillegg beskriver skoleplanen innsatsområder som vi skal jobbe mer og bedre med, for i større grad sikre et bedre tilpasset opplæringstilbud for alle elevene, jfr. Meld. St. 34 (2023-2024) En mer praktisk skole.

Skolene har fortsatt et etterslep på innkjøp av nye og oppdaterte lærebøker etter innføringen av ny læreplan. Alle skolene har nå tilgang på trykte oppdaterte lærebøker i norsk, matematikk og engelsk i tillegg til digitale lærebøker gjennom Skolestudio. Men det vil være behov for trykte lærebøker i flere fag, som for eksempel KRLE, naturfag, samfunnsfag og tilvalgsfag. For neste skoleår så må iPadene på ungdomsskolen byttes ut med pc'er. Det vil føre til en merkostnad på innkjøp.

Tverrsektorielt og flerfaglig samarbeid om forebygging har de siste årene vært et innsatsområde. Det samme har koordinering, håndtering og oppfølging av sammensatte saker vært. Det er etablert et tverrfaglig kompetanseteam, som skal bistå med råd og veiledning i sammensatte og komplekse saker. I tillegg har vi "ei dør inn" på helse- og velferdskontoret. Handlingsveilederen er et nyttig verktøy som viser hvordan man skal gå fra "magefølelse til handling". Ordningen med at det skal oppnevnes en koordinator i barnesaker er etablert, men det må jobbes med å øke kompetansen hos de som innehar funksjonen slik at den skal fungere bedre og etter intensjonen.

Vi har laget et en overordnet plan for det forebyggende arbeidet i Værnesregionen og en lokal handlingsplan for Stjørdal kommune. Arbeidet med å implementere denne planen er godt i gang, og vi har kommet et skritt videre i å styrke den tverrsektorielle og flerfaglige samhandlingen. Men vi har fortsatt en vei å gå. I dette arbeidet ønsker vi å fokusere på psykisk helse blant barn og unge, og jobbe med de elevene som har et bekymringsfullt fravær. Det er etablert gode rutiner og prosedyrer for arbeidet med å følge opp og forebygge bekymringsfullt fravær, men det er fortsatt en negativ utvikling og et økende antall elever som har mye fravær og et behov for å bli møtt med individuell oppfølging. Skolene melder at de strever med å ha nok personell i arbeidet med å følge opp enkeltelever.

Skoleplanen vil gi Stjørdalsskolen en tydeligere retning på innsatsområder og et felles mål å jobbe mot. Dette blir et viktig styringsverktøy, som vil sikre et mer helhetlig skoletilbud.

FOREBYGGENDE OG MESTRING

Endringer i rammebetingelser

Sektor forebygging og mestring består av enhetene:

- Barn, unge og familie
- Mestring og (re)habilitering
- Kompetanse og koordinering
- Barn- og avlastningstjenesten
- Værnesregionen PPT
- Værnesregionen barneverntjenesten.

Flere av enhetene og tjenestene i sektoren er en del av Værnesregionsamarbeidet.

Sektoren jobber etter opplæring- barnevern- og helse og omsorgstjenesteloven. Nasjonale føringer for sektoren er:

- oppvekstreformen
- samarbeid om tjenester til barn, unge og deres familier (barnekoordinator)
- veileder psykisk helse barn og unge
- nasjonalt forløp for barnevern
- leve hele livet
- folkehelseloven
- FNs barnekonvensjon
- kompetanseløftet

Lokalt har vi fokus på handlingsveilederen for barn og unge, ungdata, tiltakstrappa for barn og unge, omsorgstrappa, HKH-rapporten, velferd 2040, boligsosial handlingsplan, forebyggende plan, internrevisjon forvaltningskontoret, rapport forprosjekt barn og avlastningsbolig og habiliterings- og rehabiliteringsplan.

Status

Sektoren består av enheter som har forebygging og mestring som sitt hovedfokus. Sektoren jobber etter LEON (Laveste effektive omsorgsnivå)-prinsippet. Sektoren har som mål at innbyggere på Stjørdal skal mestre eget liv med minst mulig inngripende tiltak.

Sektorens fokusområder:

- Oppfølging av Rapporten "Forprosjekt barn og avlastningsboliger i Stjørdal kommune". Det er viktig at det som beskrives i rapporten følges opp i økonomiplan arbeidet. Skal vi kunne fylle kravene som oppvekstreformen stiller må vi utvikle tiltakskjeden til barn og unge. Barn og unge har rett på hjelp i sitt lokalsamfunn og da må tiltakene finnes i lokalsamfunnet. Dagens barn - og avlastningsbolig er ikke tilpasset de behovene innbyggeren har.
- Hjemmetjenesten inkludere hjelpemiddelteknikere, velferdsteknolog, rehabiliteringsteamet og fysio- og ergoterapitjenesten. Dette er tjenester som merker økningen i antall eldre. Her må vi sikre at vi har tjenester og tiltak som bidrar til at eldre kan bo lengre hjemme. Vi må også sikre at vi har økonomisk rammer som gjør at vi kan anskaffe velferdsteknologi.
- NFF (Norsk Fysioterapeutforbund) og KS har hatt en særavtale som sikrer fysioterapeuter 36 timers arbeidsuke i stillinger der det er krav om kompetanse som fysioterapeut. Det er nå avgjort sentralt at ordningen skal fases ut og arbeidstiden skal økes til 37, 5 timer. Dette skal

komponeres med lønnsøkning tilsvarende 6% av årslønn. For Stjørdal kommune betyr det en økt kostnad på 420 000. Det er arbeidsgiver som vurderer om det er behov for økt arbeidstid. Per i dag har Stjørdal kommune ventelister på fysioterapi, og med et økende antall eldre og et mål om at flere skal bo lengst mulig hjemme, er det ventet at denne vil øke ytterligere for hvert år.

- Stjørdalshjelpa ble etablert 01.mars 2025. I dag er 5 av årsverkene finansiert av tilskuddsmidler (eksterne prosjektmidler og styrking mottak av flyktninger). Det må legges en plan for å opprettholde driften etter at tilskuddsmidlene går ut. I tillegg må det legges en plan for lokaler på sikt og samlokalisering av tjenesten som Stjørdalshjelpa består av (de er på 3 ulike lokasjoner i dag).
- Ha ressurser som jobber med boligkarriere og bistå kommunale leietakere til å bli selvhjulpne er veien å gå for å motvirke/dempe behovet for økt boligbehov i form av innkjøp av nye kommunale utleieboliger og innleie av private boliger for framleie.
- Stjørdal kommune har tatt i bruk digitale ledsagerbevis. Dette gjør at ledsagerbeviset er tilgjengelig digitalt på mobil eller nett. Dette utgjør en årlig kostnad på kroner 26 000.
- Rehabilitering og habilitering har forebyggende effekt på flere nivåer og til kommunens innbyggere i alle aldre. Resultatet av tiltakene har betydning for mestring og livskvalitet til innbyggeren, utsetter/unngår kostnader for kommunen, og bringer inntekt til kommunen. Dette er i samsvar med "leve hele livet" som handler om at eldre skal få bedre hjelp og støtte til å mestre livet. For å klare utfordringene jfr. omsorgsplasser og kvalifiserte ansatte må tjenesteomfanget ned med minimum 20 % - "til god nok"
- Ny opplæringslov gir PPT et utvidet mandat hvor enheten skal hjelpe skolen i det forebyggende arbeidet og i arbeidet med tilpasset opplæring og intensiv opplæring fra 1. til 4. trinn. PPT skal fortsatt være sakkyndig instans ved behov for individuell tilrettelagt opplæring (nåværende spesial undervisning). Når PPT skal arbeide mer forebyggende vil det kreve mer tilgjengelighet for skolene, bl.a. med økt tilstedeværelse. De største skolene vil ha hyppigere tilstedeværelse, enn mindre enheter (på å samme måte som helsesykepleierne har tilstedeværelse ut fra skolestørrelse/elevtall).
- Kommunestyret har bedt kommunedirektøren om å gjøre en om bruk av BPA. Vi har jobbet med endring av praksis. Endringene gjelder tettere oppfølging av vedtak og utmåling av behov for tjenester. Det er blitt jobbet for likhet for tjenester. Innføringen av veileder for utmåling av timer gir mer nøyaktig utmåling, dette har innvirkning på kommunens praksis. Kommunen har fokusert på forsvarlighet. Samtidig som vi ser på BPA ordningen må vi utvikle de kommunale helsetjenestene. I saker der vi mener at BPA ikke er det riktige må vi tilby en annen kommunal helsetjeneste.
- Stjørdal kommune mangler avlastningsplasser til voksne over 18 år. Denne gruppen blir nå værende på barn og avlastningsboligen til man finner egnet bosted. Dette gjør at yngre barn ikke får tjenester de har behov for.
- FNs barnekonvensjon legges til grunn for hverdagspraksis i barnehage, skole og i barne- og familietjenesten/støttetjenesten. Målet er at barn, unge og familier er kjent med barnekonvensjonen, og opplever at kommunen følger den.
- I boligsosial handlingsplan (BSHP) tiltak 5 er miljøvaktmester beskrevet. Kommunen fikk i 2021 innvilget prosjektmidler fra statsforvalter til kommunalt rusarbeid og opprettelse av Miljøvaktmester. Dette prosjektet ble avsluttet i 2024. Det er da forutsatt at stilling som miljøvaktmester implementeres i ordinær drift, jfr. mål i bolig sosial handlingsplan.
- Barnevern sitt utfordringsbilde er: Høyt arbeidspress på grunn av mer alvorlig og komplekse saker, hvordan komme tidligere inn og kunne sette inn riktig hjelp til rett tid, tilstrekkelig tiltaksvidte i nærmiljøet, stabilitet og tverrfaglig samarbeid. Opplever en økning i trusler mot ansatte og det er derfor høyt fokus på ansattes sikkerhet. I det videre arbeidet med ansattes sikkerhet ønsker vi å anskaffe bærbare personalarmer som ansatte kan ha med i møter, hjemmebesøk o.l. som foregår på andre plasser enn de sikre møterommene.

Utfordringer og muligheter – Forebygging og mestring

Alle enheter i sektoren opplever en økning i saker. Sakene er mer komplekse og sammensatte enn tidligere. De økonomiske rammene utfordrer oss og gapet mellom hva befolkningen forventer at kommunen skal levere og hva vi kan levere ut fra våre rammer, blir større. Det er viktig at man fokuserer på hva som er kjerneoppgavene til sektoren og samle ressursene rundt dette. Reduksjon av tilbud i 2.linjen gjør at stadig flere oppgaver overføres til kommune uten at det tilføres ressurser. Dette er krevende å håndtere. For å møte behovene krever det samhandling og fleksibilitet i bruk av kompetanse og ansatte på tvers av enheter og sektorer.

Sektor forebygging og mestring sine kjerneoppgaver er å oppfylle de krav som lov og forskrift pålegger oss. For den enkelte enhet betyr det:

- **Barnevern** skal sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid.
- **PP-tjenesten** skal hjelpe barnehager og skoler med kompetanse- og organisasjonsutvikling, og gjøre sakkyndigvurderinger av barn og elevers særlige behov.
- **Kompetanse og koordinering** skal forvalte helsetjenestene i kommunen i tråd med lov og forskrift. Boligtjenesten forholder seg til husleieloven og boligsosial handlingsplan. Enheten skal også veilede befolkningen på hvilke rettigheter og tjenester de kan motta. Carbon fritidsklubb og Comeback er også en del av enheten.
- **Mestring og (re)habilitering:** Enheten består av flere tjenester som jobber forebyggende, rehabiliterende og tilretteleggende for økt selvstendighet og hverdagsmestring. Enheten skal begrense tilfang av nye tjenestemottakere gjennom forebygging, tidlig innsats og rehabilitering og bidra til at innbyggerne skal bo lengre hjemme, mestre egen situasjon og være trygge.
- **Barne- og avlastningstjenesten** gir tilbud til familier som på grunn av barns funksjonshindre trenger avlastning i den daglige omsorgen. Omfanget kan variere fra noen timer/døgn/helger per måned til mer omfattende ordninger. Tjenestene er hjemlet i lov om helse- og omsorgstjenester.
- **Enhet barn, unge og familie:** Kommunen skal tilby helsestasjons- og skolehelsetjeneste til barn og ungdom 0 – 20 år og tilby gravide å gå til svangerskapskontroll i tilknytning til helsestasjon. Helsestasjons- og skolehelsetjenesten skal i et tverrfaglig samarbeid bidra til å skape et godt oppvekstmiljø for barn og ungdom gjennom tiltak for å styrke foreldrenes mestring av foreldrerollen, fremme barns og ungdoms lærings- og utviklingsmiljø og bidra til å legge til rette for godt psykososialt og fysisk arbeidsmiljø i skolen. Tjenesten skal også bistå gravide som går til kontroll i tilknytning til helsestasjon under svangerskapet og i barseltiden. Videre er formålet med tjenesten å bidra til en mer helsefremmende livsstil i målgruppene.

Psykisk helsetjeneste skal tilby behandling og oppfølging til barn og unge med lette til moderate psykiske helseutfordringer, livsbelastninger og begynnende rusproblemer. Fra 01.mai 2024 ble familieteamet og ungdomskontakten samorganisert med helsestasjonen og skolehelsetjenesten og den nye enhet fikk navnet Barn, unge og familie. Dette var for å samle ressursene som jobber forebyggende med barn, unge og deres familier. Stjørdalshjelpa ble etablert den 01.mars 2025. Stjørdalshjelpa er et team med kompetanse innen foreldreveiledning, psykisk helse og begynnende rusmiddelbruk. Stjørdalshjelpa utgjør tjenestene Familieteamet, Ungdomskontakten og psykisk helsetjenesten barn og unge.

BOLIG, ARBEID OG KVALIFISERING

Endringer i rammebetingelser

Sektor Bolig, arbeid og kvalifisering består av følgende tjenesteområder:

Bo- og veiledningstjenesten som yter tjenester i hjemmet som praktisk bistand, opplæring, helsetjenester, aktivitet, støtte og hjelp til personer over 18 år med ulike former for funksjons hindringer.

Psykisk helse og rus som yter tjenester i hjemmet som praktisk bistand, helsetjenester, aktivitet, støtte og hjelp til personer med psykisk sykdom eller rusmiddelavhengighet.

Integreringsenheten som arbeider for inkludering av innvandrere i samfunnet gjennom bosetting av flyktninger, opplæring, kvalifisering til arbeid eller utdanning og forebygging av utenforskap.

NAV Værnes som leverer både kommunale og statlige arbeids- og velferdstjenester i kommunene Stjørdal, Meråker, Selbu, Frosta og Tydal. Målet er å hjelpe folk i arbeid, bidra til sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunnet samt gi sosial og økonomisk trygghet for den enkelte.

Endring i rammebetingelser:

NOU 2023: 13 *På høy tid* er førende for de tjenestene som ytes i Bo- og veiledningstjenesten. Veilederen kommer med en rekke anbefalinger og forslag til tiltak for å fremme likestilling, hindre diskriminering, og bidra til at funksjonshindredes menneskerettigheter blir ivaretatt.

I oktober 2024 ble første del av en forebygging- og behandlings reform for rusfeltet lagt frem i stortingsmeldingen [Meld. St. 5 \(2024-2025\)](#). Denne inneholder forslag til tiltak for forebygging, skadereduksjon og behandling. I februar 2025 ble ny Nasjonal veileder i lokalt psykisk helse- og rusarbeid for voksne oppdatert. Denne er et verktøy for kommuner og spesialisthelsetjenesten for hvordan man sammen kan arbeide med tiltak knyttet til målgruppen (Sammen om mestring).

Ny opplæringslov trådte i kraft høsten 2024. Denne inneholder flere endringer som gjelder flyktninger og minoritetsspråklige elever. Nye endringer i Introduksjonsloven er under behandling i Stortinget. Det er blant annet forslått å utvide målgruppen for introduksjonsprogram til å inkludere nyankomne flyktninger over 55 år.

Arbeids- og velferds direktorat sender ut årlig tildelingsbrev med forventninger til kommunenes forvaltning av de sosiale tjenestene i Nav. I 2025 er det utsatte grupper på arbeidsmarkedet (unge), sykefraværsoppfølging, forberedelse av ytelses forvaltningen samt sikkerhet og beredskap prioriterte områder. I tillegg sendes det ut [kommunebrev](#) hvor prioriteringer er knyttet til de utfordringene som man har sett i samfunnet det siste året. Prioriteringer i år er arbeids inkludering, gode levekår og økonomisk trygghet.

Status – Bolig, arbeid og kvalifisering

Bo- og veiledningstjenesten:

- Reduksjon i kjøp av tjeneste ved Fides har medført at flere av brukere har mistet eller fått redusert sitt dagtilbud og må ivaretas i hjemmet.
- Bygging av Lillemoveien 2 ble vedtatt utsatt. Dette har ført til at flere med nedsatt funksjonsevne fortsatt bor hjemme i foreldrehjemmet ikke har kunnet flytte i egen bolig. Det opprettes en avlastningsplass i Bo- og veiledningstjenesten 3 inneværende år, noe som medfølger ekstra kostnader knyttet til driftsutgifter og kost.
- Det ombygges en leilighet i Bo- og veiledningstjenesten 2 til en bruker med ressurskrevende tjenester. Medfører behov for økt bemanning i enheten.
- En økning i komplekse og sammensatte saker, særlig blant unge med uspesifikke diagnoser / lidelser.
- En økning i antall brukere med utfordrende atferd og behov for ressurskrevende tjenester.
- En endring i praksis knyttet til tildeling av brukerstyrt personlig assistanse (BPA). Bakgrunnen er ønske om tettere oppfølging av vedtak, bedre utmåling av behov tjenester og mer likhet i tjenestene. Endringen har medført et betydelig økt press på ambulerende tjeneste.

Psykisk helse og rus:

- Stor økning i komplekse saker og i antall unge med psykiske vansker og / eller rusproblemer.
- Mangel på egnede boliger med heldøgns tjenester.
- Mangel på egnende boliger for de som ikke kan bo (boliger med robust materiale). 7 boliger ferdigstilles i løpet av 2025.
- Utfordringer knyttet til unge som har en tidlig debut som lovbrytere og som er utfordrende å få gitt riktig hjelp.

Integreringsenheten:

- Stort press på tjenesten og andre tjenester som barnehage, skole, helse, bolig og NAV grunnet rekordhøy bosetting i 2024. Mange ble bosatt på slutten av 2024 og vil være i introduksjonsprogram eller kvalifisering i 2026.
- Det ble bosatt 204 flyktninger i 2024. Tallet er redusert til 90 inneværende år og til 30 i 2026.
- Høyt fokus på rask kvalifisering til arbeid.

Nav Værnes:

- Stor pågang av fordrevne fra Ukraina
- Fortsatt dyrtid og økning i søknader om økonomisk sosialhjelp samt øvrige kommunale tjenester. Dette utfordrer enheten både når det gjelder budsjett/ økonomiske rammer og personalressurser.
- Flere tunge, sammensatte og ressurskrevende saker og som krever tverrfaglig innsats.
- Enheten har arbeidet målrettet med HMS, beredskap og arbeidsmiljø, men det er fortsatt en utfordring at mottak/ ventesone er for lite med tanke på å ivareta de ansattes sikkerhet.

Utfordringer og muligheter – Bolig, arbeid og kvalifisering

Boligosialt arbeid

Den nasjonale strategien for den sosiale boligpolitikken er at flere skal kunne eie sin egen bolig og at leie skal være et trygt alternativ. Det må arbeides med:

- Oppstart prosjektering og bygging av Lillemoveien 2.
- Planlegging for en omsorgsbolig i samme størrelsesorden og etter samme konsept som Lillemoveien 1 og 2. Det bør planlegges for bygging av nye omsorgsboliger til målgruppen hvert 5 år.
- Det ble i 2025 opprettet en avlastningsplass til voksne personer med ulike former for funksjonshindre i Yrkesveien 6 for å gi økt kapasitet til Barne- og avlastningstjenesten, og som avlastning til foreldre med tyngende omsorgsoppgaver i påvente av Lillemoveien 2. Medfølger ekstra kostnader knyttet til driftsutgifter, husleie og kost, beregnet til 300 000 pr år.
- Behov for ombygging av bygg i Bo- og veiledningstjenesten 4 for å ivareta forsvarlighet i tjenesten (endre trappeløp).
- Starte arbeid med etablering av boliger til unge og unge voksne som sliter med psykiske vansker og/ eller rusmiddelavhengighet i nærhet av base. Må sees opp mot prosjekt "Svedjan" for å møte krav i oppvekstreformen.
- Personer med rus avhengighet og utfordrende atferd oppleves å skape uro og utrygghet blant beboere i institusjoner og bosentre. Det må vurderes om det er behov for et mer spesialisert botilbud for denne målgruppen.
- Det er behov for å styrke ambulerende tjeneste i Bo og veiledningstjenesten i 2026. Endring i praksis knyttet til BPA har medført et betydelig press på tjenesten.
- Se på midlertidige og varige løsninger for beboere og ansatte ved riving av i Yrkesveien 6. Se på mulighet for å opprette 1 - 2 leiligheter for kartlegging av bistandsbehov og trening på "å bo" i samme bygg.
- Se på bruk av miljøvaktmester for å øke boevnen, hindre skader på bygg og skape gode boområder for utsatte grupper.
- Se på bruk av metoden *Housing First* for å sikre personer med rusutfordringer en varig og trygg bolig.
- Videreføre prosjekt *Boveiledning* i Integreringstjenesten

Syssetting, arbeid og aktivitet

Stortingsmelding 32 *Ingen utenfor* peker på at for mange står uten arbeid og utdanning. For å forebygge og hindre at personer faller utenfor må sektoren:

- Strategisk bruk av integreringstilskuddet for å oppnå gode resultater på integreringsfeltet for at flere så raskt som mulig, skal kunne forsørge seg selv og bidra til fellesskapet.
- Prioritering av tiltak for kvalifisering av flyktninger til arbeidsmarkedet
- Se på tiltak for å redusere presset på NAV Værnes som har hatt en stor økning i søknader om økonomisk sosialhjelp og andre kommunale tjenester. Behov for styrking av saksbehandlerressurs.
- Prioritering av kvalifiseringsløp og tiltak som gir stabiltilknytning til arbeidslivet, herunder Trøndelagsmodellen.
- Økt samarbeid mellom NAV, næringsliv, Ole Vig vgs. og helsetjenestene for å unngå at unge dropper ut av skolen.
- Implementering av prosjekt Dagsverket, en lavterskel dagtilbud for personer i aktiv rus og som kan forebygge behov for andre tjenester.
- Videreføring av prosjekt i samarbeid med Eikra gård; fra kvalifisering av innvandrerkvinner som står langt unna arbeidslivet (*Sammen om jobbskaping*), til kvalifisering av personer som står nære arbeidslivet (*Alle skal med*).
- Videreføre samarbeid med Fides knyttet til arbeidsrettet oppfølging av flyktninger og matombringing.
- Det behov for at det utarbeides plan for dag og aktivitetstilbud til personer med funksjonshindre, herunder fremtidig innhold og mål for Fides IKS.

- Videreføre prosjektet i NAV som er knyttet til overgang fra ungdom til voksen - *Bedre tverrfaglig samhandling* , og prosjekt for å hindre utenforskap - *Alle skal med ungdom* .
- Vurdere oppstart prosjekt *Gullbilletten*. Et prosjekt som synliggjør hva arbeidsgiver kan få i støtte fra Nav om flyktninger eller andre får komme inn på arbeidsmarkedet.

Kompetanse

For å beholde og rekruttere arbeidskraft er det behov for:

- Videreføre prosjekt *TØRN* hvor vi ser på oppgavefordeling i tjenestene- hvem utfører hva?
- Ha gode og fleksible turnusordninger. Oppstart årsturnus ved 2 enheter fra 01.01.2026.
- Økt samarbeid mellom enhetene om bruk av kritisk kompetanse.
- Arbeide godt med kompetanseutvikling for å øke kvaliteten i tjenesten og for å rekruttere/ beholde ansatte.
- Sertifisering av flere i Flexid.
- Se på mulighet for å styrke NAV innenfor økonomisk råd og veiledning.
- Behov for økt kompetanse på kronisk utmattelsessyndrom(ME).

Tjenesteutvikling

Flere brukere enn tidligere har komplekse og sammensatte behov og mange krever tett oppfølging fra flere tjenesteområder samtidig. Det er behov for:

- Se på tiltak for å øke samarbeidet på tvers av tjenesteområder for å sikre gode og helhetlige tjenester, spesielt i overgangen fra barn til voksen.
- Arbeide for at mennesker med funksjonshindre i så stor grad som mulig skal få oppfylt sine rettigheter når det gjelder bolig, utdanning, arbeid og samfunnsdeltakelse.
- Videreutvikle tjenestene til unge med psykiske vansker og rusutfordringer.
- Økt samarbeid med frivilligheten for at helsepersonell kan prioritere lovpålagte oppgaver. Dette kan være bistand til transport, følge til offentlige tjenester, deltakelse i fritidsaktiviteter, innkjøp, levering av mat, vedlikehold av hus og hjem, samtaler mm.
- Videreutvikle bruk av støttekontakt som en viktig forebyggende tjeneste. Se på tiltak som kan gjøre det enklere å rekruttere, beholde og systematisere tjenesten.
- Økt bruk av digitale verktøy og andre velferdsteknologiske løsninger for å frigjøre personalressurser til andre oppgaver. Ta i bruk varslingsystemet Hepro i Skolegata og Fossliveien.
- Se på mulighet for samarbeid med en nærliggende kommune om norskopplæring og forberedende opplæring for voksne.
- Vurdere implementering av prosjekt *Helhetlig helseoppfølging*, et helsetilbud til personer med rusutfordringer.
- Arbeide godt med forebyggende psykisk helsearbeid blant unge gjennom "*Rask psykisk helse*" og videreføring av prosjekt *Team*, et samarbeidsprosjekt mellom Psykisk helse og rus, DPS, NAV, enhet Bygg og politiet.
- Økt fokus på utviklingsprosjekter finansiert av eksterne tilskuddsmidler.
- Fokus på vold mot risikoutsatte voksne etter modell *TryggEst*. Arbeidsmetoden skal bidra til å forhindre, avdekke og håndtere vold og overgrep mot voksne mennesker som i liten grad er i stand til å beskytte seg selv. Det er søkt skjønnsmidler for igangsetting av arbeidet.
- Fokus på sikkerhet, trygge brukermøter og håndtering av vold og trusler.
- Behov for nye lokaler til voksenopplæring da dagens lokaler er ikke godkjent til formålet. Vil medføre ekstra utgifter til husleie.

HJEMMETJENESTER

Endringer i rammebetingelser

Sektor Hjemmetjenester består av Skatval bosenter, Hegra bosenter, Lånke bosenter og Stjørdal bosenter, til sammen 134 leiligheter. Hegra, Skatval og Lånke har en ambulerende tjeneste i tillegg til bosenter.

Halsen sone er en enhet med ambulerende tjeneste i sentrum og som er sone-overgripende på natt. Ambulerende tjenester er mottaker for alle trykghetsalarmer fra Responssenter hele døgnet.

Endringer i rammebetingelser:

- Kvalitets reform "Leve hele livet" og Omsorg 2036.
- NOU 2023:4 Tid for handling. Personellet i en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste.
- Meld. St. 24 Fellesskap og meistring – Bu trygt heime.
- Hjemmetjenester 2030 og Handlingsplan Hjemmetjenesten 2030, I forlengelse av rapport Stjørdal hjemmetjeneste 2030- rett bruker på rett tjenestenivå.

Befolkningsprognosene tilsier at vi vil få et økt antall innbyggere med høy alder framover, og det forventes at behovet for helse- og omsorgstjenester vil øke i volum. Dette vil først og fremst føre til økt behov for hjemmetjenester i kommunen.

Demografiske tall tilsier at sektor hjemmetjenester må styrkes med flere årsverk.

Omstilling av bosenter-plasser til institusjonsplasser fra 2026 og 2027.

Stjørdal bosenter kan omstilles fra 21 bokollektiv-plasser til 21 institusjonsplasser i 2026.

Hegra bosenter kan omstilles fra 24 bokollektiv-plasser til 24 institusjonsplasser i 2027.

Omstillingen fra bosenter til institusjon medfører innkjøp av møbler og inventar på 45 rom.

Behov for flere årsverk og ansatte med sykepleiekompetanse hele døgnet og tilsynslege på begge plasser, ca 60-80 % stilling.

Status

- Halsen sone er den største enheten innenfor sektor Hjemmetjenester. Enheten har over 300 brukere som mottar tjenesten helsehjelp pr uke. Totalt antall brukere 497 brukere som har et vedtak på ulike tjenester. Det er et stort press på tjenesten. Stor økning fremover i tid med ulike boligutbygging i sentrum.
- Hegra sone har en økning av antall brukere, mange bor i sin egen bolig og enheten har et stort geografisk område fra Skjelstadmark, Forradal, Flora og Sørsidevegen og til Mæhlen bru.
- Skatval sone har en økning av tjenesteproduksjon. Enheten har et geografisk område fra Langstein og til Kvislabakken.

- Skatval bosenter har 33 leiligheter og brukere som får tildelt leilighet. Skatval sone med 26 årsverk i 2025, men fortsatt har brukerne samme hjelpebehov. Nattugler og wifi ble installert i 2024.
- Lånke sone har et bosenter med 16 leiligheter og ambulerende tjenester. Det er 1 nattevakt som har ansvar for 16 brukere, viktig at brukere tildeles plass etter brukerens funksjonsnivå "riktig bruker på rett tjenestenivå". Lånke bosenter har installert «Room mate» på alle 16 bokollektivene.
- Stjørdal bosenter er det største bosentret i Stjørdal kommunen med 50 leiligheter. Det er flere yngre brukere med ulike utfordringer og stort behov for helsetjenester. Det er utfordrende med ulike brukergrupper og ulike alder på samme lokasjon. Fides er en aktør inne på bosenteret, de bistår med kjøkkenoppgaver.
- Psykisk helse og rus har 8 leiligheter ved bosentret med egen base for ansatte.
- Hepro Pasientvarsling blir etablert i mai 2025. Hegra Bosenter skal også etablere Hepro Pasientvarsling i 2025/2026.
- Riktig bruker på rett tjenestenivå er viktig for at brukere blir ivaretatt på rett omsorgsnivå.
- Lånke og Skatval bosenter skal omstilles i 2025-2026. Lånke skal overføre ca 8 årsverk til Fosslia Omsorgssenter for å åpne en enhet for 8 plasser. Våren 2026 skal Skatval bosenter overføre ressurser til Fosslia for å åpne en ny avdeling ved Fosslia Omsorgssenter.

Utfordringer og muligheter - Hjemmetjenester

Utfordringer

- Nedleggelse av Hverdagsmestringsteam er fortsatt en stor konsekvens for hjemmetjenesten. Kartlegging av tjenester ble overført til enhetene uten ekstra ressurser. Det er stort press på tjenesten som medfører en høy fraværspersent i enheten. Økning av antall pasienter og de har behov for helsetjenester.
- Nattpatruljen ble etablert i 1991 som et tiltak for hjemmeboende og for at pasienten føler en trygghet i hjemmet sitt. Nattpatruljen rykker ut og undersøker årsak til utløst alarm. Responssenter varsler nattpatruljen om alarmen.
Det er samme bemanning i dag etter 33 år. For å møte fremtiden er det behov for å styrke med 1 person på hver vakt. Det er behov for en sykepleier på vakt, det utgjør 2 årsverk. Det er nødvendig for at brukere kan bo lengre hjemme.
- Bilordningen i hjemmetjenesten er sentralisert ved Rådhuset. Bilparken i hjemmetjenesten er en stor utfordring i høst og vintermåned, det er flere el-biler med bakhjulstrekk. Hjemmetjenesten må ha flere biler med 4 hjulstrekk slik at vi kan komme frem hele døgnet og i hele kommunen. Hjemmetjenesten har utrykning på trygghetsalarmene hele døgnet.
- Hjemmetjenesten har ingen bemanningsnorm, det gjelder både ambulerende tjenester og ved bosentrene.
- En økende andel av eldre i befolkningen og med et stort omsorgsbehov og helsetjenester vil kreve økte ressurser. Noe turnover på grunn av høyt arbeidspress. Halsen sone har behov for flere ressurser for å ivareta bruker som bor hjemme og for de brukere som blir sendt hjem fra sykehus.
- Mangel på fagkompetanse, til tider er det en utfordring for å rekruttere og beholde sykepleiere og helsefagarbeidere. Behov for rekrutteringsstrategi av sykepleier og helsefagarbeider.
- Alle bosentrene bør ha et beboernett på grunn av ulike teknologiske kommunikasjonsformer, med pårørende, nærmeste familie og bruk av velferdsteknologi.
- Behov for nye plasser for brukere innen alderspsykiatri, ca. 6-8 plasser.

- Behov for økte rammer for inventar og utstyr ved bosentrene, behov for industrimaskiner av god kvalitet (vaskemaskin, tørketrommel, kombidamper, ulike kjøkkenmaskiner m.m.).
- Styrking av hjemmetjenesten minsker presset på bosenter og institusjon. Bosenter kan stenge noen leiligheter, men det medfører flere tjenester i hjemmesykepleien.

Muligheter:

- Stjørdal kommune har samarbeidsavtale med Nord Universitet som gjelder sykepleie- og vernepleierutdanningen, Ole Vig og Aglo. NTNU har vi en samarbeidsavtale for vernepleiere, ergoterapeuter mm. Vi ønsker å være en attraktiv sektor for å rekruttere studenter og elever etter endt utdanning.

- Sektor hjemmetjeneste har et prosjekt "Hjemmetjenester 2030" med en handlingsplan.

Følgende områder er belyst:

1. Mer effektiv organisering og samhandling i helse og omsorgstjenestene.
2. Bedre bruke av kompetanse gjennom oppgavedeling. (Tørn prosjekt).
3. Arbeidstidsordninger som gir god personellutnyttelse, trivsel og kvalitet i tjenesten.
4. Utdanning, kompetanseutvikling og karrieremuligheter for personellet.
5. Gode prioriteringer for bedre bruk av tilgjengelig personell.
6. Teknologi og digitale løsninger kan redusere behov for personell.

- Det er behov for et ambulerende sykepleierteam på dag og kveld som vi ønsker å etablere i 2025/2026 pga dårlig rekruttering av sykepleiere.
- Rekruttere frivillige og andre organisasjoner for å bidra med besøkstjeneste, praktiske gjøremål i hjemmet og utenfor hjemmet.
- Stjørdal bosenter har 21 bokollektiv plasser kan omdisponeres til institusjon. Det blir en kostnad med møblering og en tilsynslege.
- Lånke bosenter har 16 plasser. Bygningsmassen kan brukes av andre brukergrupper, hvis en må samlokalisere enheter. På sikt har vi behov for flere plasser.
- Stjørdal bosenter har ulike brukergrupper, det er behov for flere plasser for eldre ved Stjørdal bosenter.
- Hegra bosenter kan utvides med 3 leiligheter, det medfører behov for lagerplass utvendig i eget bygg.

HELSE OG OMSORG

Endringer i rammebetingelser

Endringer

1. **Finansielle Konsekvenser av St. Olavs Avtalen:**
 - Helse- og omsorgssektoren i Stjørdal har opplevd betydelige økonomiske utfordringer knyttet til avslutning av St. Olavs avtalen. Opprinnelig førte avtalen til en reduksjon på 10 millioner kroner i sektorens budsjettamme. Videre, med avslutningen av avtalen, står sektoren overfor nødvendigheten av ytterligere kutt for å håndtere de økonomiske ettervirkningene, noe som forsterker presset på allerede stramme ressurser.
2. **Reduksjon i Rammen Knyttet til Driftsendringer på DMS:**
 - Endringer i drift ved Distrikt Medisinsk Senter (DMS), som involverer en overgang fra sengetjenester til polikliniske tjenester, medfører en ytterligere økonomisk reduksjon på 8 millioner kroner. Dette tiltaket er del av en større restrukturering for å effektivisere drift og redusere kostnader. Det er tidlig i prosessen, men det er noen utfordringer knyttet til dette vedtaket noen handler om utrygghet i enheten og nerd handler om økt sykefravær.
3. **Tjenesteramme Redusert med 28 Millioner Over Tre År:**
 - Totalt sett har rammen for helse- og omsorgstjenestene blitt redusert med 28 millioner kroner over de siste tre årene.
4. **Ubenyttede Plasser:**
 - Til tross for innsparinger og kutt, står Fosslia omsorgssenter med mange ubenyttede plasser, noe som representerer en underutnyttelse av tilgjengelige ressurser.

Status – Helse og omsorg

1. Nytt bo- og velferdssenter

- **Behov:** Økt etterspørsel etter institusjonsplasser.

2. DMS 2.0 - Optimalisering av Drift

- **Endringer i drift:** Overgang fra sengerposter til polikliniske tjenester ved DMS.
- **Personal:** Reduksjon av bemanning på sengepost gjennom naturlig avgang, samt reduserte bemanningsbehov på øyeblikkelig hjelp-plasser.
- **Økonomi:** Målet er å kutte driftskostnader med 8 millioner kroner.
- **Plan:** Implementering i henhold til en vedtatt prosjektplan.

3. Rullering av Legeplan

- **Situasjon:** Mangel på ledige plasser på fastlegelistene, med 28 fastleger allerede i kommunen.
- **Forslag:** Ombygging av legekantorene i Skatval og Hegra for å muliggjøre tillegg av leger, eller flytting av LIS 1-leger til disse kantorene.
- **Formål:** Styrke bemanningen og redusere sårbarhet ved små legekantorer.
- **Fremtidige behov:** Etablering av nytt legekantor innen noen år.

4. Samarbeid om Legevakt med Malvik Kommune

- **Utredning:** Pågående vurdering av et potensielt samarbeid om legevakt.
- **Status:** Resultatet er fortsatt usikkert, men viktig å holde strategisk fokus på.

5. Tiltaksplan etter Reduksjon av Inntekter fra St. Olavs Avtalen

- **Utfordringer:** Økning i sykemeldinger på grunn av stress, uforutsatte utfordringer med pasientgrunnlaget som viser seg å ha større somatiske behov enn antatt.
- **Status:** Vanskelig å evaluere effektiviteten av ordningen; klare indikasjoner på økte utfordringer.

6. Utvidelse av Lederressurs ved Legevakt

- **Nåværende situasjon:** Lederressurs begrenset til 20%, noe som hemmer utviklingen av legevaktstjenesten.
- **Forslag:** Økning av lederstilling for bedre oppfølging og utvikling av tjenesten.

7. Utnyttelse av Fosslia

- **Nåværende situasjon:** 16 plasser står tomme, ingen finansiering tilgjengelig.
- **Fremtidig forslag:** Ny organisering av helseområdet kan aktivere ytterligere 16 plasser fordelt på to enheter fra 2025/2026.
- **Potensiell endring:** Disse enhetene kan brukes etter at barne- og avlastningsfunksjoner eventuelt flytter til Lånke.

8. Plasser Fastlegeliste

- Åpner ny liste i august 25- den er fylt opp. Legger en plan for å opprette en ny fastlege liste i 2025/2026.

Utfordringer og muligheter – Helse og omsorg

Utfordringer:

- **Finansielle Konsekvenser av St. Olavs Avtalen:**

Sektor Helse- og omsorg i Stjørdal har opplevd betydelige økonomiske utfordringer knyttet til St. Olavs avtalen. Opprinnelig førte avtalen til en reduksjon på 10 millioner kroner i sektorens budsjetttramme. Videre, med avslutningen av avtalen, står sektoren overfor ytterligere kutt for å håndtere de økonomiske ettervirkningene, noe som forsterker presset på allerede stramme ressurser.

- **Reduksjon i Rammen Knyttet til Driftsendringer på DMS:**

Endringer i drift ved Distrikt Medisinsk Senter (DMS), som involverer en overgang fra sengetjenester til polikliniske tjenester, medfører en ytterligere økonomisk reduksjon på 8 millioner kroner. Dette tiltaket er del av en større restrukturering for å effektivisere drift og redusere kostnader.

- **Tjenesteramme Redusert med 28 Millioner Over Tre År:**

Totalt sett har rammen for helse- og omsorgstjenestene blitt redusert med ca. 28 millioner kroner over de siste tre årene. Dette stiller krav til effektivisering og optimalisering av tjenestene uten at det går på bekostning av kvaliteten på omsorgen.

- **Ubenyttede Plasser i Fosslia omsorgssenter:**

Fosslia omsorgssenter med flere ubenyttede plasser, noe som representerer en underutnyttelse av tilgjengelige ressurser.

- **Manglende plasser fastlegelister**

Mangel på plasser på fastlegelister, noe som forsterker presset på helsetjenestene og tilgjengeligheten for innbyggerne.

Muligheter:

Optimalisering av Eksisterende Ressurser:

- Aktivering av de ledige plassene i Fosslia kan være en mulighet til å utvide og forbedre tilbudet innen omsorgstjenester, spesielt ved å reorganisere bruken av disse for å møte spesifikke behov som for demensomsorg.

Rekruttering og Styrking av Fastlegetjenesten:

- En aktiv rekrutteringskampanje og gode arbeidsvilkår kan tiltrekke flere fastleger til kommunen.

Strategisk Samarbeid og Regional Utvikling:

- Utforske muligheter for samarbeid med nabokommuner som Malvik om felles legevaktstjenester

TØRN prosjekt. Prosjektet gir muligheter til å organisere arbeidet i enheten på en ny og mer effektiv måte. Prosjektet skal rulles ut til alle enheter i sektor helse og omsorg.

SAMFUNN

Endringer i rammebetingelser

Område Samfunn har fem strategiske tiltak for perioden 2026-29 som skal være med på at vi som kommune oppfyller hovedmålene i kommuneplanens samfunnsdel. Tabellen under viser samfunnsmålene nedover, og område Samfunn sine strategiske punkter i kolonnene bortover.

 Samfunnsmål og -tiltak					
	Effektiv produksjon, drift og forvaltning	Ivareta investeringene i kommunens bygg og anlegg	Legge til rette for lokalt kultur- og næringsliv	Planer som solide verktøy	God samhandling med velferd
Ta hele kommunen i bruk, gjennom målrettet arbeid og tiltak som bidrar til vekst og tilflytting i alle våre lokalsamfunn			✓	✓	
Bygge en by i sentrum, gjennom fortetting, forsert og effektivt planarbeid, samt en utviklingsorientert holdning overfor næringslivet			✓	✓	
Ha orden i økonomien gjennom overholdelse av tildelte budsjettammer, uten innføring av eiendomsskatt og levere gode tjenester innenfor disse.	✓	✓			
Alle skal oppleve trivsel, trygghet, mestring og tilhørighet			✓	✓	✓
Være en foregangskommune innen klima- og miljøtiltak	✓	✓		✓	
- et godt valg for framtida					

I arbeidet med strategiplanen for 2026-29 har enhetene i Samfunn kommet med mange sprekke og spennende tiltak. Kommunalsjefen ønsker å følge opp følgende tiltak spesielt i perioden:

Noen er selvforklarende og/eller omtalt under hver sektor. Likevel kommenteres noe her spesielt:

- Hensikten med en strategisk eiendomsstrategi er at man lettere kan kommunisere hva og hvor vedlikehold skal iverksettes. Dette vil gjøre det politiske arbeidet med økonomiplanen enklere. Videre vil også enhetene som blir berørt av vedlikeholdet lettere kunne settes i posisjon til å bidra inn i planleggingen av disse.
- Pilot på bruk av kunstig intelligens i drift av våre bygg. Kommunen har kommet langt med energieffektivisering av bygg. Vi ønsker gjennom et prosjekt å heve oss "enda et hakk" ved at man får systematisert data fra byggenes mange målepunkt slik at man får bedre kvalitet, og en tilbakekobling slik at byggene faktisk blir styrt.
- Ny brannordning og brannstasjon i Stjørdal. Planen opprinnelig var at man først skulle utrede ny brannordning. For siden å se på tiltak innen bemanning/bygninger. Dette ble litt kastet om da kommunen fikk tilbud om å kjøpe Veiskille eiendom og det såkalte "Montér-bygget". Dette er etter vedtak i kommunestyret nå under ombygging til Stjørdal sin nye brannstasjon. Arbeidet med forslag om ny brannordningen er under arbeid, og vil bli lagt fram til politisk behandling høsten 2025.

Det har vært en uavhengig 3. parts kontroll av denne underveis hos styringsgruppen (bestående av KD fra Selbu/Meråker + kommunalsjef Samfunn, tillitsvalgt og økonomisjef). Det er der avdekket to avvik som vil bli adressert i økonomiplanen. Det er manglende sprinkling på 2 bygg som ligger utenfor 10 minutters aksjonstid, og som har behov for assistert rømning. Det andre funnet gjelder beredskap og behovet for 5 personer ved utrykning. Disse 5 har man, men det er ikke tatt hensyn til fravær ved ferie, sykdom og kurs. Det vil bli argumentert for en ytterligere økning med 2 årsverk både i ny brannordning og i økonomiplanen.

- Videre utvidelse av vertskommunemodellen under Værnesregionen vil bli vurdert. Enhet Vei, park og idrett har vært tatt opp tidligere med Malvik kommune. Her må Malvik ta et initiativ. Andre aktuelle områder kan være brann og retning med også Malvik kommune. Da vil flere kommuner dele på fellesutgifter med forebygging og beredskap, herunder eventuelt 2 ekstra mannskap (ref. punktet over).
- Det er også en betydelig synergi ved å samle den operative utetjenesten i nabolaget med den nye brannstasjonen. Enhetene Bygg, Vei, park og idrett, samt Vann og avløp har alle tilhørighet på steder i byen som bør frigis med tanke på byutvikling. Videre er det også behov for mer samarbeid innen arrangementer, beredskap og drift/vedlikehold. Det planlegges med at man setter av investeringsmidler i 2026 for å utrede dette nærmere (skisseprosjekt).

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Rev.budsjett 2025	Økonomiplan			
				2026	2027	2028	2029
Driftsutgifter							
Lønn	160 548	162 213	166 163	163 363	163 363	163 363	163 363
Kjøp av varer og tjenester	203 775	205 626	204 521	211 826	212 426	212 426	212 526
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	15 431	12 647	12 557	12 647	12 735	12 735	12 735
Overføringsutgifter	35 414	26 247	26 247	26 247	26 247	26 247	26 247
Finansutgifter	21 135	0	0	0	0	-0	-0
Sum Driftsutgifter	436 303	406 733	409 489	414 083	414 771	414 770	414 870
Driftsinntekter							
Salgsinntekter	-239 057	-232 118	-231 724	-237 118	-237 118	-237 118	-237 118
Refusjoner	-48 627	-30 931	-30 931	-30 931	-30 931	-30 931	-30 931
Overføringsinntekter	-845	-819	-819	-819	-819	-819	-819
Finansinntekter	-5 805	0	0	0	0	-0	-0
Sum Driftsinntekter	-294 333	-263 868	-263 474	-268 868	-268 868	-268 869	-268 869
Sum	141 970	142 865	146 015	145 215	145 903	145 901	146 001

KOMMUNALSJEF SAMFUNN OG FAGSTAB

Endringer i rammebetingelser

Fagstab Samfunn har fem fagområder som skal koordinere sektorene innen sine felt. I tillegg til de tre som er nevnt under her, så har vi folkehelse og klima/miljø. De to sistnevnte skal også understøtte sektorene hos Velferd, og er beskrevet i egne kapitler.

Mobilitet

Stjørdal skal være en foregangskommune innen klima- og miljøtiltak. Kommuneplanens samfunnsdel gir retning for kommunens arbeid, og for området mobilitet skal dette gjøres gjennom blant annet å sørge for at:

- Flere skal kunne velge miljøvennlige transportløsninger, og kunne gå og sykle trygt.
- Kommunen prioriterer for overgangen til kollektive og utslippsfrie transportløsninger.
- Arealbruk, parkering og infrastruktur er tilpasset slik at mest mulig av persontransportbehovet kan tas med gange, sykkel og kollektivtransport.

For å utvikle en enda mer attraktiv og klimavennlig by må det bli enklere å velge å gå, sykle eller ta kollektivtransport. Gjennom byvekstavtalen har kommunen forpliktet seg til nullvekstmålet som innebærer at vekst i persontransporten tas med kollektivtransport, sykling og gange.

Sikkerhet og beredskap

Området beredskap er nå utvidet til også å omfatte sikkerhet.

Rammefaktorer er nasjonale lover og forskrifter som Sivilbeskyttelsesloven og forskrift om kommunal beredskapsplikt. Videre er samarbeid med Statsforvalteren i Trøndelag viktig og førende for beredskapsarbeidet er kommunens overordnede ROS.

Eierskap/-forvaltning

Hovedansvaret til Eierskap/-forvaltning er:

- Strategisk eierskap med helhetlig og langsiktig planer for kommunens eiendommer, anlegg og eiendomsgrunn. God kobling og involvering mot kommuneplanens arealdel.
- Koordinering og involvering mot/med driftsenhetene
- Avklare fremtidige behov og være pådriver for best mulig utnyttelse av kommunale eiendommer.
- Tomte- og næringsarealutvikling inkludert kjøp og salg av tomtegrunn
- Inngåelse og oppfølging/koordinering av utbyggingsavtaler
- Inngåelse av langsiktige leieavtaler
- Nabovarsler - koordinering og involvering/oppfølging
- Rydde opp i gamle uavklarte eiendomsforhold

Det skal legges til rette for:

- At eierskapsutøvelsen blir mer strategisk, mer helhetlig og en ressurs for hele kommunen

- At eierskapsutøvelsen blir mer profesjonell med økt kvalitet og styrket kompetanse
- At ansvar, roller og myndighet knyttet til eierskapsutøvelsen blir avklart
- At økonomiske og driftsmessige synergieffekter kan hentes ut

Ansaret for eid/leide formålsbygg som brukes av kommunen ligger til enhet Bygg.

Status

Mobilitet

Stjørdal kommune har siden 2019 vært med i Miljøpakken gjennom Byvekstavtalen for 2019-2029. Høsten 2023 ble det signert en ny Byvekstavtale med staten v/Samferdselsdepartementet og Kommunal- og distriktdepartementet for perioden 2023-2029.

Nullvekstmålet – at veksten i persontransporten i storbyområdene skal tas med kollektivtransport, sykkel og gange – er førende for arbeidet i Miljøpakken. Knutepunktutvikling av Stjørdal stasjon prioriteres derfor svært høyt fordi det favner bredt i tilrettelegging for å nå målet om nullvekst. Andre prosjekter som park&ride, sykkelparkering og bybussutvikling er prosjekter som også prioriteres høyt. Knutepunktet inkluderer også stenging av planovergang og omlegging av Innherredsvegen (fylkeskommunen). Park&ride-områder ved henholdsvis Skatval stasjon og Fosslia fjellhall er under utføring i 2025. Likeledes er utbedring av to holdeplasser for lokalbussen linje 90.

I tillegg vil prosjektet Ringvegen bidra til nullvekstmålet, med hovedformål å tilrettelegge for et sammenhengende g/s-nettverk og alternative kryssløsninger ved Ringbanen, Ole Vig vgs og Husbyberga.

Sikkerhet og beredskap

Kommunens overordnede ROS er utarbeidet basert på DSBs veileder for helhetlig ROS-analyse og i samarbeid med naturlige samhandlingsparter ved uønskede hendelser i kommunen (politi, sivilforsvaret, vegmyndigheter, Avinor, med flere). Denne er nå vedtatt av kommunestyret (2024). Det arbeides videre med planarbeidet slik at vi får revidert våre beredskapsplaner i hele kommunen.

Eierskap/-forvaltning

Per nå er utbyggingsavtaleområdet plaget med ressursmangel og økende kompleksitet. Omfanget av antall avtaler er på et minimum på grunn av at disse blir større og mer komplekse for hvert år, er svært tidkrevende, og utbyggere stiller med profesjonell bistand i nesten alle sammenhenger for å forsøke å påvirke resultatet i så stor grad som mulig. Trusler om søksmål er vanlig, og forhandlingsklimaet er gjennomgående vanskelig.

Organisasjonen er ikke rigget for å utnytte mulighetene som utbyggingsavtaleverktøyet gir til det fulle. Ressursmangel gjør det utfordrende å få til gode resultater på kort tid. Man opplever at det tar lang tid å få disse ferdig forhandlet og til en politisk vedtakelse.

Utfordringer og muligheter

Mobilitet

Av hensyn til framkommelighet, folkehelse, klima, miljø og nullvekstmålet er det nødvendig å legge til rette for reiser hvor man ferdes til fots, sykkel eller på kollektivmiddel. For å få til dette må blant annet bilen få redusert sinn plass i sentrum. Det må derfor også utarbeides reguleringer av parkering.

Mikromobilitet er små og miljøvennlige transportmidler som kan brukes av en eller få personer over korte avstander. I Stjørdal er el-sparkesykkel og el-sykkel blitt en del av bybildet i sommerhalvåret. Også andre transportmidler sorterer under mikromobilitet og her ligger det muligheter som ennå er uprøvd som for eksempel droner, autonome kjøretøy og hydrogendrevne lastebiler. Den teknologiske utviklingen vil kreve nye løsninger og mer samarbeid mellom ulike aktører framover.

En gjennomtenkt infrastruktur på bakken er et sentralt virkemiddel for å lykkes med omlegging til mer miljøvennlig transport. Parkering er et av flere virkemidler som kan tas i bruk for å endre transportmiddelbruken i retning av mindre bilbruk og mer bruk av kollektivtransport, sykkel og gange. Gjennom byvekstavtalen har partene utarbeidet og vedtatt en felles parkeringspolitikk. Den utfordrer kommunen på å velge strategier for å håndtere parkeringsutfordringer. I årene som kommer er det aktuelt å jobbe med parkeringsrestriktive tiltak og arbeid med skilt- og parkeringsbestemmelser er et første viktig steg.

Fagstabens videre arbeid med mobilitet ender opp i en mobilitetsplan som dekker blant annet parkering, kollektivtrafikk, sykkel og gange, mikromobilitet og personbilbruk.

Sikkerhet og beredskap

Nå når overordnet ROS-analyse (risiko og sårbarhets analyse) er vedtatt, så vil arbeidet videre være at hver enhet/sector selv vurderer sine beredskapsplaner, både opp mot den overordnede ROS'en, men også opp mot det som enhetene selv har av analyser/ansvar.

Kommunedirektøren vil gjennomføre årlig revidering av kommunes overordnet beredskapsplan, både administrativ og operativ del. Det gjøres også et arbeid med å samle enhetenes planer på en felles plattform.

Kommunen har tatt initiativ til at noen beredskapsaktører i kommunen møtes jevnlig, hvor fokus er samhandling. Dette for å lettere kunne ha en oversikt over hvilke ressurser som vil bli tilgjengelige og kjenne hverandres planverk ved uønskede hendelser.

Eierskap/-forvaltning

Stjørdal kommune har behov for bedre styring av byutviklingen. Ofte dispenserer det fra reguleringsplaner, noe som svekker kommunens handlingsrom og fører til økte kostnader. Kommunen bør bruke utbyggingsavtaler mer aktivt.

Det er behov for byforskjønnede tiltak som kompenserer for belastningen høy utbyggingsfrekvens skaper. En restriktiv praksis med dispensasjoner og tydelige føringer kan føre til bedre byutviklingsløsninger og besparelser.

Sektoren kan frigi ressurser til fagområdet, etablere faglige miljøer og bruke "forenklede" utbyggingsavtaler, som kun gjelder vei, vann, avløp og overvann, da disse er enklere å vedta og angripe. Dette kan føre til økt utbyggingstakt.

Sektoren kan også etablere et fagmiljø som følger opp utbyggingsavtaler og infrastruktur. Midler fra utbyggingsavtaler kan brukes til et generelt fond for forbedringsarbeider som parker og grønne tiltak.

Utbyggingsavtaler bør også brukes til boligsosiale formål med tydelig kommunikasjon og samhandling med bestiller, sektor Velferd.

Fond til kjøp av eiendom eller investering i/oppgradering av eksisterende eiendommer

Stjørdal kommune eier en del eiendommer som ikke er til eget bruk, men som leies ut til eksterne aktører. Bakgrunnen for ervervene av disse eiendommen er så forskjellige, men felles for de er at de kan selges hvis de ikke anses som strategisk viktige for kommunen å eie.

Hvis kommunen skal være rustet til å erverve nye eiendommer, og investere i/oppgradere eiendommer vi allerede eier, er det nødvendig at det settes av penger i et fond når kommunen velger å selge en eiendom. Dette vil gjøre kommunen i stand til å være mer aktiv i den delen av eiendomsmarkedet.

Behov og vurderinger av hva som er strategisk viktig og riktig å eie vil endre seg med tiden, og det er derfor viktig at kommunen har en viss økonomisk fleksibilitet som gjør oss i stand til å kjøpe og utvikle de "riktige" eiendommene når de dukker opp.

Ny turnhall

Det har vært noen møter rundt Turnforeningens ønske om å bygge ny turnhall. Det er en del ting som må avklares før selve byggeprosjektet. Turnhallen ligger inne som prioritert 1 i Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet. Det er ikke prioritert i forslag til økonomiplan. Videre arbeid avventer denne prioriteringen.

BYDRIFT OG INFRASTRUKTUR

Endringer i rammebetingelser

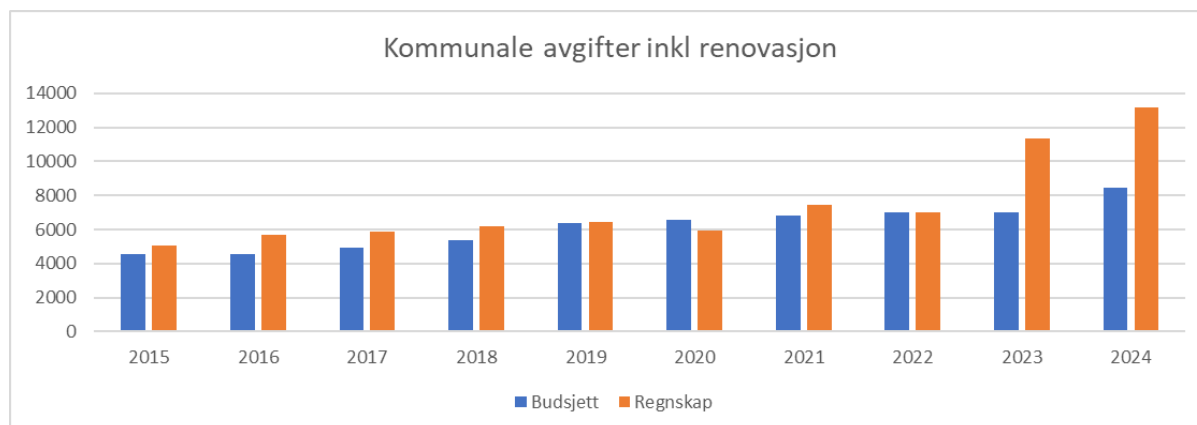
Sektorens rammebetingelser er blant annet regulert gjennom nasjonale lover og forskrifter, herunder for brann, vei, vann og avløp.

Budsjettet til spesielt denne sektoren har over halvparten avsatt til kjøp av varer og tjenester. Da det i budsjettarbeidet i kommunen kun kompenseres for lønnsøkning, så vil beløpet avsatt til kjøp av varer og tjenester på sikt gå ned (typisk 3-4 millioner årlig).

Hvis dette ikke kompenseres så går dette utover den generelle posten for vedlikehold av bygg og eiendom. Dette er ikke heldig på sikt da dette føre til et betydelig vedlikeholds etterslep, med økte kostnader og redusert verdi og funksjonalitet på kommunens eiendomsmasse som konsekvens.

Budsjettet for inneværende år har flere rammebetingelser som ikke lar seg realisere. Det kan derfor være hensiktsmessig at man for budsjettet for 2026-29 ser nærmere på dette. Under er noen av de viktigste nevnt:

- For "gjengs leie" er det lagt inn rammetrekk 1 mill i år, ytterligere 2 mill i 2026 og videre 2 mill i 2027/28. Etter kommunestyrets vedtak om innføring av gjengs leie på kommunale utleieboliger har det blitt foretatt en gjennomgang av dagens praksis, eksisterende leieforhold og leiemarkedet i kommunen for øvrig. Innføring av gjengs leie vil ikke medføre økte leieinntekter for kommunen.
Dagens modell for utregning av leiepris på kommunens utleieboliger gir derfor bedre resultater samlet sett i motsetning til det som ble politisk vurdert i budsjett 2023-26. Det er innhentet en ekstern juridisk vurdering av Simonsen, Vogt og Wiig som underbygger statusen i saken. Nedtrekk som ikke realiseres, vil medføre tilsvarende nedtrekk i vedlikeholdet av utleieleilighetene.
- For parkeringsavgift er rammetrekket 0,5 mill i 2025, ytterligere 1,5 mill i 2026-28. Dette må reverseres i sin helhet inntil sak om innføring av parkeringsavgift er politisk vedtatt. Saken kommer til politisk behandling i juni 2025. Per nå mangler det godkjente skiltplaner, ressurser til å utarbeide dette, samt ressurser til kontroll og oppfølging (noe ligger i avtalen med Trondheim kommune)
- For kommunale avgifter inklusive renovasjon (IR) så er det de siste årene også vært stor økning for kommunale bygg og anlegg. Dette har ikke blitt fullt ut kompensert i budsjetttrammen. Budsjettet for 2026 vil ikke dekke kostnadene selv om det ble kompensert for litt prisøkning i 2024 og 2025. Budsjetttrammen ble økt med til sammen 2,8 mill.kr i 2024 og 2025 og vedlikeholdsbudsjettet er redusert for å øke budsjettet for 2025 tilnærmet kostnaden i 2024.
Satsene for vannavgift har økt med i snitt 22% per år i perioden 2023-25. Tilsvarende tall avløp er 15% årlig. Renovasjon har økte kostnader fra 2023 som blant annet skyldes økt kostnad pr tonn for restavfall til forbrenning da staten har økt forbrenningsavgiften.

Status

Sektor Bydrift og Infrastruktur vil spille en viktig rolle i å utnytte hele kommunens potensial ved å iverksette tiltak som fremmer vekst og tilflytting i alle lokalsamfunn. Sektoren vil bidra til byutviklingen i sentrum, ved å blant annet planlegge et nytt bo- og velferdssenter sentralt plassert ved helsehuset, planlegge infrastruktur proaktivt, inkludert hovedplan VA og ny vannforsyning. Sektoren vil også være en pådriver for at Stjørdal blir en ledende kommune innen klima- og miljøtiltak.

Årsverk og enheter: Sektoren vil opprettholde en ramme på rundt 170 årsverk fordelt på de fem enhetene: Bygg, Vann/avløp, Renhold, Veg/park/idrett og Værnesregionen Brann- og redningstjeneste. Her vil det være et forbehold om lovpålagte stillinger, i for eksempel ny Brannordning og innen selvkostområde VA.

Helhetlig betjening: Sektoren vil fortsatt betjene kommunen i sin helhet, inkludert samarbeid med Selbu og Meråker kommune innen brannarbeidet gjennom Værnesregionen Brann- og redningstjeneste.

Økonomisk utfordring: På grunn av økonomiske begrensninger uten priskompensasjon, vil vedlikeholdet av kommunale bygg og anlegg fortsatt være under det nivået som er viktig for å oppnå verdibevarende vedlikehold. Det er derfor viktig å finne balansen mellom effektiv drift og nødvendig vedlikehold for å møte fremtidige utfordringer. Norsk kommunalteknisk forening (NKF) anbefaler et vedlikeholdsnivå tilsvarende 200 kr pr. m², pr. dags dato ligger Stjørdal kommune på om lag 37,5 kr pr.m². Med disse rammene går stort sett alle midler med til nødvendige utbedringer og reparasjoner. Det er svært begrenset med midler til verdibevarende vedlikehold, herunder maling av fasader, oppgradering av tekniske anlegg etc.

Dersom dette ikke adresseres, risikerer kommunen økende forfall, høyere driftsutgifter og tap av verdi i eiendomsmassen, samt en rekke alvorlig HMS avvik. Det er derfor avgjørende å sikre en god balanse mellom effektiv drift og tilstrekkelig vedlikehold – ikke bare for å møte fremtidige utfordringer, men for å beskytte kommunens langsiktige investeringer og ansvar som eiendomsforvalter. Skal en lykkes med dette må midlene avsatt til drift og vedlikehold økes slik at man ikke kommer inn i en vond sirkel.

Viktigheten at sektoren leverer på våre hovedområder med ny hovedplan VA og reservevann, igangsettelse av nytt bo- og velferdssenter, og ny brannordning gjør at kommunen står godt rustet til fremtidig utbygging i årene fremover.

I forbindelse med at brannvesenet flytter inn i nytt bygg første halvdel av 2026 må det settes av midler i ny økonomiplanperiode til dekning av husleie til eiendomsselskapet. Man foreslår at dette selskapet organiseres tilsvarende som man har gjort med SKU AS, med et profesjonelt styre og innleid leder.

Utfordringer og muligheter

HOVEDPUNKTENE I UTVIKLING AV BYDRIFT OG INFRASTRUKTUR:

Kommuneplanens samfunns- og arealdel skal legges til grunn i vårt arbeid i Samfunn og vår sektor må tilpasse våre planer til denne.

BYGG

Verdibevarende eiendomsforvaltning og strategisk retning:

Kommunens bygningsportefølje har en nåverdi på over 4 milliarder kroner. For å ivareta denne verdien, er det avgjørende å sikre midler til verdibevarende vedlikehold og drift. Det skal i løpet av 2025 utarbeides en helhetlig eiendomsstrategi som skal definere hvordan kommunen skal forvalte, drifte, vedlikeholde og utvikle kommunale bygg på strategisk, taktisk og operativt nivå. Dens visjon skal være at Stjørdal kommune skal være en bærekraftig, innovativ og inkluderende samfunnsutvikler som bruker sine eiendomsressurser strategisk for å møte dagens og fremtidens behov. Kommunen skal sikre sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft i sin eiendomsstyring, i tråd med visjonen om å være "Et godt valg for framtida."

Eiendomsstrategien har satt seg 8 hovedmål:

1. Strategisk samfunnsutvikling
2. Helhetlig eierskap og forvaltning
3. Klimavennlige løsninger
4. Brukerorienterte løsninger
5. Langsiktig verdibevaring
6. Digitalisering og innovasjon
7. Samhandling og organisering
8. Systematisk risikostyring

VANN OG AVLØP

Hovedplan vann og avløp Stjørdal kommune - er et viktig verktøy for langsiktig styring av kommunens vann- og avløpssektor. Planen omfatter både kommunen som leverandør av vann- og avløpstjenester og som myndighet innen planlegging og miljøforvaltning. Her er hovedpunktene fra dokumentet:

Formål: Sikre god tilstand og tjenester innen vann- og avløpssektoren, samt overholde lov- og forskriftskrav.

Overordnede målsettinger:

- Godt vann
- Nok vann
- Sikker vannforsyning
- Godt vannmiljø og klimatilpasset overvannshåndtering

VEG, PARK OG IDRETT

Det har blitt diskutert flere områder som er utfordringer for kommunene i drift, vedlikehold og forvaltning av fagområdene veg og grønt. Her ønsker Stjørdal kommune at dette skjer som vertskommune innenfor modellen av Værnesregionen.

Typiske fagfelt for samarbeid er saksbehandling, vedlikeholdsplanlegging, skilt/skiltplaner, mobilitet, gravesøknader/ retningslinjer, normer, avkjørsler, byggesak, utbygningssavtaler, overvannshåndtering, felles anskaffelser, felles investeringer, felles anbud, juridiske utfordringer, gatelys, felles FDV og driftsstyringssystemer og mange andre fagområder. Her er det både økonomiske og effektivitetsmessig store gevinster å hente i forhold til dagens modell. Dette er fagområder med potensielt store risikoer og konsekvenser, både for liv og helse, men også økonomisk. Det er sannsynligvis ikke er ressurser/ midler til å anskaffe personell for å bekke fagkompetansene i hver kommune, slik at man i likhet med resten av kommune Norge må se på mulige samarbeidsformer.

VÆRNESREGIONEN BRANN- OG REDNINGSTJENESTE

Værnesregionen brann- og redningstjeneste jobber nå med ny brannordning og den vil forhåpentligvis bli ferdigstilt våren 2025 og vedtatt høsten 2025 med opptapping fra 2026. Betydningen er at dette er en lovpålagt tjeneste som kommunen skal etablere ihht. lov, forskrift og analyser.

I arbeidet med ny brannordning skriver 3. partskontrolløren: «Det er minst to objekter med krav til ti minutters utrykningstid som VRBRT ikke vil nå med dagens brannstasjon-plassering, dersom vaktordningen utenfor ordinær arbeidstid ikke endres. Det er Lånke bosenter og Fossli bosenter. Dersom det ikke gjennomføres tilstrekkelige kompenserende tiltak i disse til at kravet til utrykningstid kan økes til 20 minutter, vurderes det som helt nødvendig å forsterke beredskapen. Det skal bemerkes at krav til utrykningstid er absolutte.»

Her vil sprinkling være dekkende kompenserende tiltak og midler til dette må innarbeides i neste økonomiplanperiode.

RENHOLD

Siden politisk sak om tjenesteutsetting i 2022, har målet for Enhet Renhold vært forbedret kommunal drift for å nå vårt mål om å komme blant de tre mest effektive kommunene i KOSTRA gruppe 9 (kostnad pr kvm). Dette målet har vi nådd ifølge KOSTRA tall for 2024 og vi har spart 2 mill. Dette til tross for at vi har fått økt areal i perioden uten kompensasjon for dette i budsjettrammen.

Renholdsstrategien framover:

- Enhet renhold må få tilstrekkelig finansiering til å rengjøre og vedlikeholde alle byggene, slik at vi fastsetter kvalitetsnivået basert på vår fagkompetanse. Dette vil bidra til å opprettholde høy standard og sikre at alle oppgaver utføres i henhold til våre profesjonelle retningslinjer
- Styrke fagkompetansen ved opplæring, Fagdager og øke antall fagarbeidere (renholdsoperatører)
- god økonomistyring for å holde budsjett
- godt og trygt arbeidsmiljø ved systematisk HMS arbeid
- Ta i bruk ny teknologi som rengjøringsroboter for å avlaste renholder
- Være foregangskommune innen klima og miljø ved å redusere bruk av kjemi og gå over til mer bruk av ozonvann
- Bedre samhandling med Velferd for å bevare byggene våre lengst mulig. Ved at ansatte bytter til innesko beskyttes gulvene og det reduserer behovet for vedlikehold. Renholdsfrekvens reduseres og det gir innsparinger.

- Ved at elever og lærere mopper gulv i klasserom ved skoledagens slutt og tørker av pultene så reduserer det behov for vedlikehold, letter arbeidsmengde og press på renholder og kan videre føre til reduksjon av frekvenser.

Planleggingsmidler til samlokalisering av enhetene

Ved å samlokalisere driftspersonell fra enhetene VA, Vei/Park/Idrett og Bygg vil en kunne:

- Frigjøre flere salgbare eiendommer i kommunen (den gamle brannstasjonen, Hangar tomte, Kjøpmannsgata 6, Gamle SARA)
- Redusere kommunens samlede bygningsportefølje
- Terminere flere kostbare leieavtaler (eks. Pottemaker gata)

Samlokaliseringen er strategisk viktig for å:

- Øke effektiviteten og legge til rette for tverrfaglig samarbeid
- Dele på areal/utstyr
- Høste stordriftsfordeler f.eks. med felles driftssentral
- Forbedre informasjonsflyten
- Skape er robust og fleksibelt driftsmiljø

Kommunens nyervervede Veiskille eiendom i tillegg til noe tilleggsareal fra kommunens opprinnelige beredskapstomt nord for ny brannstasjon kan være et godt alternativ. Skal dette la seg gjøre må det avsettes midler i neste økonomiplanperiode til planlegging av et slikt prosjekt som også vil åpne for en bedre ressursutnyttelse av utstyr og mannskap.

God samhandling med Velferd

Her er det gode referanser fra utvikling av Halsen barneskole med samspillsprosjekt hvor det ble etablert kjernegruppe med deltakere fra Velferd som har bidratt aktivt i hvordan skolen har tatt form og bygges i dag. Dette videreføres nå over i det nye bo- og velferdssenter fra Velferd med en ny aktiv kjernegruppe og med samme styringsgruppe av ledere som Halsen barneskole som igjen sikrer god økonomistyring.

Tverrfaglighet sikrer riktig kvalitet ved at det kjøres workshoper med bred faglig deltagelse fra område Velferd og område Samfunn, samt lederne i Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne, Eldrerådet og Ungdomsrådet. Hovedverneombud og hovedtillitsvalgte blir også involvert gjennom hele prosjektperioden.

Det er også viktig med nødvendig ekstern rådgiverbestand for å sikre best mulig kvalitet på den helsefaglige delen av utredningsoppgaven og bruke god nok tid på tidligfasen, før man går videre med prosjektene slik det nå gjøres i det nye bo- og velferdssenteret. Så er det av stor betydning å starte på neste fase så snart som mulig når tidligfaseprosjekt er ferdig. Dette for å sikre god kontinuitet mellom hver enkelt fase, samt å unngå å havne «bakpå» med hensyn til nødvendig fremdrift.

Kvalitet og miljø i byggene for heldøgns omsorg, skal dessuten sikre trygge forhold for beboerne og gjester iht. Folkehelseloven. Her er det avgjørende at i samspillsprosjektet hvor både kommunens faglige bygg prosjektledere og valgte entreprenør deltar, at de yter sine bidrag inn slik at kravene fra Arbeidstilsynet og kommuneoverlegen blir ivaretatt.

Begge disse prosjektene viser tydeligheten av godt samarbeid i hele linja, inkl. den politiske ledelse. Eksempelene viser også at vi er godt rustet i fremtiden til å ivareta nye store prosjekt.

KULTUR OG NÆRING

Endringer i rammebetingelser

Rammebetingelsene er en rekke nasjonale lover og strategier samt regionale planer for Trondheimsregionen og Trøndelag i tillegg til kommunens egne planer. Ny rammeplan for kulturskolen er vedtatt. Ny kulturmiljølov har høringsfrist august 2025 og forventes vedtatt i perioden. Kimen kulturhus har 10 års jubileum i 2025 med endrede forutsetninger for MVA fradrag. Avtalen med Trondheim kino er reforhandlet i 2025 som betyr omdisponering av arealer i 1. etasje, redusert serveringstilbud og frigjøring av arealer som har potensial for å øke attraktivitet og økt bruk av Kimen. Stilling som næringsrådgiver ble inndratt/avviklet i 1. halvår 2024 og vil bety redusert aktivitetsnivå på næringsarbeidet og prioritering av de større næringsprosjektene/oppfølging av Proneoavtalen. Trondheimsregionsamarbeidet ble avviklet fra og med 2025 som betyr usikkerhet knyttet til framtidig struktur med felles verdiskapningsstrategi/interkommunal plan for næringsareal. Det skal utarbeides ny tjenestebeskrivelse for Proneoavtalen i løpet av 2025. Arbeid med ny kommunedelplan kultur vil bli iverksatt i 2025.

Status

Næring

Generelt næringsarbeid inkludert felles regional næringsplan. Ansvar for rammeavtalen med Proneo ang førstelinjetjenester og tjenester til eksisterende næringsliv. Proneoavtalen ble fornyet med 3 år fra og med 2025 med opsjon på forlengelse 1+1 år. Sektoren har også ansvaret for Arrangementsby-satsingen, og samarbeid med Norsk Landbruksrådgivning (NLR) om utvikling av tidligere Kvithammer forskningsstasjon med vedtatt satsing gjennom felles selskap. Forsvaret planlegger en betydelig satsing på Værnes garnison som vil bety fokus på tilrettelegging og næringsutvikling i tilknytning til dette. Samarbeid om Forsvarskoordinator Trøndelag er vedtatt videreført utover avtalt periode 2026. Samarbeid med Nord universitet i henhold til handlingsplan for studiebyen Stjørdal. Samarbeid med Bane Nor Eiendom AS ble reetablert i 2025 og operasjonaliseres i de neste årene. Utviklingen av stasjonsområdet er kommunens største næringsutviklingsprosjekt. Stjørdal kommune har felles næringsplan med kommunene i Trondheimsregionen - "Verdiskapningsstrategi for Trondheimsregionen".

Kultur/Idrett generelt

Ansvar for oppfølging og utvikling av sektorens planverk og aktiviteter. Kommunedelplan Idrett og friluftsliv med handlingsplan ble vedtatt i 2024. Planer på kulturområdet er utdaterte/mangelfulle.

Sektoren forvalter en rekke tilskuddsordninger:

- driftstilskudd frivillige organisasjoner/kultur/idrett
- prosjektilskudd kultur frivillige organisasjoner/kultur/idrett
- etableringstilskudd frivillige organisasjoner
- kontingentkassa (støtte lavinntektsfamilier – deltagelse)
- spillemidler
- faste tilskudd (Opera Trøndelag, Blues in Hell, Stjørdal museum, Hegra festning etc.)

Sektoren ivaretar samarbeid med de som mottar faste tilskudd og i tillegg en rekke andre, og har sekretariat med ansvar for priser: eldreprisen, kulturpris, idrettspris, miljøpris og frivillighetspris, og interne arrangement som 17. mai, Førjulstid i Stjørdal i tillegg til jubileum generelt.

Sektoren har videre ansvar for: **Kimen kulturhus/Felles** med utleie av sal/scene, egne produksjoner og ansvar for fellesforhold. **Stjørdal bibliotek** har ansvar for kommunens samlede folkebibliotekstjeneste og **Stjørdal kulturskole** med undervisningstilbud i musikk, dans, drama, teater og visuelle kunsthøgskole.

Utfordringer og muligheter

Næringsutvikling

Verdiskapningsstrategi Trondheimsregionen (felles næringsplan)

Gjennomføring av handlingsplan og samarbeid om tiltak i Trondheimsregionsamarbeidet. Trondheimsregionsamarbeidet er avvirket og uavklart hvordan samarbeidet om næringsutvikling vil bli.

Stjørdal stasjonsområde – eiendomssamarbeid/sentrumsutvikling/kollektivtilbud

Samarbeid med Bane Nor Eiendom AS om utvikling av Stjørdal stasjonsområde. Utvikling av felles planer, etablering av eiendomsselskap og utvikling/utbygging. Samarbeid med andre aktører – arbeid med interessenter. I henhold til plan vil reguleringsplan bli vedtatt i 2. halvår 2025. Arbeidet inkluderer også utvikling av kollektiv/ mobilitetstilbud fram mot to tog i timen i 2029.

Nye Kvithammer forskningsstasjon – *Smart Agri Park*

Videreutvikling av eiendom i samarbeid med NLR Trøndelag og andre interessenter. Felles selskap blir etablert i 2025 og gir muligheter for flere interessenter og videreutvikling av forskningsinfrastruktur og næringseiendom/areal i henhold til kommunestyrets vedtak ved kjøp av eiendommen.

Frigården-området/Smart Mobility Norway

Næringsutvikling knyttet til interkommunal arealplan for Trondheimsregionen og verdiskapningsstrategien for Trondheimsregionen som test- og FoU-arena.

Forsvaret

Forsvaret planlegger en omfattende satsing på Værnes med arbeidsplasser på ulike områder, skolevirksomhet og forlegning. Det er store muligheter for å utvikle forsvarets rolle og næringsutvikling knyttet til forsvarets behov for varer og tjenester. Forsvarskoordinator Trøndelag-samarbeidet gir et godt grunnlag for arbeidet og vil i henhold til budsjettvedtak bli videreført utover avtalte periode (2026).

Proneo

Samarbeidet med og tjenester fra Proneo er en viktig del av kommunens næringsarbeid og ny tjenestebeskrivelse skal utarbeides/utvikles for perioden.

Idrett generelt

Oppfølging av kommunedelplan for Idrett og fysisk aktivitet (vedtatt 2024) inkludert ivaretagelse og videreutvikling av samarbeidet med frivilligheten/idrettsrådet.

Kultur generelt

Utvikling av ny kommunedelplan kultur (inkludert kulturmiljøplan og kunstplan) med handlingsplan vil gi føringer for kulturarbeidet i lang tid framover.

Kimen kulturhus generelt

Kimen kulturhus ble offisielt åpnet i august 2015. Kulturhuset eies av selskapet Stjørdal Kulturutvikling AS med flere leietakere. Sektoren disponerer lokaler til produksjon/ konserthus, bibliotek og kulturskole og har ansvaret for koordinering/fellesforhold/ samarbeid med øvrige leietakere, - huseier og kommunens driftsavdeling.

- **Sikring og vakthold**

De siste to årene har det vært gjort en oppgradering av sikkerhetssystemene – overvåkning, lås/tilgangskontroll og alarmsystem. Vektertjeneste er reorganisert og utvidet.

- **Generelt vedlikehold – inventar og teknisk utstyr**

Det har gått 9 år siden åpning og det har kommet prekære behov for generelt vedlikehold på inventar og vedlikehold/oppgraderinger av teknisk utstyr. Det må etableres et fast varig system for vedlikehold/utskiftninger/fornyelser som sikrer kvalitet og relevans for kulturhuset og de ulike virksomheter i et langsiktig perspektiv.

- **Fornyings/videreutvikling**

Avtalen med Trondheim kino fornyes i 2025, og det er lagt ned mye arbeid i forberedelse til omdisponering av areal i 1.etasje i samarbeid med huseier SKU AS. Omdisponeringen og andre tiltak vil bety et fornyet og revitalisert Kimen kulturhus fra og med 2. halvår 2025, med potensial for økt relevans og høyere besøks- og aktivitetsnivå for de neste årene – flere besøkende og høyere inntekter.

Dette gir mulighet for et tydeligere skille mellom den inntektsskapende delen (utleie/produksjoner) og lovpålagte tjenester. Det gir større fleksibilitet og mulighet for tilrettelegging for økt bruk. Samtidig gir tilpasninger i ansvar/myndighet og tydeligere roller grunnlag for bedre samarbeid og større helhet mellom de ulike virksomhetene som vil styrke kulturhusets posisjon i et langsiktig perspektiv.

Forutsetningene for godt samarbeid og god utvikling er at man er best på de ulike områder - kulturskole, bibliotek og produksjon(sal/scene) innenfor sektoren, men også parallelle samarbeidsstrukturer med kirke, fritidsklubb og kino.

Kimen kulturhus/Produksjon

Produksjon er inntektsskapende virksomhet og et høyt aktivitetsnivå er avhengig av forutsigbarhet og trygghet på ressurser – dvs. lokaler/teknisk utstyr og personell (kapasitet og kompetanse) er en forutsetning for ambisjonsnivå der utleie/bookinger/salg skjer langt fram i tid. Frivilligheten – kulturvertene – er også en forutsetning for et høyt aktivitetsnivå og må vedlikeholdes/videreutvikles.

Stjørdal bibliotek

Frigjøring av arealer brukt til Newtonrom og tiltak på vakthold og sikring gir mulighet for videreutvikling av biblioteket som møteplass-, debatt-, formidlings-, læring- og aktivitetsarena. Ordning med meråpent bibliotek (ubetjent) vil bli videreført og videreutviklet.

Stjørdal kulturskole

Ny rammeplan betyr nye premisser for skolens virksomhet og behov for oppdaterte retningslinjer. Faglig utvikling og nye behov medfører behov for oppgradering/fornyelse av undervisningsrom og fasiliteter. Demografiutvikling (færre barn flere eldre) betyr behov for å utvikle tilbud og tilpasse virksomhet i årene framover.

Sentralkjøkkenet

Kommunalsjef Samfunn vil ta initiativ til en evaluering av den organisatoriske plasseringen av kjøkkenet. Om lag 100% av kundene til kjøkkenet tilhører Velferd, og kan derfor også være et "hjerte" i det nye Bo- og velferdssenteret.

AREAL OG MILJØ

Endringer i rammebetingelser

De viktigste rammebetingelsene for sektorens arbeid er nedfelt i hovedformålet med plan og bygningsloven: Fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner. Arbeidsfeltet til sektoren er utledet av dette og annet lovverk som har med bruk og vern av arealer, herunder en forsvarlig landbruksforvaltning, ivaretagelse av naturmangfold og klimahensyn. Klimaendringer og hensyn til naturmangfold setter stadig større krav til god planlegging. Staten stiller større krav til at kommunene tar ansvar for kartlegging og forebygging av ras og skred og håndtering av overvann.

Sektoren har hatt endringer i forbindelse med vertskommuneroller for plan og byggesak i samarbeidet med Frosta hvor ny avtale gir en forbedret kostnadsdeling mellom kommunene. Ny vertskommuneavtale mellom Meråker og Stjørdal og med Fylkeskommune som bidragsyter i langsiktig finansiering har bedret rammebetingelsene vannforvaltningen.

Status

Sektoren utøver i hovedsak forvaltningsoppgaver overfor innbyggere og næringsliv, innenfor dette ligger det også utviklingsoppgaver for Stjørdalssamfunnet. Forvaltningsansvaret gjelder plan, byggesak, oppmåling, geodata, landbruk, forurensning og naturforvaltning. Sektoren skal gjennom dette legge til rette for og utøve myndighet slik at Stjørdal kommune oppnår visjonen – Et godt valg for framtida, med tilhørende målsettinger. Sektoren er vertskommune i flere samarbeid. Dette er plan, byggesak, oppmåling og geodata med Frosta og vannområdeforvaltning med Meråker. I tillegg er det tjenestekjøpsavtale med Meråker på landbruksområdet.

Utfordringer og muligheter

Oppgavemengden er stor og sektoren er på grunn av saksmengden, svært sårbar for negativ endringer i bemanning. Det er store forventninger om samfunnsutvikling og at det foregår i raskt tempo. Ansettelsesstopp innført i siste år har rammet sektoren hardt.

Legge til rette for lokalt kultur- og næringsliv

Kommunen har en viktig førstelinjerolle i å forebygge ras og skred. Med klimaendringene øker risiko for skred i bebygde områder. Kommunen trenger midler til kartleggingsjobber som kan være nødvendige i følsomme områder. Staten forventer at kommunene tar større ansvar innenfor dette feltet, hvor NVE i hovedsak vil være en tilskuddsforvalter for kommunene. Ressursene til dette må styrkes, gjerne i et samarbeid i Værnesregionen. NOU 2022:3 På trygg grunn forespeiler en nullvisjon for ras og skred (etter Gjerdrum-skredet).

Kommunens deltakelse i miljøpakken kan realisere gode prosjekter. Sektoren arbeider overordnet med intensjonene i byvekstavtalen og legger til rette for god utnyttelse av mulighetene i miljøpakken. Byggestart for tverrforbindelse på knutepunktet forventes i 2026. Det arbeides fra flere aktører for å utvikle knutepunktet og sanere planovergang i Innherredsvegen.

Planer som solide verktøy

Det forventes betydelig innsats for ferdigstilling av kommuneplanens arealdel i 2025 og 2026

Områdeplan Hegramo skal ha oppstart 2026. Steinvikholmen og turveg til Håmmårsbukta er påstartet med mål om å finne ambisjonsnivå i 2025, med iverksettelse av planarbeid så snart ambisjonsnivå er valgt. Høringsforslag for Finnmyra forventes i 2025. Utbyggingsøkonomi må avklares i tiden fremover. Tiltaksplan naturmangfold vil bli utarbeidet og det gjøres en revisjon av tiltaksdel i landbruksplanen.

God forvaltning av overvann vil også kreve større innsats i kommunen. Overvann er vann fra nedbør eller snøsmelting som ikke siger ned i grunnen, men renner på overflaten. Kombinasjonen av kraftig regn og fortetting skaper utfordringer med stor og hurtig avrenning som kan skade bygninger, infrastruktur og helse- og miljø. Med klimaendringene må vi ha økt fokus på dette området.

Effektiv produksjon, drift og forvaltning

Sektoren har tatt initiativ i Værnesregionen til å anskaffe framtidens tjenesteplattform/systemlandskap innen kart og geodata. Det vil legge til rette for å utvikle forvaltning og tjenester i hele kommuneorganisasjonen med nye verktøy som tas i bruk i 2025.

Etablering av tilsyn og kontroll med spredte avløpsanlegg samt oppfølging av fett- og oljeutskillere som ikke ledes til kommunalt avløpsanlegg etableres i 2025 med dedikert stillingsressurs. Dette arbeidet er en av kommunens viktigste miljøoppgaver som kan sørge for god økologisk tilstand i alle vassdrag og forhindre forurensning. Oppgavene finansieres til selvkost med etablering av tilsynsgebyr for spredte avløpsanlegg. En kan komme i gang med dette arbeidet i 2025 og med forventet utvikling av denne rollen i 2026 og årene fremover. Nabokommuner har vist interesse for å etablere et vertskommunesamarbeid innenfor området på sikt.

Ha orden i økonomien gjennom overholdelse av tildelte budsjettrammer, uten innføring av eiendomsskatt og levere gode tjenester innenfor disse

For å kunne nå målet om økonomisk bærekraft er det viktig at kommunen legger til rette for å opprettholde og videreutvikle arbeidsplasser og gode bomiljøer for å bidra til befolkningsutvikling og økonomisk vekst. Utfordringen er å bruke tilgjengelige ressursene på en bærekraftig måte.

Stjørdal har generelt god kapasitet knyttet til sosial infrastruktur som skole, barnehage og øvrige tilbud innenfor kommunens tjenestespekter. De senere årene er også utskifting- og oppgraderingstakten økt på teknisk infrastruktur. Dette gjelder særlig knyttet til vann, avløp og separering av overvann fra eksisterende avløpsnett. Det er politisk vedtatte mål om å øke oppgraderingstakten og videreutvikle infrastrukturen på vann og avløp.

Det å åpne for nye områder som krever helt nye investeringer og engasjement i fremtidig drift og vedlikehold for kommunen, vil påvirke kommunens økonomi. Målet om å ta hele kommunen i bruk, med tilrettelegging av nye boområder utenfor sentrum og tettstedssenter kan medføre økte utgifter til framføring av teknisk infrastruktur (veg, vann og avløp). En større utbygging på Storhaugen (felt B11, B12 og B13) vil kunne medføre behov etablering av sosial infrastruktur (skole og barnehage). Spredt utbygging har en kostnad ift. reisetid og behov for transportkjøring til daglige gjøremål og sosiale treff, særskilt for barn og unge, men også for offentlige tjenester som helsetilbud og teknisk infrastruktur.

ØKONOMI, HR OG DIGITALISERING

Status

Følgende budsjettområder hører til under området:

- Kommunalsjef økonomi, HR og digitalisering
- Controllere
- HR, servicetorg og dokumentasjonssenter
- Stj. andel VR lønn/regnskap/innkjøp
- Stj. andel IKT og responscenter
- Kirke/revisjon

Oppgave/funksjon:

Støttefunksjon for hele kommuneorganisasjonen. Ansvar for at Stjørdal kommune har overordnede systemer (strukturer, prosesser, verktøy og opplæring) innenfor HR, IKT, arkiv og dokumenthåndtering.

Fordeling på hovedart – Økonomi, HR og digitalisering

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Rev.budsjett 2025	Økonomiplan			
				2026	2027	2028	2029
Driftsutgifter							
Lønn	24 545	24 212	24 886	24 886	24 886	24 886	24 886
Kjøp av varer og tjenester	39 057	41 536	41 536	41 536	41 536	41 536	41 536
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	2 528	2 889	2 889	2 889	2 889	2 889	2 889
Overføringsutgifter	17 673	17 510	17 510	17 510	17 510	17 510	17 510
Finansutgifter	1	0	0	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	83 803	86 148	86 821	86 821	86 821	86 821	86 821
Driftsinntekter							
Salgsinntekter	-2 275	-170	-170	-170	-170	-170	-170
Refusjoner	-3 587	-1 621	-1 621	-1 621	-1 621	-1 621	-1 621
Overføringsinntekter	-75	0	0	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	-5 937	-1 791	-1 791	-1 791	-1 791	-1 791	-1 791
Sum	77 866	84 357	85 031	85 031	85 031	85 031	85 031

KOMMUNALSJEF ØKONOMI/FINANS OG CONTROLLERE

Status

Støttefunksjon for hele kommuneorganisasjonen. Hovedoppgaver består av budsjettering, analysering, rapportering og årsregnskap. Sektoren har totalt 6 årsverk, bestående av økonomisjef og 5 kontrollere.

STJ. ANDEL VR LØNN/REGNSKAP/INNKJØP

Endringer i rammebetingelser

Værnesregionen lønn/regnskap/innkjøp arbeider med 5 kommuner (Stjørdal, Malvik, Selbu, Frosta og Tydal) og 13 andre selskaper som sokn, kommunalt næringssselskap, fellesråd, Fides IKS og Interkommunalt arkiv Trøndelag innen fagområdene lønn/regnskap. Innen Innkjøp arbeider man med 6 kommuner (Stjørdal, Selbu, Frosta, Meråker, Tydal og Holtålen). Innen fagområdet Innkjøp har man gått utenfor Værnesregionen med en kommune.

26,3 årsverk.

Leder av Værnesregionen lønn/regnskap/innkjøp har også en rolle i koordineringen av Værnesregionen samarbeidet både på politisk nivå og kommunedirektørnivå.

HR

Endringer i rammebetingelser

HR dreier seg om forvaltning og utvikling av menneskelige ressurser. HR enheten er en støttefunksjon som skal gi merverdi til kjernevirksomheten. Kjernevirksomhetens forventninger og behov for bistand, rådgivning og kompetanseområder fra HR har endret seg i takt med kjernevirksomhetens krav til å tilpasse seg utfordringsbilde. Dette betyr at HR må tilpasse både kapasitet og kompetanse for å til enhver tid være relevant. Vi vet at vi må være nyskapende for å sikre en bærekraftig kommune, gjennom god ledelse, evne til omstilling, kontinuerlig læring og samarbeid på nye måter. Vi må våge mer, og mobilisere alle ressursene. Fra HR sitt perspektiv kan dette beskrives i 5 hovedområder:

- Organisatorisk bærekraft (nok kapasitet og riktig kompetanse til å løse samfunnsoppdraget, beholde, utvikle, omstille, mobilisere og rekruttere)
- HMS og arbeidsmiljø (systematisk lovpålagt HMS arbeid, samarbeid med ansatte, tillitsvalgte og verneombud, NAV og bedriftshelsetjeneste)
- Organisasjons- og lederutvikling (styrke ledernes ferdigheter og evner for å sikre effektiv ledelse for å nå kommunens mål. Gi opplæring, støtte og sikre omstillings-kapasitet. Lage analyser som gir organisasjonen verdi og danner gode beslutningsgrunnlag)
- Digitalisering for å effektivisere HR- prosesser
- Tariff, forhandling og drøfting (partssamarbeid)

Sett ut ifra kommunens utfordringsbilde vil HR sitt viktigste bidrag være å gjøre organisasjonen skodd til å beholde, utvikle og rekruttere det brede spekteret av kompetente ansatte som jobber i kommunen, samt bidra til å sette fokus på HMS, arbeidsmiljø, ledelse og utviklingsmuligheter for å gjøre oss til en attraktiv arbeidsgiver.

HR har over tid hatt stabile ressurser, men må tilpasse kapasitet og utvikle kompetanse til kjernevirksomhetenes behov. Digitalisering av personalsystemet (ERP) er en forutsetning og har vært prioritert i 2025. Dette er et arbeid som fortsetter, og skal på sikt gi muligheter for forenkling og effektivisering av administrative HR oppgaver. Gode digitale verktøy er pekt på som en av de viktigste forutsetningene for å lykkes med å profesjonalisere og effektivisere HR-prosesser. Dette vil også gi

ledere bedre mulighet til styring og kontroll på områder som årsverk, heltid, fravær og budsjett, og er en viktig faktor i få frigjort tid slik at HR får drive mer strategisk HR arbeid.

Status

Økonomisk bakteppe

Vi må løse oppgavene innenfor de økonomiske rammebetingelsene. Det vil stille krav til at vi til enhver tid må tilpasse kapasitet og kompetanse til virksomhetens behov. HR har i dag 4,7 årsverk og det er i denne situasjonen et behov for å kartlegge og gjøre nytte av den eksterne kompetanse i organisasjonen som ikke sitter i HR enheten, men som bør bidra inn i kjerneleveransen av HR oppgaver. HR har i 2025 benyttet seg av eksternt kompetanse i organisasjonen for å løse konkrete prioriterte HR- oppgaver, og dette har vært en suksess. HR har fått tilført et ekstra årsverk og dette årsverket skal brukes til å få på plass en HMS- rådgiver.

Kjerneoppgaver

Sentrale fagretninger innenfor HR-området vil i perioden være:

- Organisatorisk bærekraft (beholde, utvikle og rekruttere)
- HMS og arbeidsmiljø
- Organisasjons- og lederutvikling
- Digitalisering av personalsystemet (ERP) – gjennomføring og implementering, samt implementering av system for kompetansekartlegging og kompetanseplaner
- Forhandling, tariff, drøfting og samhandling med tillitsvalgte og verneombud

HR skal være en tilrettelegger og premissgiver innenfor ovennevnte fagretninger. HR må tilpasse kapasitet og kompetanse ut ifra kommunens behov og utfordringsbilde, og det blir viktig å bruke ressursene riktig. HR har i løpet av 2025 kommet godt i gang med arbeidet med en ny bemanning, kompetanseplan og oppgavefordeling. Prioriterte fagretninger i perioden vil være førende for bemanning- og kompetanseplan. HR må påvirke kommunes arbeid med å nå sine mål.

Utfordringer og muligheter

Enkelt forklart består HR av administrative og strategiske oppgaver. Dagens utfordringsbilde medfører at det er et forventningsgap på noen kjerneområder mellom det HR klarer å levere og det lederne har behov for av bistand. Enheten må tette dette gapet, og bygge kompetanse.

Arbeidet med å lage ny bemanning- og kompetanseplan, har gitt oss innsikt i at vi er godt dekt når det gjelder administrative oppgaver, men at vi må fortsette arbeidet med å omstille kapasitet til også å kunne arbeide med strategisk HR. Gode digitale verktøy innen personaladministrasjon er en forutsetning for å kunne effektivisere administrasjonsoppgaver, slik at HR får frigjort tid til å jobbe mer med komplekse saker, strategi og verdiskaping. Dette, sammen med utvikling av kompetanse internt, vil bidra til å tette forventningsgapet.

STJ. ANDEL VR IT OG RESPONSSENTER

Endringer i rammebetingelser

Kommunen står ovenfor et utfordringsbilde der den teknologiske utviklingen går raskere, og teknologien får stadig større utbredelse. Særlig stor utvikling ser vi innen kunstig intelligens (KI), som vil påvirke hvordan vi jobber, lever og samhandler. Det vil i framtiden være avgjørende å ta i bruk KI på en hensiktsmessig måte. Økt bruk av KI har i seg både store muligheter, men også utfordringer.

Den sikkerhetspolitiske situasjonen i verden gjør at trusselbilde er i endring, og det kreves et kontinuerlig arbeid for å sikre kommunen mot digitale trusler som uønskede og tilsiktede hendelser. Værnesregionen IT har god kompetanse, og sørger for at kommunene er godt rustet mot cyberangrep.

Kommunen står overfor betydelige muligheter knyttet til den teknologiske utviklingen. Digitalisering har blitt en strategisk drivkraft som kan optimalisere ressursbruk, forbedre tjenesteleveranser og styrke tilliten mellom kommunen og innbyggere.

Behovet for velferdsteknologi og digitale løsninger til helse- og omsorgstjenesten er stort. Det er også store variasjoner i hva som tilbys av løsninger og teknologi. Med mangel på arbeidskraft og nødvendig kompetanse, samt press på kommunale helsetjenester, må kommunene omstille seg å finne bedre måter å levere velferdstjenestene på ved hjelp av teknologi.

Værnes Respons har en betydelig rolle, og skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunene tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester hjemlet i lov om kommunale helse- og omsorgstjenester.

Status

Værnesregionen IT (VarIT) har ansvar for leveranser av felles drifts- og vedlikeholdstjenester, samt innovasjon, tjenesteutvikling og IT-anskaffelser for alle 6 kommuner. Aktivitetsnivået er høyt, og det tas stadig i bruk nye og bedre digitale verktøy. Dette for å tilby raskere saksbehandling, bedre digitale tjenester, og frigjøre tid og ressurser til de viktige oppgavene. Enheten er utviklingsorientert, og samlet kompetanse er meget høy.

Værnes Respons betjener 19 kommuner. Svartjenesten håndterer både trygghetsalarmer, medisindispensere, lokaliseringsteknologier, digitalt tilsyn og brannvarsling via trygghetsalarm. Værnes Respons er en sentral premissleverandør til den kommunale helsetjenesten på den teknologien som benyttes til hjemmeboende og institusjonstjenesten ute i kommunene.

Utfordringer og muligheter

Utnyttelse av teknologi framstår i dag som et av de viktigste virkemidlene for modernisering, omstilling og effektivisering i offentlig sektor. Stjørdal kommune er veldrevet og ligger i front på flere områder med å utnytte teknologi for stadig å kunne levere bedre tjenester.

I løpet av de kommende årene vil teknologiene vi bruker, videreutvikle seg eksponentielt. Med ny teknologi og bruk av kunstig intelligens (KI) endres også forventningene fra innbyggerne om hvor og hvordan kommunen skal levere sine tjenester. Digitaliseringen vil gi oss uante muligheter i utvikling og leveranse av kommunetjenester, men vil også stille helt andre krav til våre ansatte. Manglende kompetanse kan være en betydelig hindring for utviklingen av kommunens digitale tjenester. Det er derfor nødvendig med systematisk opplæring for å sikre at ansatte tar i bruk nye verktøy og adopterer nye arbeidsprosesser. For fortsatt å kunne levere gode tjenester også i framtida kreves det en endringsvillig og fleksibel organisasjon. Offentlige tjenester skal oppleves som sammenhengende og helhetlige for brukerne, og samarbeid mellom statlig og kommunal sektor er nødvendig.

For Værnes Respons er det i perioder økt belastning for operatør på besvarelse av alarmer. I takt med at det tilkommer flere kommuner og flere typer teknologier må man være bevisst på behovet for økning av bemanning. Betydelig mer av framtidens helsehjelp vil ytes i hjemmet med hjelp av teknologi, og det medfører økt behov for kompetanse hos ansatte i svartjenesten.